

YEŞİL İSTANBUL

ÜCRETSİZDİR

DOĞA VE YAŞAM DERGİSİ

YAZ 2023

SAYI: 3

YEŞİL SÖYLEŞİ:
DOÇ. DR. PELİN ALPKÖKİN

PENDİK YAŞAM VADİSİ'NE
KENTSEL TASARIM
PROJE ÖDÜLÜ

İSTANBUL'UN 2050 YEŞİL ALAN
VİZYONU VE STRATEJİLERİ
DR. AHMET CEMİL TEPE

DUMANSIZ PARKLAR
FERAH PİKNIKLER

Büyükkada, İstanbul

PARK BAHÇE VE
YEŞİL ALANLAR
DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Yesil
İSTANBUL

“

Ağaç, çiçek ve yeşillik medeniyet demektir...
Yeşil görmeyen gözler renk zevkinden mahrumdur.

M. Kemal ATATÜRK”

Maltepe Adalet Meydanı

Sevgili İstanbulullar;

Dört yıl önce göreve geldiğimizde İstanbul'da büyük bir değişim başladı. Şeffaf, katılımcı demokrasiye önem veren, ortak akla ve bilime inanan, hiç kimseyi ayırmadan 16 milyona eşit hizmet sunan bir yönetim anlayışı İstanbul'a hâkim oldu. İstanbul'un kaynakları bir grup veya zümre için değil İstanbululların gerçek ihtiyaçlarını gidermek, gerçek sorunlarına çözüm üretmek için kullanılmaya başlandı. Böylesi bir yaklaşım, İstanbul'un bütçesinin doğru kullanıldığında ne kadar bereketli olduğunu tüm topluma gösterdi.

Bu güzel kentte yaşanan değişimlerin önemli bir ayağı da çevre ve yeşil alanlar ile ilgiliydi. İstanbul, doğasıyla, ekosistemiyle, yeşiliyle değil betonla, griyle anılır olmuştu. İstanbululların aktif olarak faydalanabilecekleri yeşil alanlar oldukça kısıtlıydı. Bu açıdan bir zihniyet değişimine ihtiyaç duyulduğu çok açıktı. Adil, yeşil ve yaratıcı İstanbul hedefimizle dört yılda çok önemli adımlar attık. Kent ormanlarını, yaşam vadilerini İstanbul'a kazandırdık. Parklarımızı, meydanlarımızı düzenledik, yeni parklar ve yeşil alanlar açtık. İstanbul'un doğasını, ekosistemini korumak için önemli adımlar attık. En büyük dileğimiz İstanbululların yaşamaktan keyif aldığı bir İstanbul'u var edebilmek. İstanbul'u daha yeşil, nefes alan bir kent haline getirebilmek için daha yapacağımız çok iş, hayata geçireceğimiz birbirinden güzel projeler var.

Kent meydanları her kesimden kent sakininin bulunduğu, bir ağacın gölgesinde serinlediği, bir bankta yorgunluğunu giderdiği kamusal alan-

lar, şehrin nefes alma noktalarıdır. İstanbul'da tarihsel açıdan da büyük öneme sahip, kentin simgesi haline gelmiş çok sayıda meydan var. Beşiktaş Meydanı da bunların arasında yer alıyor. Bu önemli meydanımız ne yazık ki uzun yıllardır tarihi önemine yakışmayan bir görüntüye sahipti. İlk adımlarını attığımız Beşiktaş Meydanı düzenleme projesiyle Beşiktaş'da değişimi başlatıyoruz. Meydanı trafikten arındıracak, denizin önünü yalalara açacak, tarihi Köyiçi Meydanı

bin civarında bitki türüne, yaklaşık 360 kuş türüne, Avrupa'nın çoğu ülkesini geride bırakacak bir kelebek çeşitliliğine ev sahipliği yapmaya devam ediyor. İstanbul'u yatırımlarla güçlendirirken tüm değerlerimizi koruyarak geleceğe taşımaya özen gösteriyoruz.

Biyolojik çeşitliliği korumanın etkili yolları arasında, bu zenginliği tanıtmak ve paylaşmak yer alıyor. Farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları kent sakinlerinin çevrelerine, kenti paylaştıkları diğer canlılara daha özenli yaklaşımlarını sağlıyor. Bu açıdan hayata geçirdiğimiz kuş göçü ve yunus gözleme etkinliklerinin çok değerli olduğuna inanıyorum.

Yakın zaman önce yenilediğimiz Silahtarağa Gençlik Parkı'nda hayata geçirdiğimiz “Oyun Evi” projesi ise bir yandan çocukların yaratıcı ve eğlenceli vakit geçirmesini sağlarken diğer yandan doğayı ve çevrelerini nasıl koruyacaklarını daha iyi öğrenmelerine yardımcı oluyor.

Yazıma son verirken TMMOB Peyzaj Mimarları Odası tarafından “Kentsel Tasarım Proje Ödülü”ne layık görülen Pendik Yaşam Vadisi projesinde emeği geçen herkesi, tüm çalışma arkadaşlarımı tebrik ediyorum.

15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nü, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nı kutluyor, vatan için canını ortaya koyan aziz şehitlerimizi, kahraman gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Yazın ve güneşin keyfini yeşil alanlarda huzur içerisinde çıkardığınız keyifli günler diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla

Ekrem İMAMOĞLU
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

Mbote Banninga!*

Bu kez sizlere, İstanbul'a yaklaşık 6.000 km uzaklıktaki Virunga Milli Parkı'nda-ki doğa dostlarının diliyle merhaba demek istedim. Virunga Milli Parkı, *Orlando von Einsiedel* ve ekibinin çektiği *Virunga* isimli belgeseli izlediğim 2014 yılından beri takip etmeye çalıştığım bir Dünya Mirası Alanı. O yıldan beri çokça gelişme oldu alana dair. Kongo-lu bir park korucusu olan ve 2017 Yeşil Nobel Ödülü'ne layık görülen *Rodrigue Katembo*'nun parkı koruduğu için maruz kaldığı 17 günlük işkenceden, *Virunga* Milli Parkı Direktörü *Emmanuel de Merode*'in kurşunlanmasına, yürütülen uluslararası mücadele sonucu petrol arama haklarına sahip İngiliz şirketinin projeden vazgeçmesinden, verilen mücadeleyi takip eden on yıl içinde bölgedeki dağ gorillerinin sayısını 220 den 350 ye yükselten az görülen başarıda bir koruma hikâyesine kadar acı ve tatlı pek çok olay.

Goril Bakıcısı André Bauma ve Ndakasi

Bu özete bakınca her şey mutlu bitti sanıyorsunuz ama görünen o ki mücadeleden yeniden başlıyor. Zaten Yeşil İstanbul'un yaz sayısına, *Virunga*'dan söz ederek başlamamın nedeni de bu. Çünkü Kongo Demokratik Cumhuriyeti yetkilileri, Virunga Milli Parkı'nın da içinde bulunduğu dünyanın en büyük tropikal turbalık alanı içerisinde yer alan 30 petrol ve gaz bloğunu açık artırmaya çıkarıyor. Bu haberi ilk işittiğinizde, bize ne bundan ya da tüm konular bitti de sıra buna mı geldi denebilir. Ama Kongo Yağmur Ormanı, bir karbon yutağı olarak Amazon Yağmur Ormanı'ndan sonra dünyadaki ikinci önemli bölgedir ve dünyanın en büyük tropikal turbalık alanı olarak tek başına 30 milyar ton karbon depolar. Söz konusu arazilerin petrol çıkarmak amacıyla kullanılması, yalnızca karbon emisyonlarını emen bir aracı ortadan kaldırmakla kalmayacak, aynı zamanda yüzde otuzu bölgeye özgü olan tropik bitki çeşitliliğine, dünyada sadece burada kalan dağ gorilleri başta olmak üzere nesli tehlikede olan birçok hayvan türüne ev sahipliği yapan ekosistemlerin yok olmasına ve mevcutta bu bölgede depolanmış karbonun atmosfere salınmasına neden olacaktır. Bu yağmur ormanı ve turbalık alanları, Afrika ikliminin düzenlenmesinin büyük bir kısmından sorumlu olduklarından, ilk başta kıta için, sonrasında ise dünya için büyük

bir felakete neden olacaktır. Bu ormanları petrol arama faaliyetlerine açmak, ormansızlaşmanın yanı sıra, karbon emisyon değerlerinin yükselmesine, kaçak avlanmanın artmasına, çevre kirliliğine ve bölge hassasiyetleri göz önüne alındığında sosyal çatışmalara neden olacaktır. Ve bu istenmeyen sonuçlar, bundan tam 4 yıl önce, Temmuz 2019'da, *'kent ekosistemlerini korumak, geliştirmek ve yaban hayatını desteklemek'* misyonuylayola çıkan Yaban İstanbul girişiminin sürekli üzerinde durduğu 4 ana kavramın ne derece önemli olduğunu bir kez daha hatırlatmaktadır: Yaban Hayatı, İnsan Sağlığı, İklim Adaleti ve İnsan Hakları.

Yaban İstanbul, insan ayak izini azaltarak, doğanın kendi başının çaresine bakmasına ve doğal süreçleri işletmesine izin vererek, zarar görmüş ekosistemleri onarmasını ve bozulmuş peyzaj alanlarını eski haline getirmesini sağlamanın ve bu şekilde daha fazla biyolojik çeşitliliğe sahip habitatlar yaratmanın mümkün olduğuna inanıyor. O nedenle bazı konularda geri adım atarak, doğanın kendi kendisini yönetmesine izin vermek ve kentteki insan faaliyetleri sonucu yok olan türleri yeniden kazanmak için çaba harcıyoruz. *George Monbiot*'nın *Feral: Searching for Enchantment on the Frontiers of Rewilding*'de ifade ettiği gibi; bizi büyüleyen, doğal ekosistemleri eskiden bulundukları durumların herhangi birine yeniden döndürmek değil, ekolojik süreçlerin yeniden başlamasına izin vermek.

Bu nedenle; tarihi korularımız ve kent ormanlarımızdan başlayarak zaman içinde tüm İstanbul'a yayılacak biçimde yöreye özgü ekolojik tasarım, yapım ve bakım programlarını yeşil alanlarımıza adapte etmeye çalışıyoruz. Örneğin; buraya ne dikmek istiyoruz sorusu yerine burada yaşamak isteyen bitkiler hangileridir sorusunu soruyoruz. Bu soruya cevap verebilmek için, İstanbul'u tüm ekosistemleri ile keşfetmek için uğraş veriyoruz. Hem de yalnız başımıza değil bize katılmak isteyen tüm gönüllülerimizle. Yunus ve kuş gözlemleri, doğa yürüyüşleri, oyun

*Bölgede konuşulan yerel dillerden biri olan Lingala dilinde 'Merhaba Arkadaşlar'

atölyeleri, seyyar oyun parkları, konuşan ağaç projesi, doğa dedektifi, üretken peyzaj etkinlikleri ve bahçıvanlık eğitimleri, hep bu uğraşın adım taşları.

Bu yaklaşımla, ekolojik süreçlerin doğru işlediği alanlar yaratır ve korursak, uzun vadede hem insanlar hem de yaban hayatı fayda sağlayacaktır. Örneğin; böcekler ekosistem içinde yaşam ağının temelidir. Çiçekleri tozlaştırırlar, diğer böcekleri kontrol ederler, toprağın yapısını korurlar ve diğer canlılar için yiyecek olurlar. Sağlıklı bir ekosistemde böcek yiyen kuşlar ve kurbağalar, böceklerin kontrolden çıkarak çoğalmasını engeller. Bu doğal biyoçeşitlilik sağlanmadığında, bitkilerimize zarar verebilecek tek bir türün saldırılarını yaşayabiliriz. İşte bu noktada, biz onları kimyasallarla tedavi etmek yerine doğadan ders alıyoruz. Yöreyi özgü biyoçeşitliliği artırarak, zararlı böcekleri kontrol altında tutacak daha fazla böcek ve kuş çeşitliliğine ulaşmayı hedefliyoruz; bu sayede daha fazla tozlayıcı böceğin polen taşıyacağını ümit ediyoruz.

O nedenle, baharla birlikte uzayan çayırları ve yabani çiçekleri belli periyotlarda, diğer canlıların yaşamlarına saygı duyarak ve yaşam döngüsüne katkı sağlayacak biçimde kesiyoruz. İlkbahar kesimlerini en geç nisan sonuna kadar tamamlıyor, mayıs başında kesimlere ara veriyoruz. Bu, yeşil alanlardaki yabani bitkilerin büyüüp çiçek açmasına, tozlayıcı böceklerin görevlerini yapmasına olanak tanırken; yaban hayatının da tüm unsurlarıyla sisteme girmesini sağlar ve bu şekilde ekolojik süreçler bir döngü içinde devam eder. Haziran sonu itibariyle ana yaz kesimine başlıyoruz. Bu kesimi, hangi bitkileri teşvik etmek istememize bağlı olarak, Haziran sonu ile Ağustos sonu arasında gerçekleştiriyoruz. Bu kesim döneminde, tohumların yere düşmesini ve toprakla buluşmasını sağlamak için kesilen malzemeyi birkaç gün yerinde bırakıyor ve ardından tırmıklayarak alandan uzaklaştırıyoruz. Daha buna benzer bir çok detay var program dahilinde, yeşil atıkları kompostlamak, alanları yaprak, çim artıkları ve ağaç kabukları ile malçlamak, sadece

gerektiğinde budamak, yerel tohumları toplamak ve tohumdan üretmek, sulamaya gün doğmadan bitirmek, geçirimli yüzeylerle yüzeysel akışı azaltıp yağmurdan en üst düzeyde faydalanmak, korunmaya değer ve anıt ağaçları kent ekosisteminin hafızası olarak korumak ve sahiplenmek, tarakotu, ısırğan otu gibi yabani otları hızlı ayıklamak yerine yaban hayatına nektar ve polen sağlamasına izin vermek, böcek otelleri yapmak, sürdürülebilir enerji kaynaklarından en üst seviyede yararlanmak, gece aydınlatma seviyelerini flora ve fauna isteklerine göre düzenlemek, ışık kirliliğini engellemek, doğaya saygı duymak, ondan öğrenmek, onu taklit etmek... Hepsi de ekolojik süreçlerin sağlıklı işlemesine yönelik.

Özetle, doğa sağlıklı olduğunda biz de sağlıklıyız. Su, yiyecek ve hava için doğal dünyaya güveniyoruz. Doğa ile bağlantı kurmanın bize iyi hissettirdiğine, bizi zihinsel ve fiziksel olarak iyi tuttuğuna inanıyoruz. *Henry David Thoreau*, *Walden: Life in the Woods* isimli eserinde ne güzel anlatır:

Doktorlar hastalara bilgece bir tavırla hava ve mekân değişimi önerir. *New England*'da atkestanesi yetişmez ve alaycı kuş da burada nadiren duyulur. Tanrı'ya şükür, ama dünya bu kadar değil. Yabankazı bizden daha kozmopolittir; kahvaltısını Kanada'da yapar, Ohio'da öğle yemeğini yer ve geceyi bir bataklıkta geçirir. Bizon bile bir ölçüde ayak uydurur, Yellowstone'daki daha tatlı ve daha yeşil çimenler yetişene dek Colorado'daki çayırlarda otlarır. Yine de bizler, çiftliklerimize çit çekip taş duvarlar ördüğümüzde, artık hayatımızın sınırlarının çizildiğini ve kaderimizin belirlendiğini düşünüyoruz...

Biz Yaban İstanbul olarak böyle düşünmüyoruz. Biz, çitler arasında hijyenik bir peyzaj içerisinde "mış" gibi yapmak istemiyoruz. Biz, modern bir toplumu hem kırsal hem de kentsel anlamda, doğa ile yeniden bağlantılandırmak; ekosistem zengini İstanbul'da, bu yeni, yeniden yabanlaştırılmış manzaraları birlikte deneyimlemek ve yaşamak istiyoruz. Kelimelerimi sonlandırırken, *Virunga*'yı bir kez daha hatırlayalım ve *Rodrigue Katembo*'nun belgeseldeki içten anlatımlarından birine kulak verelim:

Petrol doğada tükenen bir kaynak. Flora ve fauna ise müdahale edilmezse tükenmez kaynaklar. Parkta petrol çıkarılmasına izin verilirse bir gün gelecek tükenecek. Ama park sonsuza kadar yaşamaya devam eder, ve her nesil parkı aynı güzelliğiyle görebilir ve yaşayabilir.

Tüm dünyada adil, yeşil ve yaratıcı bir gelecek için mücadeleye İstanbul'dan katılmak; doğayı odağına alan bir İstanbul'da yaşamak birlikte mümkün. Gelin bize katılın, *Oyun İstanbul* ile birlikte hayal edelim, *Yeşil İstanbul* ile birlikte plan yapalım ve *Yaban İstanbul* ile birlikte harekete geçelim.

Prof. Dr. Yasin Çağatay Seçkin
İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanı

YEŞİL İSTANBUL

DOĞA VE YAŞAM DERGİSİ
YAZ 2023 SAYI: 3

İBB Başkanlığı Adına İmtiyaz Sahibi

İBB Genel Sekreter Yardımcısı
Arif Gürkan ALPAY

Yayın Yönetmeni

İBB Park Bahçe Ve Yeşil
Alanlar Dairesi Başkanı
Prof. Dr. Yasin Çağatay SEÇKİN

Yayın Danışmanları

Gülşah KORKMAZ
Ece YURTAÇAN

Dergi Komisyonu

Nilgün CENDEK
Ahmet Cemil TEPE
Tülay KARAN
Pınar Tuba KARAMIZRAK
Meltem COŞANER TONYALI
Özgür GÜNAY

Editör

Ömer Faruk YAZICI

Grafik Tasarım

Aleyna YALÇINÖZ

Fotoğraf Editörü

Umut ÖZ

Kapak Fotoğrafı

Batıkan KARAKULLUKÇU

Katkıda Bulunanlar

Dr. H. Tolga ARSLAN
Eray KAHYA
Yavuz DÜRÜST
Irmak ÖZMİHÇİ
Başak İNCEKARA

İletişim

yesililetisim@ibb.gov.tr

İstanbul 2023 - Yerel süreli yayındır.

Baskı

Basın Yayın Şube Müdürlüğü Basımevi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi projelerinin
ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı
mekânların tanıtıldığı sayfalarda kullanılan
görseller **Yeşil İstanbul** arşivinden alınmıştır.

Görsel ve yazıların tüm hakları saklıdır. İBB
Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı'nın izni olmadan kullanılamaz.

5

Sunuş

Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanı
Prof. Dr. Yasin Çağatay Seçkin

06

Yeşil Haber

Pendik Yaşam Vadisi

Yeşil İstanbul'da Sanat

42

Yeşil Kimlik

Çamlıca Koruları

26

Yeşil Söyleşi

Doç. Dr. Pelin Alpkökin

74

Yeşil Sanat

Vecihi Hürkuş
Emrullah Ali Yıldız

80

Oyun İstanbul

Dalyan Oyun Evi

62

Yeşil Şantiye

Ayamama Yaşam Vadisi

54

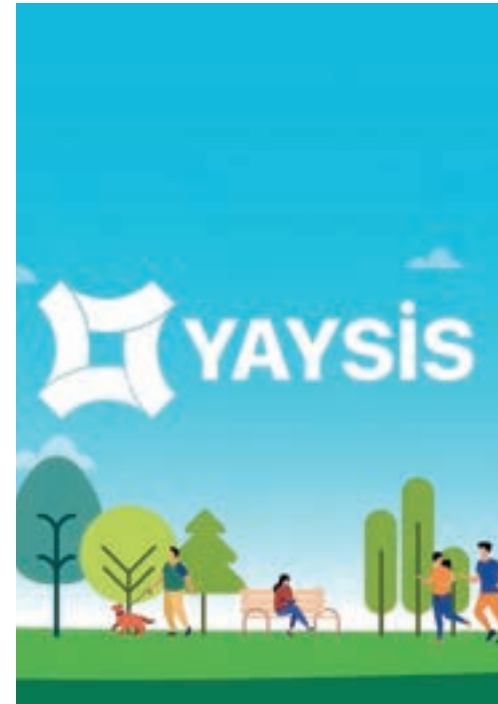
Yeşil Tarih

Beşiktaş Meydan Tarihi

32

Yeşil Makale

İstanbul'un 2050 Yeşil Alan Vizyonu
Ve Stratejileri
Dr. Ahmet Cemil Tepe

78

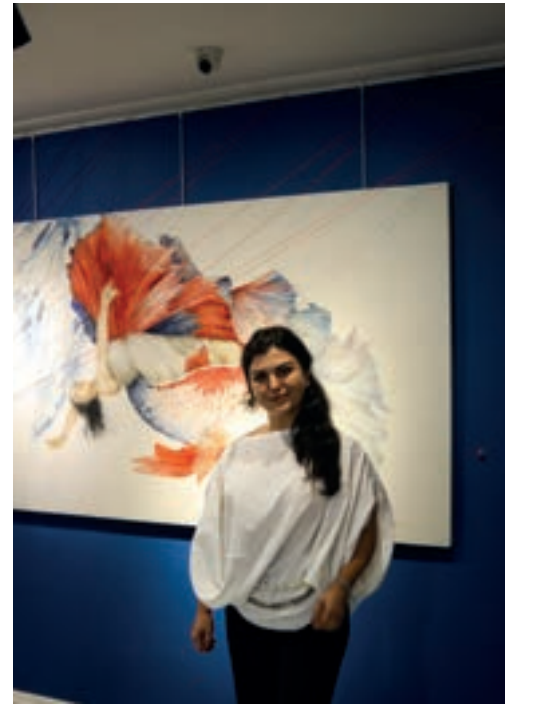
Yaban İstanbul

Işık Kirliliğinin Yaban Hayatına Etkileri

40

Biz

Pınar Tuba Biçmen

Orgeneral A. Nafiz Gürman Parkı

Bahçelievler ve Güngören'in kıyısında 22.000 metrekare yeşil alan

Güngören ve Bahçelievler ilçesi sınırlarında yer alan büyük bir yeşil alan daha yenilenecek İstanbulluların hizmetine sunuldu. Yeni adıyla Orgeneral A. Nafiz Gürman Parkı, yapılan yenileme çalışmaları ve düzenlemeler sayesinde havuz ve metruk durumdaki binalar kaldırılıp yeşil alana eklenerek 22.612 metrekare yeşil alana yükseltildi. 2000'lerin başından beri yoğun bir kullanıma sahip olan park bölge halkının istekleri doğrultusunda yeni bir çehreye kavuşmuş oldu. Doğal ve dönüştürülebilir bir yeşil alan olarak Orgeneral A. Nafiz Gürman Parkı sizleri bekliyor.

Tuzla Sahil Parkı

Tuzla Sahili'ne yeşil bir dokunuş

Yeşil İstanbul Tuzla'ya doğal rekreasyon alanları yapmaya devam ediyor. Tuzla Yaşam Vadisi'nin çalışmaları tüm hızıyla devam ederken sahil şeridinde açılan Tuzla Sahil Parkı ile Tuzla'ya yeşil bir dokunuş yapıyor. Futbol sahası, çocuk oyun alanı, yürüyüş parkuru, tren yolu, fitness alanı, cami, kafeterya, havuzlar, otopark ile yenilenen alan ile İstanbullulara çok amaçlı kullanabilecekleri bir park sunuyor. Toplam 123.077 metrekare alan ile bireysel veya topluluk halinde yapılan faaliyetler kapsamında vatandaşlar tarafından sıklıkla tercih edilen park sizleri de bekliyor.

5 Haziran Dünya Çevre Günü

Bahariye Adalarında Temizlik

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı, Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Müdürlüğü bünyesindeki Üretken Peyzaj ve Yaban Hayatı Şeflikleri, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nü düzenledikleri çevre temizliği etkinliğiyle kutladı.

Bizans döneminde Kosmidion olarak anılan, Osmanlı döneminde Bahariye Adaları adı verilen, Eyüpsultan ilçesindeki adacıklarda gerçekleştirilen etkinlikte; kontrolsüz ziyaretçilerin ve deniz-rüzgâr yoluyla adaya ulaşan atıkların yoğun kirlilik oluşturduğu gözlemlendi. Flora ve fauna üzerinde baskı yaratan bu atıklar, katılımcılar tarafından toplandı. Ayrıca bölgeye Katır Tırnağı dikimi gerçekleştirildi.

Dünya Çevre Günü, İsveç'in Stockholm kentinde 1972 yılında düzen-

lenen Birleşmiş Milletler Çevre Konferansından bu yana, her yıl 5 Haziran tarihinde kutlanıyor. Çevrenin korunması konusunda dünya çapında farkındalık yaratılması; bugünkü ve gelecekteki nesillere, çevreyi korumaya ve geliştirmeye yönelik büyük sorumluluklarının vurgulanması amacıyla yapılıyor.

Senin Yeşilin Senin İstanbul'un!

Küçükçekmece Gölü Sahil Parkı Ziyareti

Küçükçekmece Gölü kıyısında doğayla iç içe bir sahil parkı

Küçükçekmece Gölü'nün kıyısında, manzarası ve doğayla iç içe olan özel konumuyla şehrin karmaşasından kurtulup, derin bir nefes almanızı sağlayacak Küçükçekmece Gölü Sahil Parkı tamamlandı.

kan Alpay, İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanı Prof. Dr. Yasin Çağatay Seçkin, İBB Ağaç ve Peyzaj AŞ Genel Müdürü Ali Sukas ve Küçükçekmece Belediye Başkanı Kemal Çebi de park alanında incelemelerde bulundu.

İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, İBB Genel Sekreter Yardımcısı Arif Gür-

Küçükçekmece Gölü Sahil Parkı'na hepiniz davetlisiniz.

Beşiktaş Meydanı Yeşilleniyor

Yenileme çalışmaları hızla başlayan Beşiktaş Meydanı çok güzel olacak.

BBB tarafından hazırlanan iki etaplı Beşiktaş Meydanı projesi ile bölgenin yoğun olan yaya ve araç trafiği düzenlenecek, İstanbul'a İstanbullulara yakışan bir meydan kazandırılacak.

Geçtiğimiz aylarda tanıtılan projenin ilk adımları atılıyor. Projede; iskeleden başlayan meydan trafikten arındırılacak. Denizin önü tamamen yayalara açılacak ve deniz ile tarihi Köyiçi Meydanı birleştirilecek. Proje kapsamında yayalaştırılacak alanla birlikte yalnızca Beşiktaşlılar için değil, İstanbullular için de bir yaşam merkezi olan Beşiktaş artık bir 'Kent Meydanı'na' sahip olacak. Projenin hayata

geçirilmesi ile farklı ulaşım sistemlerinin kesiştiği noktada, yaya-taşıt ilişkisi sağlıklı bir biçimde çözümleniyor, meydanların gerçek kimliği ön plana çıkarılıyor. Ayrıca, meydanların diğer tarihi binalarla mekânsal bütünlüğü sağlanıyor ve kent sakinlerine dinlenme, gezme imkânları sağlanıyor. Yıllar içerisinde ortaya çıkan kentsel donatı yoğunluğu, düzensizliği, yeşil alanların yok olması, kamusal alan işgalleri gibi nedenlerle işlevselliğini yitiren Beşiktaş Meydanı'nda Barbaros Bulvarı ile sahil yolunu bağlayan çelik köprü yolu kaldırılarak, toplu taşıma araçları hareket noktası Beşiktaş Caddesi'nin kuzeyine alınıyor.

Belki Üstümüzden Bin Kuş Geçer

Akkarınlî Ebabiller, Atmacalar, Kara Leylekler, Şahinler ve Kara Çaylaklar...

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi, Türkiye'nin göçmen kuşlar için önemli bir göç rotası olduğunu göz önünde bulundurarak, 29 Nisan 2023 tarihinde Atatürk Kent Ormanı'nda İstanbul Kuş Göçü Gözlem Etkinliği düzenledi.

Bu etkinlik, Kentsel Ekolojik Sistemler Müdürlüğü ile yürütülen Yaban

İstanbul projesi kapsamında, STK'ler ve gönüllü eğitimciler ile birlikte gerçekleştirildi.

Gerçekleştirilen kuş gözlemi etkinliğinde Akkarınlî Ebabil, Atmaca, Kara Leylek, Şahin ve Kara Çaylak türleri katılımcıların meraklı ve dikkatli bakışları arasında gökyüzünde süzüldü. Kuş gözleminin yanı sıra yırtıcı göç-

men kuşlar atölyesi, kuş çizim atölyesi, yaban hayvanları tanıtımı, yaban hayvanları ilk yardım atölyesi, doğa oyunları, çocuklarla kuş gözlemi, doğa dektifi, leylek atölyesi, doğada duvarsız eğitim ve doğa fotoğrafçılığı atölyelerinde oyunlar oynandı ve değerli bilgiler paylaşıldı. Çocukların ve yetişkinlerin yoğun ilgi gösterdiği atölyeler gün boyu etkinlik alanında gerçekleştirildi.

Yunus Gözlemi Etkinlikleri Başladı

Hava muhalefeti nedeniyle kış mevsiminde ara verilen yunus gözlem etkinlikleri baharla birlikte yeniden başladı.

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı bünyesindeki Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Müdürlüğü tarafından yürütülen Yaban İstanbul projesi ve WWF Türkiye'nin ortaklaşa düzenlediği Yunus Gözlem Etkinliği İstanbul Boğazı'nda gerçekleştirildi.

Etkinliğe ücretsiz olarak katılan 130 vatandaşımız, 24 Mayıs Çarşamba günü saat 10:00'da Sarıyer Kireçburnu sahilinden yola çıkarak Kireçburnu Garipçe ve 3. Köprü mevkiğini ziyaret edip, saat 14:00'te başlangıç noktası olan Kireçburnu'nda etkinliği tamamladı. Dört saat süren etkinlik boyunca 19 Afalina türü ve 6 Mutur türü yunus gözlemlenirken, katılımcılar beklentilerinin karşılığını fazlasıyla aldı.

İstanbul Boğazı kültürel, stratejik ve ekonomik öneminin yanı sıra yunuslar ve göç eden balıklar için önemli bir göç yolu, biyolojik bir koridordur. Bu önemli suyolunda Afalina, Tırtak ve Mutur olmak üzere üç yunus türünü gözlemlemek mümkün.

ZEMİN İSTANBUL'DA GELECEĞİN BELEDİYESİ KONUSULDU

Circular PSP Projesi 5.64 milyon Avro yatırımla, 7 ülkeden 7 tedarikçiyi bir araya getiriyor.

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen, döngüsel ekonomiye dijital geçişi hızlandırmak üzere Avrupa Birliği Ufuk Avrupa Programı tarafından fonlanan CircularPSP isimli proje kapsamında; Enerji Yönetimi ve Aydınlatma Şube Müdürlüğü ile projenin inovasyon ortağı TAGES, döngüsel ekonomi alanında gereksinim ve ihtiyaçları belirlemek üzere özel sektör, STK'lar ve üniversitelerden uzmanlarla birlikte Zemin İstanbul'da odak grup çalışmalarını gerçekleştirdi.

Circular PSP Projesi 5.64 milyon Avro yatırımla, 7 ülkeden 7 tedarikçiyi bir araya getiriyor. Avrupa genelinde 45 milyon vatandaş temsil eden platform, yenilikçi döngüsel ekonomi çözümlerinin planlanması, satın alınması ve uygulanması yoluyla 'Döngüsel Ekonomi'ye dijital geçişi hız-

landırmak amacıyla ortak bir payda etrafında gerçekleştirilecek Ar-Ge çalışmalarına öncülük ediyor.

Platform, proje kapsamında gerçekleştirilecek dört aşamalı bir ihale sonucunda hayata geçirilecek. İhalenin birinci aşaması ihale öncesi hazırlık,

ikinci aşaması ihale çağrısının yapılması ve platform ile ilgili çözüm öneri tekliflerini değerlendirilmesi, üçüncü aşaması çözüm önerilerinden bir prototip oluşturulması, son aşaması ise dijital platformun hayata geçirilmesi olarak belirlendi. Bu dijital platform aracılığıyla Avrupa Birliği'nin önem-

sedığı ve bir politika haline getirdiği döngüsel ekonomi kavramının yaygınlaştırılması hedefleniyor. Platformun, KOBİ ve şehirlerin kullanımına yönelik olarak geliştirilecek olan yapay zekâ temelli dil modelleri üzerine kurulmuş bir veri analiz uygulaması olarak hayata geçirilmesi planlanıyor.

Büyükdere Fidanlığı Şantiye Ziyareti

İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu tarihi Büyükdere Fidanlığı şantiyesini ziyaret etti ve proje uygulaması üzerine incelemeler yaptı.

Projesi İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanan ve yürütülen tarihi Büyükdere Fidanlığı şantiyesi devam ediyor.

29 Ekim 2023 tarihinde tamamlanması planlanan proje için yapılan çalışmalarını yerinde inceleyen İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'na İBB Genel Sekreter Yardımcısı Arif Gürkan Alpay, İBB Genel Sekreter Yardımcısı Doç. Dr. Pelin Alpkökin, İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanı Prof. Dr. Yasin Çağatay Seçkin ve Yeşil İstanbul ekibinin diğer paydaşları eşlik etti.

180.000 m2 alanda tasarlanan, Bahçıvanlık Okulu işlevinin yanı sıra farklı fonksiyonlar da eklenerek hazırlanan projenin içeriğinde kütüphane, tohum merkezi, kafeterya, restoran, çocuk oyun alanı, etkinlik alanı, kayak pisti, basketbol sahası, otopark, tuvalet, bisiklet yolu ve yaya yolu bulunuyor.

İstanbul'un Su Havzalarını Tanıtıyoruz

İstanbul Havzaları Fotoğraf Sergisi Sizlerle

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı yürütücülüğünde ve İFSAK iş birliğinde hazırlanan "İstanbul Havzaları Fotoğraf Sergisi" İPA ev sahipliğinde İstanbulluların beğenisine sunuldu. İstanbul'un doğal tatlı su havzalarının tanıtılması amacıyla hazırlanan bu sergi İBB'ye ait pek çok noktada İstanbullularla buluştu. 1 Nisan'da başlayan sergi 25 Haziran tarihine kadar İPA'da gerçekleştirilen "Dünya Su Günü Paneli" kapsamında İstanbul'un su varlığını tanıtmayı amaçlıyor.

Sergide yer alan su havzası görselleri Şubat 2023 tarihinde Özhan Özde tarafından kayıt altına alınmış olup 100 ile 300 metre arası irtifadan çekilen drone görüntülerinden oluşuyor.

Bahçıvanlık Okulu Eğitimleri Devam Ediyor

Mayıs ayında başlayan bahçıvanlık okulu eğitimleri tamamlandı.

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı ve Ağaç AŞ. iş birliği ile bir süredir yürütülen bahçıvanlık eğitiminin bu yıl ikincisi düzenlenmişti. Kurumumuzun uzman personelleri tarafından verilmekte olan eğitim Mayıs ayında başlamış ve bu yılki ilk halka açık bahçıvanlık eğitim programı olarak düzenlenmişti.

Bahçıvanlık eğitim programı ile dış ve iç mekan bitkileri, çim türleri, meyve ve sebze türleri hakkında bilgi edinilmesi; ekim-dikim bilgilerinin, üretim, budama ve sulama tekniklerinin olarak öğrenilmesi; toprak bilgisi, zirai mücadele teknikleri ve peyzaj projelerini pratik bir biçimde okuma becerisi kazanılması amaçlanmaktadır

Pendik Yaşam Vadisi'ne Kentsel Tasarım Proje Ödülü

Yeşil İstanbul tarafından 2020 yılından bu yana etap etap İstanbul halkının hizmetine sunulan ve yapımı halihazırda devam eden Pendik Yaşam Vadisi, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası tarafından “Kentsel Tasarım Proje Ödülü”ne layık görüldü. “Ulusal Peyzaj Mimarlığı Ödülü” her yıl 13 Mayıs Ulusal Peyzaj Mimarlığı Günü’nde sahiplerini buluyor.

Yeşil İstanbul olarak ödül alan projemizin asıl kahramanlarıyla yani peyzaj mimarları ile ödül hakkında ufak bir sohbet gerçekleştirdik. Ödüle layık görülen yaşam vadimizi proje ekibi adına Peyzaj Mimarı Barış Ekmekçi’den dinleyin istedik.

Siz bu yaşam vadisini tasarlamaya başlarken ana düşünceleriniz ve ilkeleriniz nelerdi?

Pendik Vadisi, Sultanbeyli, Kartal, Tuzla ve Şile İlçeleri arasında kalan Pendik ilçesi içerisinde konumlanmaktadır. Kemiklidere’nin yatağı boyunca bir ucundaki Aydos Ormanı, diğer bir ucundaki Türk Japon Ormanını birbirine bağlayan vadi aksı boyunca yayılmıştır.

Kemiklidere çevresindeki alanlarda bulunan meyve bahçeleri, Kemiklidere boyunca bir bahçecilik kültürünün hali hazırda kurulmakta olduğunu göstermektedir. Bu ekim alanlarını,

yaşam, gıda, su ve tarımla bağlantımızı tekrardan kurmamıza, bütünsel bir tasarım içinde ele almamıza, artırmamıza ve şekillendirmemize olanak sağlamaktadır.

Alanda kimlik oluşturacak bir peyzaj düzenlemesi yapılmıştır. Kullanılan bitkilerin kent ekosistemi üzerindeki ekolojik, estetik ve psikolojik etkileri; oksijen üretimi, karbon birikimini azaltma, toprak su dengesini koruma, gürültüyü absorbe etme, toz, gaz, rüzgar zararlarını önleme, iklim kontrolü; mekân etkisi yaratma, ölçek etkisi yaratma, uyum, perdeleme; ve insanların psikolojik açıdan enerji depolamasına katkıda sağlaması amaçlanmıştır.

Tüm etaplar tamamlandığında Pendik Yaşam Vadisi’nin İstanbul’a ve bölgeye katkısı sizin bakış açınızla neler?

Yaşayan bir vadi için “Permakültür”
Projede vadi ve çevresindeki alanlarda bulunan meyve bahçelerinden esinlenilerek oluşturulan gıda ormanları ve permakültür alanları bölge halkının projeyi sahiplenmesini sağlayacaktır. Permakültürün ana ilkeleri Yeryüzünü, İnsanı Gözetmek, Adil Dağılımı Gözetmek; ihtiyaçları kontrol altına alarak yukarıdaki ilkeleri desteklemek için kaynak ayırma, zaman, para veya enerji cinsinden olabilecek bu kaynakları birinci ve ikinci ilkelerin gerçekleştirilmesinde kullanmaktır. Gıdaya erişimin kısıtlı olduğu günümüzde bu Permakültür ortamı hem halkın gıdaya erişmesini kolaylaştıracak aynı zamanda alanın aktif olarak kullanılmasını sağlayacaktır.

Yağmur Suyu Hasadı
Projenin bir diğer güçlü teması yağmur suyunu toplayan ve yeniden kullanımına imkan veren alanlar tasarlamasıdır. Yağmur suyu hasadı, suyun biyolojik olarak arıtılması düşüncesinden yola çıkarak; bir alana veya yüzeye gelişini, hareketini, alanı terk edişini göz önüne alan “yağmur suyu zinciri” içinde yapının kendisinden başlayıp dışındaki en alt seviyeye kadar uzanan alanı tasarlayan kompleks bir sistemdir.

Gri Su Arıtma Göletleri

Gri su geri kazanımı, evsel atık suyun en az kirli olan kısmının yani duşan, lavabodan, küvetten gelen suyun tekrar kullanılmak üzere arıtılmasıdır. Yemek Dağıtım ve Satış Alanı Binalarının yakınına kurulan gri su arıtma göleti binadan toplanan gri suyun gölete yönlendirilmesiyle gölet içerisindeki irili ufaklı çakıllar ve ahşap paletlerin yardımıyla suyun arıtılmasını ve sisteme geri kazandırılmasını sağlar. Göletler, sulak alan bitkilendirmesi ve malç katmanı sayesinde aynı zamanda bir yağmur bahçesiyle aynı fonksiyonda çalışmaktadır.

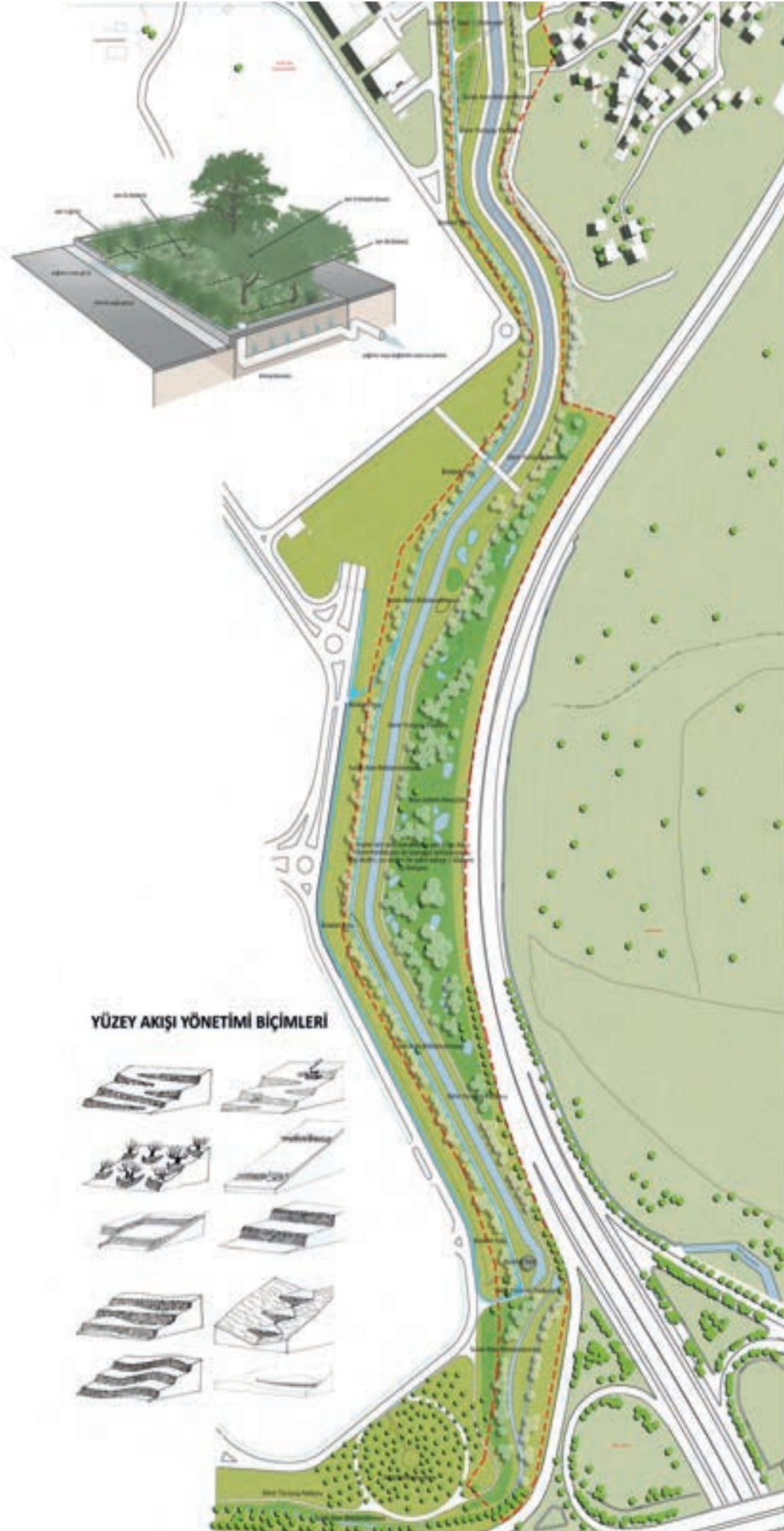
Çalıştığımız birçok proje içerisinde yarışmaya birden çok proje ile katıldınız ve iki projeniz de ödülle geri döndü. Pendik Yaşam Vadisi projesi ile bu yarışmaya başvurma sebebi-niz neydi?

Pendik Yaşam Vadisi Kentsel Tasarım Projesi, bir rekreasyon alanı oluşturmanın ötesinde kentteki birbirinden kopmuş parçalı yeşil alanları birbirine bağlayarak aynı zamanda kendi besinini üreten, kendi suyunu kullanan, örnek olması amaçlanan bir proje niteliğindedir. Pendik Yaşam Vadisi projesi 3 etapta ele alınmış olup uygulama projeleri ve saha uygulaması süreci devam etmektedir. Bu süreçte gerek idare gerek bir çok ekip ile multidisipliner örnek bir çalışmaya devam etmekteyiz. Vadiyi yaşayan ekosistemin bir parçası olarak görüp insanlara aslında şehrin içerisinde tekrar doğaya dönme şansı tanırken, kullanıcıların vadi içerisinde zaman geçirirken kendi besinini ürettikleri, permakültür ile üretime direk katkıda bulunma şansına eriştikleri “yaşam alanları” yaratmaya çalışıyoruz.

Ekip üyelerimiz meslek pratiği olarak gerek akademik gerek profesyonel anlamda yaptıkları çalışmalar ile edindikleri deneyimleri, farklı disiplinlerin bir araya geldiği zeminlerde birbirine aktararak özgün tasarım yaklaşımları oluşturmayı amaç edinmiştir. 14. Ulusal Peyzaj Mimarlığı Ödülleri’nin bu yılki genel teması “Direnci Peyzajlar” idi. Pendik Yaşam Vadisi Projesi ödülleri bu yılki genel teması olan “Direnci Peyzajlar” temasına doğrudan bir örnek olduğu için ödüle başvurduk. Jüri bu yılki temaya olan uyumu ile projemizi “Kentsel Tasarım Proje Ödülü”ne layık buldu.

Proje Tarihi : 2020-Devam ediyor
Proje alanı : 760.000 m²

Ekip Bilgileri :
Studio BEMS Peyzaj Mimarlığı
ve Kentsel Tasarım
Barış Ekmekçi – Münire Sağat
İsa Eren Akbiyık

PENDİK YAŞAM VADİSİ KENTSEL TASARIM PROJESİ PENDİK / İSTANBUL

Yeşil İstanbul'da
Sanat '19 - '23
Kamusal Alanda Sanat
Çalışmaları Kitapçığı'na
QR koddan ulaşabilirsiniz.

Yeşil İstanbul'da Sanat

Yeşil İstanbul tarafından düzenlenen Yeşil İstanbul kamusal alanda sanat lansmanı gerçekleşti. İstanbul'un son dönemde kazandığı sanat eserleri tanıtıldı.

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı'nın düzenlediği İstanbul Kamusal Alanda Sanat Buluşması, 12 Haziran Pazartesi günü Arter'de gerçekleştirildi. 2019-2023 yılları arasında, tüm İstanbul'u kapsayacak şekilde uygulanan ve paylaşım, katılım, iletişim ve etkileşim süreçlerini harekete geçiren Kamusal Alanda Sanat çalışmalarının tanıtıldığı buluşmaya; İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanı Prof. Yasin Çağatay Seçkin, Hollanda Başkonsolosu Arjen Uijterlinde, Arter Kurucu Direktörü Melih Fereli, sanatsal üretimleriyle sürecin lokomotifleri olan çok değerli Yeşil İstanbul Kamusal Alanda Sanat Kurulu üyeleri, sanatçılar, akademisyenler, Arter ailesi ve Yeşil İstanbul ailesinden katılımcılar katıldı.

2010 yılından bu yana, sanatın tüm disiplinlerini kapsayan, herkes için erişilebilir, canlı ve sürdürülebilir bir

kültür-yaşam platformu olarak varlığını sürdüren Arter'deki buluşmada, rehber eşliğinde mevcut sergiler gezildi. Akabinde gerçekleştirilen İstanbul Kamusal Alanda Sanat Buluşması, Arter'in kurucu direktörü Melih Fe-

reli'nin konuşmasıyla başladı. Etkinlik devamında Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanı Prof. Yasin Çağatay Seçkin, 2019 yılından bu yana, kamusal alanda sanat başlığı altında birlikte yapılan ve yapılacak çalışmaları katılım-

cılarla paylaştı. Ardından söz alan Hollanda Başkonsolosu Arjen Uijterlinde ise şu ana kadar yapılan çalışmalardan ve sürdürülen işbirliğinden çok memnun olduğunu dile getirdi. Etkinlik gerçekleştirilen kokteyle tamamlandı.

Silahtarağa Gençlik Parkı Oyun, Sanat ve Eğitim Atölyesi

Hayalgücü Oyun Parkı Silahtarağa Gençlik Parkı'nda çocuklarla buluştu. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı bünyesinde yürütülen “Oyun Evi” projesinin bir ayağı da Eyüpsultan'da hayata geçti. Yenilenen Silahtarağa Gençlik Parkı'nda açılan ve Mayıs 2023 itibarıyla faaliyete giren “Oyun Evi” ile oyun tekrar sokağa indi.

Oyun Evi projesi salıncak ve kaydırakla sınırlanan oyun alanlarının aksine çocuklara yalnızca hayal güçlerini kullanarak ulaşabilecekleri bir oyun deneyimi sunuyor. Oyun kurucu personellerimizin uygun oyun şartlarını sağlaması ve geri kalan oyun ve etkinlikleri çocukların hayal gücüne bırakması ile şekillenen bu deneyim onların zihin-

sel gelişimine birçok yönden katkı sağlıyor.

Mayıs ve haziran ayları boyunca devam eden Oyun Evi etkinliklerinde Yeşil İstanbul'un birçok şefliğinden çeşitli oyun ve etkinlikler çocuklarla buluştu. Oyun İstanbul, Üretken Peyzaj, Yaban Hayatı ve Sürdürülebilirlik şefliklerinin hazırladığı ve gerçekleştirdikleri etkinlikler kapsamında bir program oluşturuldu. Doğal malzemelerin ve geri dönüştürülebilir materyallerin kullanılmasına dikkat edilerek çevre dostu bir oyun deneyimi sağlanmaya özen gösterildi. Özellikle 3-6, 6-9 ve 9-12 yaş grubundan çocuklarla açık ve kapalı alanlarda farklı etkinlik planları yapılarak kendi yaş gruplarına uygun eğitici ve keyifli zaman geçirmeleri sağlandı.

AĞAÇLARIMIZI VE ÇİÇEKLERİMİZİ BİRLİKTE TANIYALIM

Tübitak yayınlarında yer alan Doğa Kartlarında “AĞAÇLAR” ve “ÇİÇEKLER” serilerinde 30'ar adet türün yer aldığı kartlarla çocuklara etkinlik yaptırılacaktır.

DOKUNARAK BUL

3-6 yaş, 6-9 yaş ve 9-12 yaş grubundan çocuklara yönelik yapılması planlanan oyunda çocukların dokunma duyarlarını etkin halde kullanma yeteneklerini geliştirmelerine yönelik bir oyundur. Karton kolinin üzerine açılan bir delikten oyuncunun elini içeri soktuğunda karşılaştığı objeyi dokunarak tahmin etmesi üzerine kurgulanmış bir oyundur. Farklı yaş gruplarından çocuklarla kendi yaş gruplarına uygun objeler seçilerek oyun kurulacaktır.

TOHUM EŞLEŞTİRME

Üç ile altı yaş grubu çocuklara yönelik planlanan “eşini bul” kart oyununda seçilen kartlarda çocukların bilgi haznesini ve tohum farkındalığını geliştirmek için “Tohumu Yenen Meyveler” seçilerek oyunun kurgusu oluşturulacaktır. Kartların tümü ters çevrilecek oyuncunun bir seferde iki kart açarak aynı olan kartları bulması sağlanacaktır.

GÖSTERMEDEN ANLAT

3-6 yaş, 6-9 yaş ve 9-12 yaş grubundan çocuklara yönelik yapılması planlanan oyunda, çocukların bildikleri objeleri göstermeden anlatırken betimleme yeteneklerinin geliştirdikleri bir oyundur. Oyun kurucu, daha önceden belirlenen bir objeyi oyuncuya göstermesinin ardından bir poşet içine koyarak, diğer çocukların bu objeyi görmelerine mani olur. Oyuncu da bu objenin özelliklerini arkadaşlarına anlatırken onların tahminleri doğrultusunda oyunu şekillendirir.

TOHUMDAN-AĞACA BULMACA

Üç ile altı ile ve dokuz ile on iki yaş grubundan çocuklara yönelik yapılması planlanan kart oyununda seçilen kartlarda çocuklarımızın ağaçlar konusunda bilgi dağarcığını ve farkındalığını geliştirmek için seçilen ağaçların Tohumunun, Yaprığının ve Ağaç Formunun yer aldığı kartların içinde yer almaktadır. Kartların tümü ters çevrilecek oyuncunun bir seferde bir bitkiye ait 3 farklı halin üçünün de aynı oyunda eşleştirilmesiyle bir bitkinin tohum hali yaprak formu ve ağaç formu kartlarının bulması sağlanacaktır.

KOZALAKTAN AĞAÇ YAPALIM

Her yaş grubundan çocuklara yönelik yapılması planlanan kozalaklı ağaç yapalım oyununda, çocukların hayal güçlerini ve motor becerilerini geliştirmeleri için planlanan bir etkinliktir. Küçük karton bardakları ve kozalakları çocuklar istedikleri renklerde boyayarak, karton bardaklarının üstüne kozalaklar yerleştirilerek ağaç oluşturulur. Etkinlik sonrası çocukların kendi hayal güçleri ile oluşturdukları ağaçlarını kendi kaldıkları yerlere götürebileceklerdir.

HAYDİ AĞAÇ YAPALIM

3-6 yaş grubu çocuklara yönelik yapılması planlanan “HAYDİ AĞAÇ YAPALIM” etkinliğinde, çocukların hayal güçlerini ve motor becerilerini geliştirmeleri için planlanan bir etkinliktir. Seçilen siyah beyaz ağaç görseli üzerinde çeşitli renklerden gramofon kağıtları kullanılarak özgün rengarenk ağaçlar oluşturulacaktır. Çocuklar, Gramofon kağıtlarını küçük parçalar haline getirilerek siyah beyaz ağaç görsellerinin üzerine yapıştıracaklardır.

SAYILARI BOYAYALIM

6-9 yaş ve 9-12 yaş grubundan çocuklara yönelik yapılması planlanan oyunda, çocukların ekip ruhu ile birlikte uyumlu bir şekilde çalışabilmeleri motor becerilerini geliştirmeleri için planlanan bir etkinliktir. Daha önceden numaralandırılmış siyah beyaz doğa temelli görsellerin renk numaralarına uygun olarak boyanmasıdır. 8-10 kişilik gruplar oluşturarak her çocuğa görseldeki bir renk verilerek resmi boyanması sağlanır. Her çocuk bir renkten sorumlu olduğu için ekip olarak çalışma ve birlikte bir bütünü oluşturma deneyimini hep birlikte gerçekleştireceklerdir.

TOHUM TOPU YAPALIM

3-6 yaş, 6-9 yaş grubundan çocuklara yönelik yapılması planlanan Tohum Topu etkinliğinde, çocukların yeşil alan farkındalıklarının pekiştirilmesi, ağaç tohum döngüsü hakkında bilgi sahibi olmaları amaçlanmaktadır. Etkinlikte oluşturulan tohum toplarını, doğayla buluşturmaları için buldukları her açık yeşil alana fırlatmaları için bunları yanlarında götüreceklerdir.

YAPRAK BASKISI

Her yaş grubundan çocuklara yönelik yapılması planlanan etkinlikte çocukların yeşil alan farkındalıklarının pekiştirilmesi, ağaçların yaprak şekilleri hakkında bilgi sahibi olmaları, yapacakları boyama sayesinde hayal güçlerini, motor becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır. Ağaçların yapraklanmaları sonrasında toplanacak taze yaprakların toplanmasıyla bunların çocukların diledikleri renklerde boyamaları hem resim kâğıtlarına hem de tshirtlere yapacakları baskılarda kendi kompozisyonlarını oluşturacaklardır. Etkinlik sonrası bu eserleri kendilerine birlikte götüreceklerdir.

Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Müdürlüğü Yaban Hayatı Şefliğinin, Silahtarağa Gençlik Parkı oyun alanında çocuklara yönelik düzenleyeceği oyun etkinlik bilgileri aşağıda yer almaktadır.

- Geri dönüşümlü malzemelerden elde edilmiş; çocuklarla birlikte boyanması yapıp ardından birleştirilen kuş evi yapım atölyesi düzenliyor.
- Arıkuşu, Peçeli Baykuş ve Diken Kelebeği figürlerinin renklendirme işlemini; çocukların istedikleri şekilde kuru veya pastel boyalarla boyanıyor.
- Göçmen kuşların ve yaban hayvanlarının tanıtım atölyesiyle; hem farkındalık oluşturmak hem de tanıtım boyutuyla atölye düzenliyor.
- Çeşitli kuş figürlerinin yer aldığı resimler üzerinde numaraları birleştirerek çizim atölyesi etkinliği düzenliyor.

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı “Enerji Verimliliği” kapsamında çocuk ve gençlere enerji konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla bir eğitim düzenlenecektir. Eğitim, evde ve gündelik hayatta kullanılan enerjinin daha verimli ve etkin kullanılmasına yönelik pratik metotlar üzerine olacak, ayrıca iklim değişikliği konusuna da atıfta bulunacaktır. Eğitim küçük, büyük demeden, çevre dostu her yaşta olan kişilere hitap etmektedir.

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı Oyun İstanbul projesi kapsamında ‘Oyun Alanları Olan Bir Kentten Oynanabilir Bir Kente’ evrilmeyi amaçlıyor. Bu nedenle önemli çalışmalarından biri olan Hayal Gücü Oyun Parkı (HOP), her yaştan ve beceri seviyesinden çocukları bir arada oynamaya davet ederek, çocukları yüreklen-dirmeyi, risk almalarını ve serbest oyunu desteklemeyi amaçlamaktadır. Çocukların belirlenen bir alanda, temel kuralların dışında özgür bıraktığı HOP, çocukların farklı malzemelerle diledikleri şekilde oyun kurmalarını teşvik etmektedir.

Yeşil Söyleşi
Konuğumuz;

DOÇ. DR. PELİN ALPKÖKİN

On altı milyon İstanbullunun ihtiyaç duyduğu, hayatını kolaylaştıran, onları mutlu eden metro ve tramvay projelerinin yanı sıra en büyük global sorunlardan biri olan iklim değişikliğine yönelik projelerin üretildiği çalışmalar yapıyoruz.

Bu sayıdaki Yeşil İstanbul konuğumuz İBB Genel Sekreter Yardımcısı Doç. Dr. Pelin Alpkökin. Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı idari amirliği görevlerini sürdüren sayın Alpkökin ile İstanbul'un ulaşım problemleri, bu problemleri ortadan kaldırmaya yönelik çözüm ve projeler, Yeşil İstanbul ve daire başkanlığımıza dair diğer birçok şey hakkında konuştuk.

Öncelikle röportaj teklifimizi kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz. Bize biraz kendinizden bahseder misiniz, kimdir Doç. Dr. Pelin ALPKÖKİN?

İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü mezunuyum. Daha sonra yine aynı üniversitede Ulaştırma Mühendisliği'nde Yüksek Lisansımı tamamladım. Akademisyenliği lisans sürecimden bu yana isteyen birisiydim. O nedenle aynı üniversitede Araştırma Görevlisi olarak çalışma hedefiyle, akademik hayata başlamadan önce o dönemde yürütülen ve o güne kadar yapılmış en büyük ulaşım planlama

projesi olan ve 1997 yılında tamamlanan İstanbul Ulaşım Ana Planı'nda 2 yıla yakın görev aldım. 1998 yılında da Araştırma Görevlisi olarak akademik hayatıma başladım.

Yüksek Lisans sonrasında Doktoraya başladığımda farklı arayışlara girdim. Bunlardan bir tanesi de Japonya'ydı. Farklı bir şeyler yapmak, görmek, araştırmak ve yeni bir dil daha öğrenmek istedim.

Japonya'nın ulaştırma ve raylı sistemler konusunda, çevre, iklim değişikliği gibi global konularda pratikte ve akademide dünyada öncü ülkele-

rinden biri olması ve farklı kültüre ve dile olan özel ilgimden dolayı burayı tercih ettim.

Bu amaçla bir burs başvurusunda bulundum. Benim dönemimde de genellikle insanlar şimdi olduğu gibi Avrupa ve Amerika'ya daha çok ilgi duyuyorlardı. Ben araştırdığımda akademik hayatın sadece bunlarla sınırlı olmadığı, Japonya'da çok güzel bir akademik hayatın olduğu, buradaki en büyük kısıtın ise dil olduğunu gördüm. Biraz da bunun etkisiyle, hem akademik hayatı sürdürmek hem de farklı bir dili öğrenmek cazip geldi. Samimi söylemek gerekirse o

dönemde Japon kültürünü, Japon-ya'yı çok araştırmamıştım; daha çok hep teknik olarak araştırmıştım. Kendi meslek dalımda ve akademik hayatlarında çok başarılı olduklarını görünce Japonya'ya başvuruda bulundum. Japon kültürünü, Japonları, Japonya'da yaşamı, Japonca dilini gittikten sonra gördüm ve deneyimledim. 2006 yılında Japonya Nagoya Üniversitesi'nde doktora çalışmamı tamamladım.

Temmuz 2019'da İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne Raylı Sistem Dairesi Başkanı olarak atandım ve bu görevi yaklaşık 2,5 yıl boyunca sürdürdükten sonra da o dönemki Genel Sekreter Yardımcısı Orhan Hoca'nın emekliye ayrılması sonrası Ocak 2022 itibarıyla Genel Sekreter Yardımcılığı görevine atandım. Şu anda İstanbul Büyükşehir Belediyesi Raylı Sistemler ve Çevre Korumadan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı olarak devam ediyorum.

Akademik geçmişinizin yanı sıra İBB gibi büyük bir kurumda çalışmak size neler kattı? Akademik yaşantınızı öz-lüyor musunuz?

Kendinizi geliştirmek, araştırma potansiyelinizi tam verimli kullanabilmek için akademik hayat güzel bir seçenek. Ama bir yandan araştırdığınız, üzerine makaleler yazdığınız konuları, çalışma alanınızı uygulamaya geçirmek de bambaşka bir duygu. Bu hem size hem de öğrencilerinize

Japon kültürünü, Japonları, Japonya'da yaşamı, Japonca'yı Japonya'ya gittikten sonra gördüm ve deneyimledim. 2006 yılında Japonya Nagoya Üniversitesi'nde doktora çalışmamı tamamladım.

farklı bir vizyon ve bakış açısı sunuyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ndeki görevimden önce de akademik hayatımın yanı sıra büyük altyapı

sı finans konuları, insan yönetimi de çok önemli bir paya sahip ve aslında bambaşka bir boyut ortaya çıkıyor. Burada harika bir ekibimiz var ve birlikte çok güzel projelere imza attık, atmaya da devam edeceğiz. Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun raylı sistemler ve çevre konularında bizlere sunduğu vizyonu ve her aşamadaki desteği ile harika bir ekiple çalışarak 16 milyon İstanbullunun en çok ihtiyaç duyduğu, hayatını kolaylaştıran, onları mutlu eden metro ve tramvay projelerinin üretildiği, ve global en büyük sorunlardan iklim değişikliği ile mücadele konusunda dünyada önemli çalışmalar yaparak Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planımızı ve İstanbul Yeşil Şehir Eylem Planımızı hazırlayan ekibimizle çalışmak benim için inanılmaz bir tecrübe ve büyük bir mutluluk.

Aslında akademisyenlikten kopmadım; burada ekibimde üniversiteden öğrencilerim de var. Bunun yanı sıra benim için gençler her zaman ön planda. Burada büyük, dinamik genç bir ekibimiz var. Akademisyenliğin en önemli çıktısı insan yetiştirmek. Dolayısıyla benim en önemli görevlerimden biri Türkiye'nin genç teknik kadrosunun yetişmesinde bir rol oynamak. Hep birlikte çok güzel projelere imza atıyoruz, tasarımı çalıştayları, sempozyumlar düzenliyoruz. Karşılıklı fikir alışverişinde bulunuyoruz, onlar bana çekinmeden her türlü mühendislik ve teknik sorularını sorabiliyorlar.

Akademisyenliğin en önemli çıktısı insan yetiştirmek. Burada büyük, dinamik genç bir ekibimiz var. Burada ekibimde üniversiteden öğrencilerim de var.

Hayata geçirdiğiniz projelerde İBB içinden birçok birimle birlikte çalışıyorsunuz, bu birimlerden biri de Yeşil İstanbul. Bizimle çalışmak nasıl bir duygu?

Çağatay hocam ve ekibiyle birlikte çalışmak hem çok keyifli ve öğretici hem de çok gurur verici. Kentiçi yeşil alanların miktarını ve kalitesini artırmak, bunları erişilebilir kılmak, yaşam alanlarına çevirmek, oyun alanları oluşturmak, yaban hayatını korumak İstanbul gibi bir mega kent için son derece zor bir konu. Ama Çağatay hocam ve tüm ekibi büyük bir inançla, motivasyonla ve hiç durmadan çok güzel projeler tasarlıyor ve birer birer hayata geçiriyor.

Kamu alanında pek kadın yöneticiye rastlanmazdı fakat Ekrem Başkanımızın en kıymet verdiği konulardan birisi yönetim ekibinde kadınların yer alması... Sizin görev yetki alanınızda "erkek işi" olarak toplumun algı oluşturduğu bir alan, avantaj ve dezavantajları nelerdir?

Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu toplumsal cinsiyet eşitliği

konusunda son derece hassas. O nedenle de İstanbul Büyükşehir Belediyesi diğer yerel yönetimlere kıyasla kadın temsili oldukça yüksek bir yönetim anlayışına sahip.

Kadınlar için inşaat mühendisliğinin ne kadar uygun bir meslek olduğu sorusu yıllardır hep gündemde olmuştur. Kadınların bazı mühendislik alanlarına daha ya-

İstanbul gibi bir mega kent için son derece zor bir konu. Ama Çağatay hocam ve tüm ekibi büyük bir inançla, motivasyonla ve hiç durmadan çok güzel projeler tasarlıyor ve hayata geçiriyor.

kın görülmelerinin nedeni belki o alanda daha kolay iş bulabiliyor olmaları; ama biz özellikle IBB'de bu algıyı kırdık diye düşünüyorum. Sizin de gördüğünüz üzere burada birlikte çalıştığımız ekibimizde çok sayıda ve çok başarılı kadın kadrolarımız var. Yönetim kadromuzda da harika kadınlarımız var. Örneğin, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanımız Ayşen Erdinçler hocamız var, Raylı Sistem Projeler Müdürümüz Setenay Ulu- dağ var, yeni kurduğumuz mü- dürlüğümüz İklim Değişik- liği Müdürlüğümüzde çok sayıda kadın var, Emi- nönü-Alibeyköy Tram- vay Hattı Projemizin Müdür Yardımcısı Ülkü Yıldırım var. Ayrıca metro şan- tiyelerimizde Yüklenci ve Mü- şavirimizde tam zamanlı çalışan pek çok kadın mühendisimiz de var. Aslında binlerde çalışa- nımız var pro- jelerimizde. IBB Çevre ve Raylı Sis- tem ailesi olarak birlikte çalıştığımız tüm firmalarımızla beraber kocaman bir ai- leyiz ve bu ailemizde kadın çalışanlarımız çok kıymetli.

Şehrin en zor alanlarından biri de ulaşım... Sanatla, doğayla birleşen projelerinizden biraz bahseder misiniz?

Fen İşleri ve Park Bahçeler Dai- re Başkanlıkları ile birlikte metro istasyonlarımızın olduğu bölgeler- de çevre, peyzaj ve yol düzenleme

çalışmalarını, iç mekan tasarım ça- lışmalarını birlikte sürdürüyoruz. Örneğin Eminönü Alibeyköy tram- vayımızda efsane bir sonuç çıkardı.

Haliç kıyısı 10 km boyunca tramvay inşaatı sebebiyle kapatılmış, yarım bırakılmış, inşaatı durdurul- muş, Haliç'in bir yakasında yaya erişimi tamamen engellenmişti.

landı. Tüm hat boyunca Çağatay hoca ve ekibi çok güzel yeşil alan- lar, çocuk oyun alanları üretti ve 2021 yılında bu tramvay hattı- mızı açtığımızda İstanbullulara çok daha güzel bir Haliç bandını tramvayı ile birlikte yıllar sonra geri vermenin gururunu yaşadık Çağatay hocam ve tüm ekibiyle.

Son olarak Park Bahçeler Daire Başkanlığı ile birlikte yürütülen titiz çalışma neticesinde 2023 Ocak ayında açtığımız Bos- tancı-Dudullu Metromu- zun Bostancı, Kozyatağı, Kayışdağı ve İçeren- köy istasyonların- da sanat panoları yaptık.

Bunun dışında Şehir Tiyatro- ları Şube Mü- dürlüğü ile de birlikte yap- tığımız gü- zel işlerimiz var. Örneğin 2022 Ekim'de açtığımız Hi- sarüstü-Aşiyan Füniküler Hat- tı'nın Aşiyan İs- tasyonu Bağlantı Tüneli sergi alanı olarak kullanılıyor. Değerli sanatçıların kostüm ve sahne tasarımlarının afiş, aksesuar ve kostüm tasarımlarından oluşan bir koleksiyon sergileniyor.

Bunlarla beraber yeni bir cadde tramvayı projemiz de var: Kadı- köy - Maltepe - Cevizli Tramvayı. Tramvay hattı güzergahı boyunca o bölgedeki lastik tekerlekli toplu taşımayı yeniden organize ederek minibüs ve otobüsleri azaltmayı veya kaldırmayı planlıyoruz. Bu- nun yanında o caddenin altyapı- sını ve kaldırımını yenileyecek, peyzajını düzenleyeceğiz. Hal böyle olunca caddeye tramvayın gelme- siyle orada ekstra bir daralma söz konusu olmayacak. Olaya bütün-

Atatürk Kent Ormanı sık sık gittiğim, içerisinde dolaşmaktan son dere- ce keyif aldığım bir yer. Alana gerek metro gerek diğer toplu ulaşım araç- ları veya özel araçlarla da ulaşım son derece rahat.

cül bakarak yol kenarı parklanma- nın da önüne geçeceğiz. Tramvayın geçtiği meydanları düzenleyerek o caddenin yeniden yapılanmasını ve hak ettiği prestiji geri alma- yı sağlayacak ve İstanbulluların çok sevdiği bir cadde haline tekrar dönüştüreceğiz. Bu projeyi de Fen İşleri ve Park Bahçeler ekibimizle hayata geçirmek için sabırsızlanı- yoruz.

Daire başkanlığımızın Yeşil İstan- bul, Yaban İstanbul ve Oyun İstan- bul diye üç tane kimliği var, daha öncesinde duymuş muydunuz?

Yeşil İstanbul çalışmaları kapsa- mında yürütülen tüm çalışmaları ilgiyle ve heyecanla takip ediyorum. IBB Park Bahçe ve Yeşil Alan- lar Dairesi Başkanımız Çağatay hoca ve ekibinin tüm projelerin- den, çalışma anlayışından, genç kadro yetiştirme vizyonundan, eipteki herkesin yaptığı işe inancı ve heyecanından, bunları görmek- ten çok büyük mutluluk duyuyo- rum.

Peki, buradan çıkıp bir yeşil alana gidecek olsanız İstanbul'da hangi yeşil alana giderdiniz?

Sarıyer'deki Atatürk Kent Ormanı sık sık gittiğim, içerisinde dolaş- maktan son derece keyif aldığım bir yer. Alana gerek metro gerek di-

ğer toplu ulaşım araçları veya özel araçlarla da ulaşım son derece ra- hat. Çağatay hocam ve ekibi burası için çok emek harcadı, otopark, bi- siklet yolu, kafeler gibi içerisindeki herşeyi en ince ayrıntısına kadar düşünüp tasarlayıp hayata geçir- diler, çok emek verdiler.

Son olarak sizden Yeşil İstanbul için bir mesaj vermenizi istesem bu ne olurdu?

Hem raylı sistemler hem iklim de- ğişikliği hem de yaşam vadileri, kent ormanları, oyun alanları ve yaban hayatını koruma konularıyla birlikte Yeşil Şehirler vizyonu açısından geçmiş dönemlerde İs- tanbul çok ihmal edilmişti. Ben her üç konuda da son dört yılda yaptığımız atılımın katlanarak büyüye- ceğine inanıyorum. Bunun İstan- bul için bir kurtuluş olacağını ve İstanbul'a da bunun yakışacağını düşünüyorum.

İstanbul'un 2050 Yeşil Alan Vizyonu Ve Stratejileri

Dr. Ahmet Cemil Tepe

Peyzaj Yüksek Mimarı
İdari ve Teknik Müdür Yardımcısı
Yeşil Alan ve Tesisler Yapım Şube Müdürlüğü

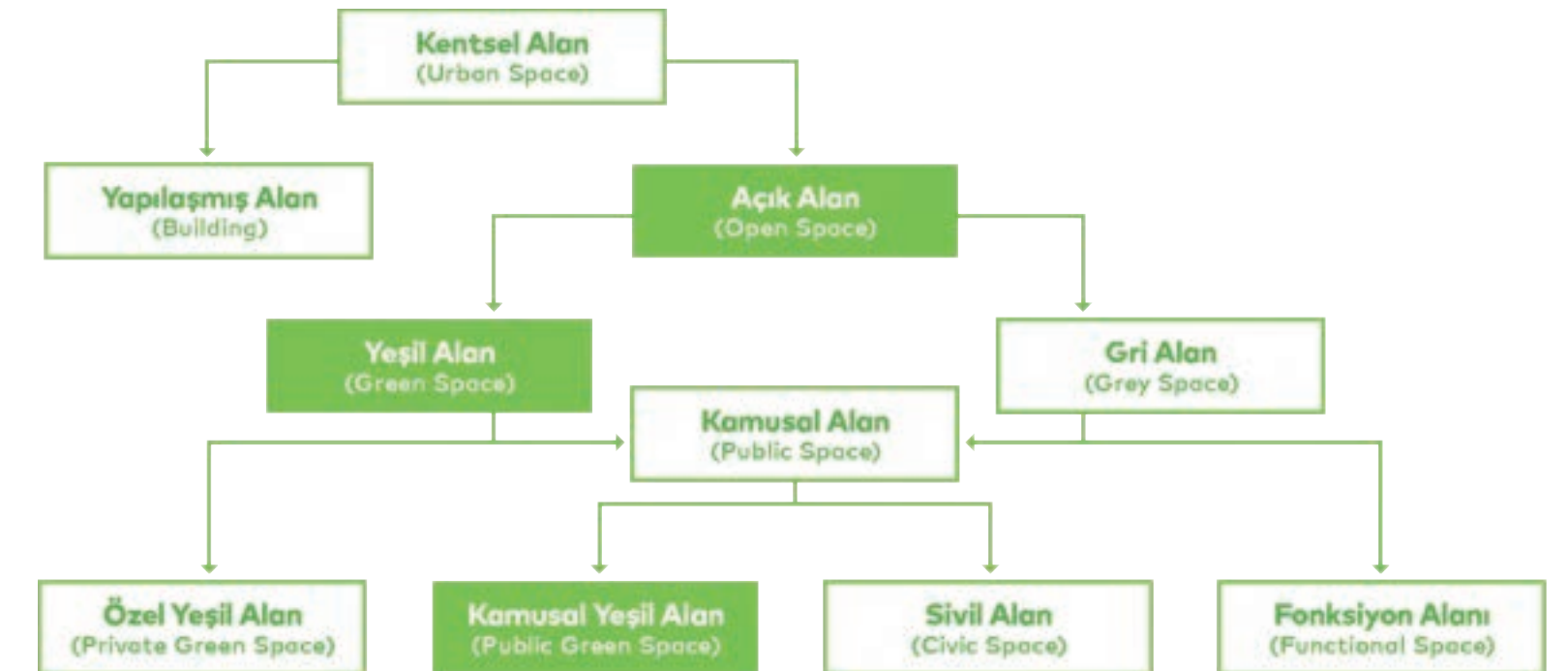
YAYSIS, İstanbul'un yeşil alan yaklaşımını belirlemeyi ve bu hedefe ulaşmak için stratejiler ve eylem planı oluşturmayı hedefliyor.

Kentlerde yaşam kalitesinin ciddi bir göstergesi olarak kabul edilen, doğal nitelikli açık ve yeşil alanlar ile planlanan açık ve yeşil alanların kent ekosistemindeki yeri ve önemi; artan nüfus ve kentsel yayılma, küresel iklim değişikliği ve olası salgınlar nedeniyle her geçen gün artmaktadır. Günümüzde kentsel, bölgesel ve ülkesel ölçekte mavi-yeşil alt yapı sistemlerinin organize edilmesi ve ilişkilendirilmesi düşüncesi öne çıkmakta ve kabul görmektedir. Mavi-yeşil altyapı; ekosistem servislerini ve işlevlerini koruyan, birbirleriyle yeşil koridorlar ile bağlantılı doğal, yarı doğal ve kültürel alanlardan oluşan, sürdürülebilir, bütüncül bir açık ve yeşil alan sistemidir.

Çalışma, İstanbul'da erişilebilir, işlevsel ve bütüncül yeşil alanlar oluşturma ve kentsel yaşam kalitesini artırma amacı gütmektedir. Bu yaklaşım şehir genelindeki tüm açık ve yeşil alanları kapsamaktadır. Kişi başına düşen yeşil alan miktarının yükseltilmesi ve erişilebilir yeşil altyapının planlanması hedeflenmiştir. İstanbul'un mevcut ve planlanan yeşil alanları detaylı olarak analiz edilmiş ve arazi değerleri, eksiklikler, erişim mesafeleri gibi konularda bilgiler toplanmıştır. Sonraki aşama, erişilebilirlik ve yatırımlar gibi konularda sentez çalışması ve SWOT analizini içermektedir. Çalışma, İstanbul'un yeşil alan yaklaşımını

belirlemeyi ve bu hedefe ulaşmak için stratejiler ve eylem planı oluşturmaya hedefler.

Çalışmanın anlaşılır olması, literatürde yer alan kaynakların doğru algılanabilmesi ve çalışmaya yön verebilmesi için kavramsal çerçevenin açık bir şekilde çizilmesi gerekmektedir. Swanwick (2003), açık alanları kentsel alan içinde yapılaşmış alan dışında kalan alanlar olarak tanımlanmaktadır. Kent yüzeyini kaplayan yeşil ve gri açık alanlar, özel ve kamusal kullanımlar olarak da alt kırılıma sahiptir (Rakhshandehroo & Mohd Yusof, 2017)

Şekil-1 Temel Kavramlara ilişkin diyagram (Rakhshandehroo & Mohd Yusof, 2017)

Materyal Metot

İstanbul'un açık ve yeşil alanlarına yönelik geliştirilen yaklaşımın üst ölçekli ve ilgili planlarla uyumlu olması açısından; On Birinci Kalkınma Planı, İstanbul Çevre Düzeneği Planı, İstanbul İklim Değişikliği Eylem Planı ve İstanbul Vizyon 2050 Stratejik Planı kapsamında geliştirilen ilgili stratejiler incelenmiştir.

Mekânsal analiz verileri çalışmalarında İstanbul'a dair genel bilgiler verilmiş, İstanbul'da mevcut olan ve imar planlarında önerilen açık ve yeşil alanlar ile bu alanların hizmet etki alanında kalan sosyodemografik yapının anlaşılmasına yönelik mekânsal analizler gerçekleştirilmiştir.

Mekânsal analizler 7 başlık altında değerlendirilmiştir:

- İstanbul'a ait genel bilgiler: Kullanıcı karakteristikleri ve demografik yapı analizi, doğalçevresel karakteristikler ve ekolojik durum analizi, güncel arazi kullanımı
- Mevcut açık ve yeşil alanların konumu, büyüklüğü ve türleri
- Açık ve yeşil alanların donatı alanları parametrelerine göre yeterliliği
- Meri imar planlarında ayrılan açık ve yeşil alanlar
- Planlanan açık ve yeşil alanların mülkiyet durumu
- Erişilebilirlik ve etki mesafelerinin tespit edilmesi
- Arazi ve arsa değerlerinin tespit edilmesi

Literatür araştırmasının sonuçları, ilgili yönetmelikler ve hâlihazırda kullanılan veri setleri incelenerek, kentin açık ve yeşil alanlar envanteri veri tabanı için, üç düzeyden oluşan hiyerarşik bir arazi kullanımı sınıflaması oluşturulmuştur.

Arazi Kullanım Sınıfları		
Düzye1	Düzye2	Düzye3
Kentsel Açık ve Yeşil Alanlar	Kentsel Açık Alanlar	Meydan
		Yaya Bölgesi
		Çocuk Bahçesi
		Park
	Aktif Yeşil Alanlar	Kent Parkı
		Koru
		Panayır - Festival Alanı
		Botanik Bahçesi
	Pasif Yeşil Alanlar	Refüj
		Şev - Yamaç
		Ağaçlık Alan
		Yapılaşmamış Kentsel Açık Alan
		Mezarlık Alanı
		Çimen - Çayırılık Alan
		Kent İçi Tarım Alanı
	Spor Alanları	Açık Spor Alanı
		Kapalı Spor Alanı
		Karma Spor Kompleksi
		Kentsel ve Bölgesel Spor Alanı
Sosyal Altyapı Alanları	Kumul/Kayalık Alanlar	Özel Spor Tesisleri
		Kumsal - Plaj Alanı
	Doğal / Kırsal Nitelikli Alanlar	Kayalık Alan
		Kent Ormanı
	Rekreatif Orman Alanları	Tabiat Parkı
		Mesire Alanı
	Orman Alanları*	Arboretum
		Tarım Alanları*

Tablo 1: Açık Ve Yeşil Alanların Sınıflandırılmasında Arazi Kullanım Hiyerarşisi

Literatür araştırması, katılım süreci ve mekânsal analizler sonucunda elde edilen bulguların birbirleriyle olan ilişkisini yansıtmak ve yeşil alanlar açısından sorunlu olan bölgelerin tespit edilmesi amacıyla sentez çalışması yapılmıştır. Sentez için yeşil alanlarla ve birbirleriyle ilişki kurulabilecek olan 7 tema belirlenmiştir:

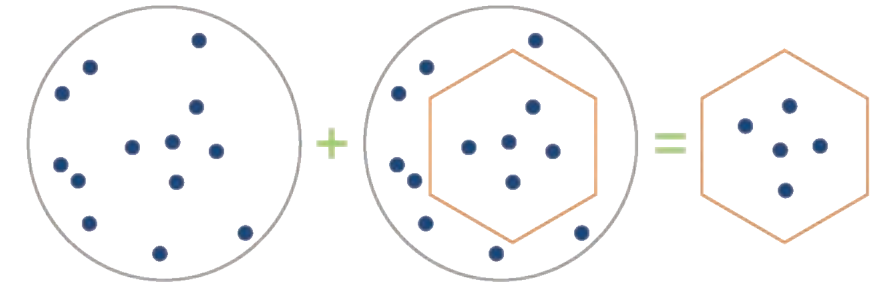
1. Yeşil Alanlar ile Sosyo-Demografik-Kültürel Yapı İlişkisi
2. Yeşil Alanlar ile Çevresel-Ekolojik Yapı İlişkisi
3. Yeşil Alanlar ile Planlama İlişkisi
4. Yeşil Alanlar ile Tasarım-Estetik İlişkisi
5. Yeşil Alanlar ile Tarihi, Kültürel Miras ve Turizm İlişkisi
6. Yeşil Alanlarda Doğal ve İnsan Kaynaklı Riskler
7. Yeşil Alanlara İlişkin Projeksiyonlar

Metodoloji Sentez çalışmasında belirlenen altı temaya göre, verilerin niteliği dikkate alınarak iki farklı yöntem kullanılmıştır. Objektif veriler birim alana indirgenip, standartizasyon yapılarak puanlanmıştır. Böylelikle temasına göre öncelikli müdahale bölgelerinin belirlenmesinde hassasiyeti yüksek bir yöntem olan "birim alan yöntemi" tercih edilmiştir. Ancak, hem verinin formatı hem de niteliği açısından (subjektif veya mekânsallaştırılamayan veri) birim alana indirgenmesi uygun ya da anlamlı olmayan temalarda, "süperpoze yöntemi" tercih edilmiştir.

Birim Alan Yöntemi Birbiriyle niteliksel ve niceliksel olarak eş değer olmayan çok boyutlu verilerin, aynı düzlemde yer alan, tek boyutlu, somut ve ölçülebilir bir hale getirilmesini sağlamak amacıyla; İstanbul mekânsal olarak eşdeğer birimlere ayrılmış ve tüm veriler CBS uygulama-

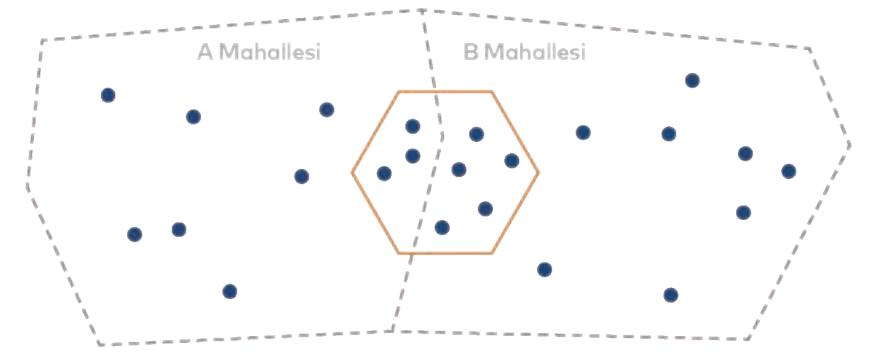
maları ile eşdeğer bölgelere aktarılmıştır. Merkezler arasındaki mesafe altıgenlerde altı yönde de eşit olduğundan, komşu birimleri oluşturmak kare ızgaralara oranla daha iyi sonuçlar vermektedir. Bu bilgiler ışığında İstanbul, yürüme mesafeleri göz önünde bulundurularak 250 metre yarıçaplı altıgenlere bölünmüştür

Verilerin işlenmesi sürecinde kullanılan temel metodoloji, mekânsal analiz sürecinde derlenen ham verilerin standart değerler haline getirilerek birim alanlara indirgenmesi şeklindedir. Ham verilerin işlenmesi ve birim alanlara indirgenmesi sürecinde işlenecek verilerin tipolojilerine göre üç temel yöntem kullanılmıştır. Noktasal verilerin birim alan verisine dönüştürülmesi; nokta formatındaki verilerin birim alanlar ile ilişkilendirilmesidir. Bu yöntemde, noktasal veriler birim alanlar ile mekânsal olarak karşılaştırılmakta ve birim alanların öznetelik tablolarına nokta verilerinin öznetelikleri mekânsal birleştirme araçları (Spatial join) kullanılarak eklenmektedir. (Şekil 2-1).

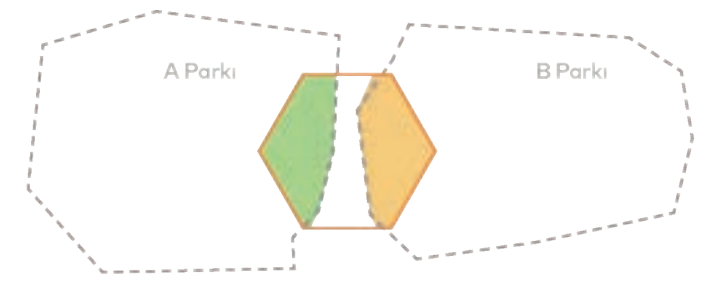
Şekil 2.1: Veri İşleme Biçimleri/Yöntem - 1

Mahalle/ilçe ölçeğindeki sayısal verilerin birim alan verisine dönüştürülmesi; sayısal verilerin birim alanlara indirgenebilmesi için kullanılmaktadır. Bu yöntemde, nüfus veya bağımsız birim sayısı gibi nokta verilerinin ve kapsayıcılığı geniş bir verinin mekânsal yayılımından faydalanarak oranlama yapılmaktadır (Şekil 2-2).

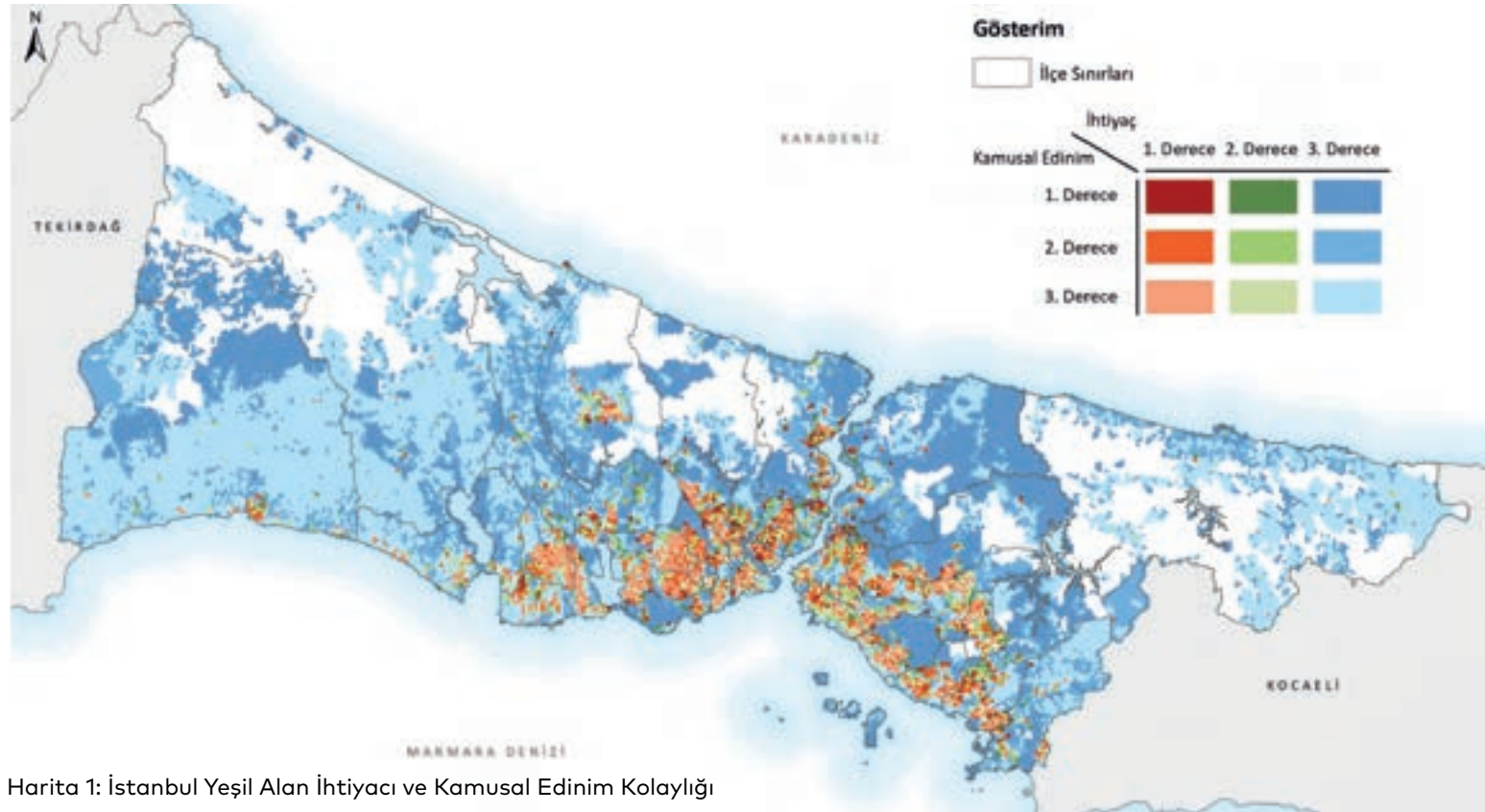

Şekil 2.2: Veri İşleme Biçimleri/Yöntem - 2

Alansal verilerin birim alan verisine dönüştürülmesi, birim alandan farklı olan (büyük ya da küçük) alansal verilerin birim alan verisine dönüştürülmesi için kullanılmaktadır. (Şekil 2-3).

Şekil 2.3: Veri İşleme Biçimleri/Yöntem - 3

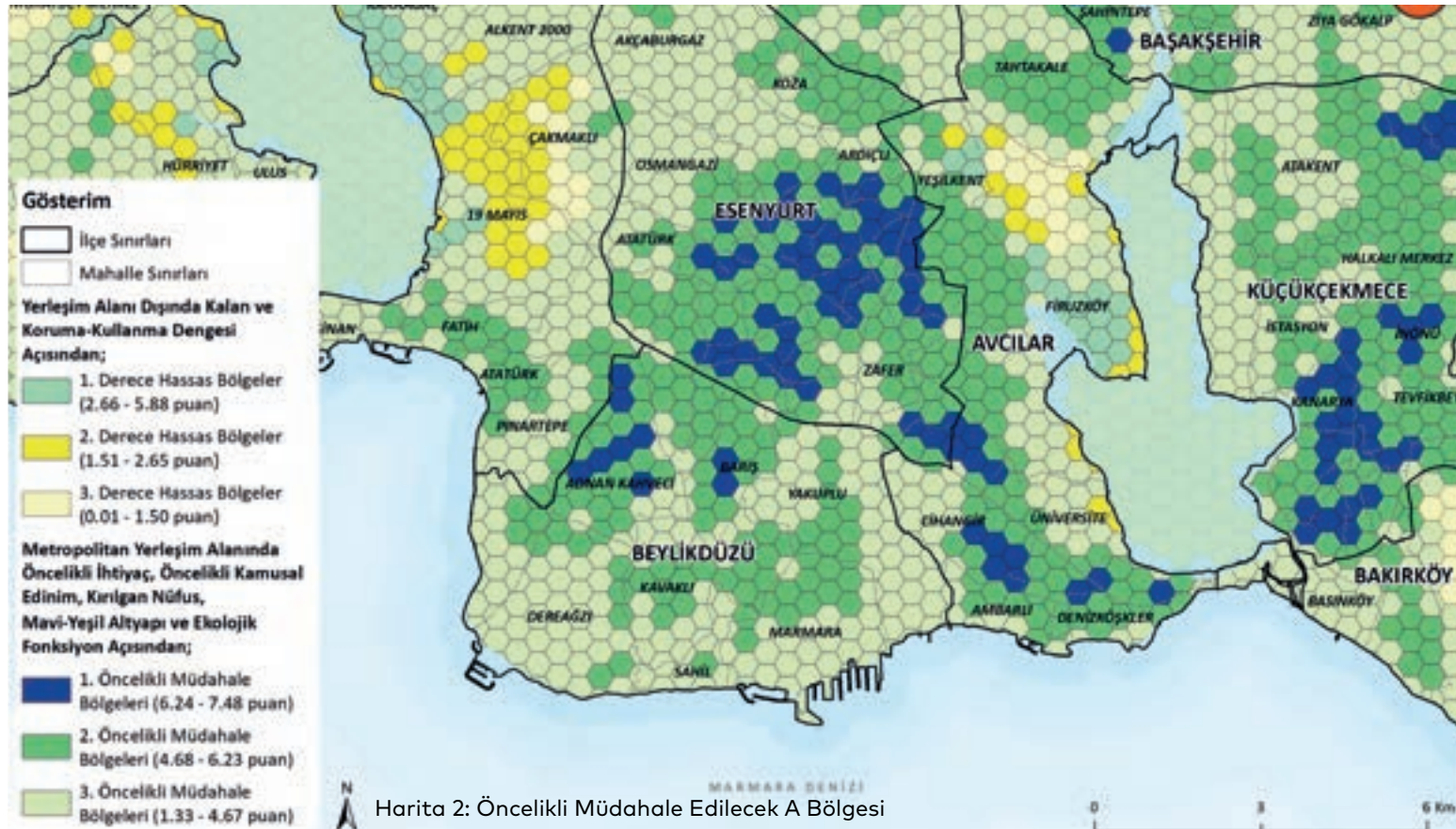
Harita 1: İstanbul Yeşil Alan İhtiyacı ve Kamusal Edinim Kolaylığı

Sentez sonucunda hazırlanan haritalar yeşil alanların planlanmasında kolaylık sağlayacaktır. Bunlardan en çarpıcı olanlarından yeşil alan ihtiyacı en çok olan alanlarla, kamusal edinimi en kolay alanların karşılaştırılmasıyla elde edilen Harita-1 İstanbul Yeşil Alan İhtiyacı ve Kamusal Edinim Kolaylığı haritasıdır.

Metropolitan yerleşim alanında öncelikli ihtiyaç, öncelikli kamusal edinim,

masıyla elde edilen Harita-1 İstanbul Yeşil Alan İhtiyacı ve Kamusal Edinim Kolaylığı haritasıdır.

kırılgan nüfus, mavi-yeşil altyapı ve ekolojik fonksiyona sahip bölgeler olarak belirlenen 3 müdahale bölgesinden ilki A bölgesi; Avcılar, Beylikdüzü, Esenyurt ve kısmen Büyükçekmece ilçelerini kapsamaktadır. Harita-2

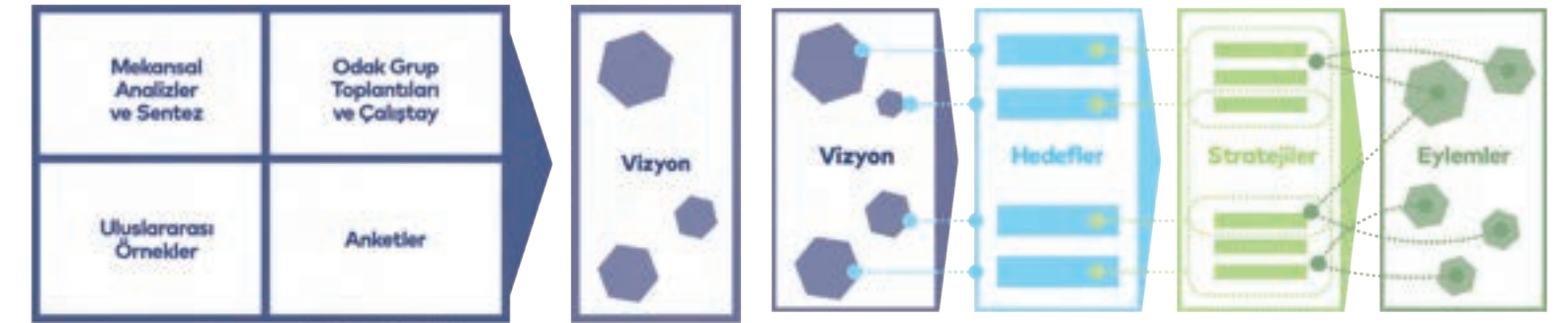

Harita 2: Öncelikli Müdahale Edilecek A Bölgesi

Tartışma Sonuç

Yaysiste 2024 – 2030 – 2050 yılları için İstanbul'un açık ve yeşil alan yaklaşımı oluşturulmaktadır. Bu yaklaşım geliştirilirken öncelikle 2050 yılı vizyonu belirlenmiş, ardından bu vizyonu gerçekleştirmek üzere yön gösteren hedefler tanımlanmıştır. Hedeflerin gerçekleşmesi için izlenecek yolu tarifleyen stratejilerin hangi eylemlerle somut hale getirileceği belirlenmiştir. Eylem planının somut adımları olarak projeler tanımlanmıştır. Projeler için süresi, gerçekleştirme oranları ve hedefleri, paydaşlar ve pilot bölge önerilerini içeren proje kartları hazırlanmıştır. 2050 yılı vizyonunu gerçekleştirebilmenin değerlendirmek için ilgili performans göstergeleri belirlenmiştir. Göstergelerin 2022 yılı bazlı mevcut değerlerinden yola çıkılarak 2024 – 2030 – 2050 yılları için hedefler koyulmuştur.

2050 Vizyonu çağdaş ve etkin bir yeşil alan yönetimi anlayışıyla, ekosistem değerlerini koruyarak olası iklim değişikliklerine dirençli; bağlantılı ve bütüncül bir ağ kurgusuna sahip, toplumsal katılımı ve sosyal adaleti güçlendiren, estetik, ekolojik ve işlevsel bir yeşil alan sistemini hayata geçirmek.

Şekil 3: Hedef, Strateji ve Eylem Geliştirme Metodolojisi

Hedef, Strateji Ve Eylemler İstanbul açık ve yeşil alanlar vizyonundan hareketle belirlenen 4 temaya yönelik 13 tane ana hedef belirlenmiştir. Hedeflere bağlı olarak belirlenen strateji ve eylemler ise aşağıda detaylı olarak aktarılmaktadır. (Tablo 2: Hedefler)

Eylem Planı İstanbul'un açık ve yeşil alanlar yaklaşımı çerçevesinde belirlenen vizyonun ve hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için somut adımlar atılmasına ihtiyaç vardır. Bu kapsamda yürütülecek projeler ile bu projelerin; takvimi, paydaşları ve uygulama alanlarının belirlenerek, uygulama sonrasında izleme –değerlendirmesinin yapılması ve hedeflere olan katkısının ölçülebilmesi süreci eylem planını oluşturmaktadır. Bu planda 4 temaya yönelik 39 proje belirlenmiştir. Belirlenen projeler, ilgili olduğu hedefler ve göstergeler, uygulama süresi ve alanı, sorumlu birim ve paydaşlar doğrultusunda detaylı olarak anlatılmaktadır.

İzleme – Değerlendirme İstanbul açık ve yeşil alan yaklaşımı doğrultusunda 2024 – 2030 – 2050 yılları için belirlenen hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediğinin ölçülebilmesi

için sayısal, izlenebilir bazı kriterlere göre 33 adet performans göstergesi belirlenmiştir. Hem performans göstergelerinin izlenmesi hem de eylem

planıyla belirlenen projelerin gerçekleştirme durumlarının değerlendirilebilmesiyle ilgili tablolar aşağıda verilmektedir. (Tablo 3: Göstergeler)

Hedefler		
Çevresel - Ekolojik	Hedef - 1	Doğal/kırsal nitelikli alanların ekosistem değerleri ve dengelerini koruyarak sürdürülebilirliğini sağlamak, kente sağladığı ekosistem hizmetlerini geliştirmek*
	Hedef - 2	Mavi-yeşil altyapı sistemini oluşturmak için kentsel yeşil alanlar ile doğal/kırsal nitelikli alanlar arasında entegrasyonu sağlamak
Planlama - Tasarım	Hedef - 3	Aktif yeşil alan miktarını ve erişilebilirliğini artırmak
	Hedef - 4	Kent genelindeki açık ve yeşil alanları bağlantılı ve bütüncül bir ağ olarak planlamak
	Hedef - 5	Düzenli fiziksel aktiviteyi ve sağlıklı yaşamayı teşvik edici, işlevsel ve estetik kamusal açık alanlar yaratmak
	Hedef - 6	Kent içi açık ve yeşil alanları ekolojik etkinliğini artıracak ve iklim değişikliğinin etkilerini azaltacak şekilde düzenlemek ve tasarlamak
	Hedef - 7	Kentsel hafızayı ve tarihi alanları koruyarak kent kimliğini güçlendirmek
	Hedef - 8	Tarihi, doğal ve kültürel miras değerine sahip ayrıcalıklı alanlarla ilgili özgün yaklaşımlar geliştirmek
	Hedef - 9	Mevcut açık ve yeşil alanların koruma, bakım, onarım ve geliştirme çalışmalarını planlamak
	Hedef - 10	Doğal ve insan kaynaklı riskleri azaltmak ve kentsel dayanıklılığı artırmak
Sosyal - Demografik	Hedef - 11	Yeşil alanlara aidiyet duygusunu güçlendirmek için toplumsal katılımı sağlamak ve çevre bilincini artırmak
	Hedef - 12	Kentliler arasındaki sosyal uyumu güçlendirmek ve sosyal adaleti sağlamak
Yönetim - Finans	Hedef - 13	İyi yönetim prensiplerine dayalı yeşil alan yönetim sistemi (YAYSİS) oluşturmak, güncel tutmak, geliştirmek ve yaygınlaştırmak

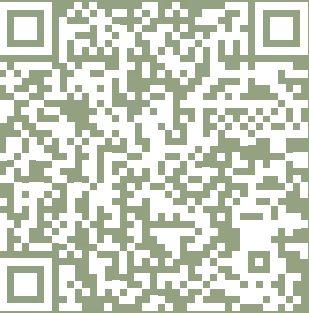
Tablo 2: Hedefler

No	Gösterge Adı	Mevcut Değer	Kısa (2024)	Orta (2030)	Uzun (2050)	Veri Kaynağı
G1	Kent içi (orman ve tarım dışındaki) açık ve yeşil alanların il yüzölçümüne oranı	%3,25	%3,5	%5	%10	Envanter
G2	Ormanlık arazinin toplam arazi büyüklüğüne oranı	%43	≥ %43	≥ %43	≥ %43	Arazi kullanımı analizi
G3	Tarım arazisinin toplam arazi büyüklüğüne oranı	%24	≥ %24	≥ %24	≥ %24	Arazi kullanımı analizi
G4	İl düzeyinde kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı	7,20 m²/kişi	7,6 m²/kişi	9,7 m²/kişi	15 m²/kişi	Yeterlilik analizi
G5	Kişi başına düşen yeşil alan miktarı 10 m² standardının altında kalan ilçe sayısı	30 adet	25 adet	15 adet	0 adet	Yeterlilik analizi
G6	Kişi başına düşen yeşil alan miktarı 10 m² standardının altında kalan mahalle sayısı	819 adet	800 adet	500 adet	0 adet	Yeterlilik analizi
G7	Aktif yeşil alan bulunmayan mahalle sayısı (nüfus barındıran)	79 adet	60 adet	30 adet	0 adet	Envanter
G8	Çocuk oyun alanı bulunmayan mahalle sayısı (nüfus barındıran)	107 adet	90 adet	50 adet	0 adet	Envanter
G9	Planlanan ancak kamu eline geçmeyen aktif yeşil alan miktarı	21.400 ha	21.000 ha	15.000 ha	0 ha	Meri uygulama imar planları ve gerçekleştirme durumu analizi
G10	Aktif yeşil alan miktarı	11.386 ha	13.088 ha	18.196 ha	35.221 ha	Nüfus/Yeterlilik Projeksiyonu
G11	Aktif yeşil alanlara 5 dakikada erişebilen sağlıklı yetişkin nüfus oranı	%87	%88	%90	%100	Erişilebilirlik analizi
G12	Aktif yeşil alanlara 5 dakikada erişebilen dezavantajlı nüfus oranı	%60	%65	%80	%100	Erişilebilirlik analizi
G13	Sağlıklı yetişkin nüfus için aktif yeşil hizmet alanının kentsel yerleşim alanına oranı	%55	%60	%80	%100	Hizmet alanı analizi
G14	Dezavantajlı nüfus için aktif yeşil hizmet alanının kentsel yerleşim alanına oranı	%35	%40	%60	%100	Hizmet alanı analizi
G15	İçinde çeşme bulunan İBB sorumluluğundaki aktif yeşil alanların oranı	%34	%40	%60	%100	Envanter
G16	İçinde tuvalet bulunan İBB sorumluluğundaki aktif yeşil alanların oranı	%69	%75	%100		Envanter
G17	Düzenli fiziksel aktivite / spor / egzersiz yapma oranı	%25,2	%35	%50	%60	(İstanbul Spor Ana Planı, 2021)
G18	Spor olanağı bulunmayan mahalle sayısı (nüfus barındıran)	127 adet	100 adet	50 adet	0 adet	Envanter
G19	En az bir spor donatısı barındıran yeşil alan sayısının tüm aktif yeşil alan sayısına oranı	%61	%65	%70	%80	Envanter
G20	İBB sorumluluğundaki aktif yeşil alanlarda doğal malzeme kullanılan çocuk oyun alanı oranı	%45	%100			İBB Park Bahçeler
G21	İBB sorumluluğundaki afetlere karşı dirençli parkların oranı	%0	%10	%50	%100	İBB Park Bahçeler
G22	Ekosistem tabanlı yönetim planı hazırlanan İBB sorumluluğundaki koru ve kent ormanı sayısı	0 adet	12 adet			İBB Park Bahçeler
G23	Parklardan memnun olma oranı	%43	%50	%65	%80	Ziyaretçi anketi
G24	Yenilenebilir Enerji Kurulu Güç Miktarı	3456 kWp	6244 kWp	98688 kWp	110000 kWp	İBB Park Bahçeler
G25	Kurulan Güneş Enerji Santrallerinin Sayısı	20 adet	30	35	40	İBB Park Bahçeler
G26	ISO 50001 Enerji Yönetimi Standartı Alan Bina Sayısı	5 adet	20	30	50	İBB Park Bahçeler
G27	İBB sorumluluğundaki aktif yeşil alanlarda akıllı aydınlatma sistemleri kurulu parkların oranı	%4	%9,5	%50	%100	İBB Park Bahçeler
G28	İBB sorumluluğundaki yeşil alanlarda akıllı sulama sistemi yapılan yeşil alan oranı	%0	%10	%50	%100	İBB Park Bahçeler
G29	İBB sorumluluğundaki yeşil alanlarda sürdürülebilir peyzaj uygulamaları yapılan yeşil alan oranı	%0,8	%5	%50	%100	İBB Park Bahçeler
G30	İBB sorumluluğundaki yeşil alanlarda ekolojik sürdürülebilir dönüşümü yapılan dikey bahçe oranı	%40	%60	%100		İBB Park Bahçeler
G31	Yerleşim alanında kişi başına düşen ağaç sayısı	Bilinmiyor			1 adet/kişi	
G32	Yerleşim alanında İBB tarafından dikilen toplam ağaç sayısı	50.000 adet (Bir yılda dikilen ortalama ağaç sayısı)	100.000 adet	400.000 adet	1.400.000 adet	İBB Park Bahçeler
G33	İBB tarafından yeşil alanlarda düzenlenen toplam etkinlik sayısı	329	685	2485	8485	İBB Park Bahçeler

Tablo 3: Göstergeler

Kaynakça: İstanbul Yeşil Alan Yönetim Sistemi Strateji Belgesi

Yeşil Alan Yönetim Sistemi (YAYSİS) Strateji Belgesi ÇIKTI!

Strateji Belgesi'ne QR koddan ulaşabilirsiniz.

Pınar Tuba Biçmen

İş hayatında Yeşil İstanbul'da bir yönetici; özel hayatında ise resme hayat veren bir sanatçı

Kurumsal bir işte çalışmak özellikle de yönetici olarak bu yapıya emek vermek özel hayatımızın büyük bir bölümünü de bizimle birleştirmemize sebep olabilmektedir. Ancak hem işine hem de hobilerine eşit mesafede zaman ayırabilmek güçlü bir iradenin ve azmin göstergesidir. Bu sayımızda okurlarımıza tam da buna dair bir örnek sunuyoruz. Pınar Tuba Biçmen, İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığında müdür yardımcısı. İş dışında sanatıyla ilgileniyor. Tuvalin başında saatlerce resim yapıyor. Pınar Hanım'ı son sergisinde ziyaret ettik ve sizin adınıza merak ettiklerimizi sorduk. Şimdiden keyifli okumalar diler ve sorularımızı yanıtladığı için kendisine teşekkür ederiz.

Bize kendinizden bahseder misiniz?

1980 yılında Zonguldak'ta doğumluyum. Kabataş Erkek Lisesi ve ardından İstanbul Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı bölümünden mezun oldum. Yıldız Teknik Üniversitesi Peyzaj Planlama yüksek lisans programını bitirdim. Küçük yaşlarda başlayan dünyayı tanıma ve resim yapma tutkum ile yıllar içinde sanatımı geliştirmeye devam ettim.

Sosyal sorumluluk projelerinde yer alarak sanatımla bir çok insana mutluluk dağıttım. Epsilon Yayın Evi için el çizimi kitap illüstrasyon-

nat ve Antika Fuarı (IAAF) 2021 fuarlarına solo katılım, ArtAnkara 8. Çağdaş Sanat Fuarı, Boris Georgiev City Art Gallery 2022, Art Contact 2022, New York Ev Gallery 2022, IAAF 2022, ArtAnkara 9. Çağdaş Sanat Fuarı, World Art Dubai 2023, Uluslar Arası Sanatçılar Birliği' nin düzenlediği 2023 yılı "Yüzün yüzleri.." isimli İzmir karma sergisi, Ovooart Galeri'de açtığım "Biz Kadınlar.. AYNA" isimli kişisel sergim gibi yurt içi ve yurt dışı sergi ve fuarlarda sanatseverlerle buluşturdum. Eserlerim özel koleksiyonlarda yer aldı.

ları yaptım. Küçük yaşlardan beri katıldığım resim yarışmalarında dereceler aldım.

Figüratif eserlerimde kullandığım yağlı boya tekniği çalışmalarında, sembolik imgelemelerle yaptığım kurgusal anlatımların yanı sıra portre çalışmalarım da yer alıyor. Ağırlıklı olarak yalın renk ve anlatımlar kullanıyorum. İnsanın sadeleşip, içindeki insanı insan yapan o kıymetli değerlerin farkına varması ve sahip çıkması mottoyuyla hazırladığım "Biz kadınlar.." isimli koleksiyonumda yer alan her bir eserin kendi hikayesi ve kendi mesajları var ve her eserimin isminin anlamı, bu hikayeler ile örtüşmekte.

Eserlerimi, Bodrum Sanat ve Antika Fuarı (BAAF) 2021, İstanbul Sa-

Eserlerinizde doğayla insanı bir araya getiriyorsunuz, Yeşil İstanbul misyonunun bu noktada size bir katkısı oluyor mu? Yani işiniz sanatınızı besliyor mu?

Elbetteki! Sanatın sadece hazdan ibaret olmadığını benimseyen bir ressamım. Sessiz dilim diye nitelendirdiğim resimlerimde, sanatın duygusal ve düşünsel etkileme gücünün ön planında olduğu eserler üretiyorum. Eserlerimde doğa unsurlarını gerçekliğine sadık kalarak, bende bıraktığı izdüşümlerine ve temsil ettikleri sembolik anlamlarıyla eserimdeki hikayelerdeki rollerini belirleyerek bütüncül bir bakış açısıyla kullanıyorum. Doğanın sınırsız şekil ve formları, sürekli değişen, canlı yapısı ve döngüleri aslında sanatın yüzyıllardır ilhamı olmuş.

Yeşil İstanbul misyonu, aktif/pasif rekreasyon olanakları, spor, kültür ve sağlık faaliyetleriyle zenginleştirilmiş sürdürülebilir yeşil alanları ve enerji etkin kamusal mekanları içinde barındıran bir kentsel yeşil alan sistemi planlamak, bu plan doğrultusunda, şimdiki ve gelecek nesiller için bu alanları tesis etmek, bakımını gerçekleştirmek ve işletmek gibi görünse de, kent sakinlerine zihinsel ve fiziksel sağlıklarını, sosyal uyumlarını, kültürel çeşitliliğin iyileşmesine de fayda sağlamak, yaşamımızdaki tüm diğer canlılarla ortak bir paydada bulunma, ortak yaşam dılı oluşturmak gibi, gelecek nesiller için bir kültür oluşturmaya sağlayan daha derin anlamlar içermektedir. Tıpkı benim sanata bakış açım gibi.

Yani, İBB ve Yeşil İstanbul çatısı altında çalışmak, sadece doğa ve insan ile hassasiyetle ve daha yakın bir etkileşim imkanı değil felsefi olarak da beni etkiliyor ve besliyor.

Ekolojik yaşam döngüsünü geliştiren, destekleyen ve hatta bir kültürün şekillenmesine katkı sağlayan, pek çok konuda farkındalığın artmasını sağlayan bu misyon birçok disiplinin bir arada olma hali ile oluşan tasarım ve uygulama süreçleri, doğa ve insan dengesini oluşturma, bir arada uyum ve denge içinde bir var olma hali sunuyor. Bununla birlikte, doğa gibi yenilikçi ve dinamik bir yapı. Bu da beni heyecanlandırıyor.

Kamuda çalışmanın hobilere vakit ayırmak için elverişli olmadığı düşünülür ancak siz işinizi de sanatınızı da bir arada yürütebiliyorsunuz, bu konuda söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Elbetteki kamuya hizmet ederken 7/24 hizmet anlamında gözünüzün, kulağınızın açık olması gerekiyor. Fakat bununla birlikte, mesaim bitip evime gittiğimde, yemek yiyip, TV karşısında yatıp dinlenmeyi de tercih edebilirim, sosyal çevremle vakit geçirmeyi de. Ancak ben çalışma saatlerim dışında çoğunlukla resim yapmayı tercih ediyorum. Bu demek değil ki diğerlerini de yap-

mıyorum. Neyi tercih ettiğinizle alakalı hobilerinize vakit ayırmanız biraz da..mesela ben senelik izinrimi büyük çoğunlukla sergi ve fuar faaliyetleri içerisinde yer alarak değerlendiriyorum. Hayat tercihlerden ibaret.

Sanatçı tarafınız iş hayatınızda size neler kazandırıyor?

Sosyal, çevresel, zihinsel bir işi herkese göre göreceli olan estetik etiğinde bütüncül olduğu bir iş yapıyoruz. Sanat var olan dünyanın gerçekliğini genişleterek farklı anlamlar katar. Bugün aslında tek bir şeye odaklandığınızda ve hayatı sadece oradan doğru tariflediğinizde, çok yönlü düşünme pratiğinden uzaklaşıyorsunuz bence. Anlamını ve formunu sürekli değiştirebilen ama müthiş bir denge içinde var olan organik bir yapıdan bahsediyoruz hayat dediğimizde çünkü. Yaptığımız iş, ekolojik dengeyi sağlarken, içinde bulunduğumuz kent dinamiği içindeki varoluş hikayesini sağlamak. Ve tabiki insan etkileşimi içerisinde ve vatandaşa hizmet çerçevesinde yapıyoruz bu işi.

ÇAMLICA KORULARI

Sazlarda, sözlerde, romanlarda dillerden düşmeyen, bir dönemin eğlence, zevk ve sefa hayatının merkezi olan Çamlıca, Çamlıca tepeleri. Procopius, Evliya Çelebi, Lady Mary Wortley Montagu ve Lord Byron gibi birçok yazar övgüler düzmüş bu nadide güzelliklere. İstanbul'un Anadolu yakasında yer alan nadide iki güzel tepe, Küçük ve Büyük Çamlıca. Bu iki tepe ve semt, adını bölgede bulunan çam ormanlarından almıştır. Tepelerin ilk kullanımı IV. Murad zamanında olmuştur (1623-1640). Dönem içindeki adlandırması ile Eski ve Yeni Çamlıca isimleriyle bahse konu olan bu iki mesirede bazı köşkler bulunmaktadır. Büyük Çamlıca da Bağ-ı Cihan Çamlıca adlı ahşap kasrın yapılmasıyla 17. yy'da sayfiye olarak kullanılmaya başlanmıştır. Çamlı-

ca mevkiinin rağbet görmesi ise 18. yy'ın başlarına denk gelmektedir. Bölge, şehre uzak olması sebebiyle bu ilgiye rağmen bağlık-bahçelik olarak varlığını sürdürmüştür.

III. Selim (1789-1807) ve II. Mahmut (1808-1839) döneminde Çamlıca ve çevresi köşkler ile donatılmaya başlanmıştır. III. Selim ara sıra Çamlıca ve civarında uzun gezintiler yaptığı bilinmektedir. Padişah bir defasında Büyük Çamlıca'da Melek Mehmed paşazade Salih Beyin köşküne uğramış ve kahvaltı ettikten sonra at ile Küçük Çamlıca üzerinden Merdiven köyüne inmiş orada meşhur Bektaşî Tekkesi civarındaki çeşme sofrasında namaz kılp Miskinler önünden ve Havuz kapısından Mehmet Paşa kasrına dönmüştü. III. Selim'in sır kâtibi Ahmet efendinin tuttuğu ruznamede bu

gezinti hicri 1206 (1816) yılını göstermektedir. 1821 yılında II. Mahmut'un Büyük Çamlıca mevkiinde Sürur-âbâd adını verdiği bir hünkâr kasrı yaptırdığı ve ablası Esmâ Sultan'a hediye ettiği bilinmektedir. Sultan Abdülaziz'in avlanmak için sık çık Çamlıca'ya gittiği, Alemdağ Kasrı'na uğradığı, halkın ise akşam vakitleri Büyük Çamlıca'dan Küçük Çamlıca'ya yürüyüp güneşin batışını seyretmelerinin bir moda halini aldığı bilinmektedir. II. Abdülhamit döneminden sonra ise Çamlıca canlılığını kaybetmiştir.

Küçük Çamlıca, konum itibarıyla adalar yönüne daha yakındır. Büyük Çamlıca'ya nazaran yüzey alanı daha büyük ve geniştir. İspanyol göknarı, akçağaç, çiçekli dişbudak, erguvan, sedir, ceviz, defne, fıstıkçamı, karaçam, kızılçam, servi, doğu çınarı,

meşe, yalancı akasya, gümüşi ihlamur, gürgen gibi pek çok ağaç türüne ev sahipliği yapmaktadır. Sosyal hayatın bir unsuru olmasının tarihi II. Mahmut ile başlasa da Bizans İmparatorluğu döneminde İmparatorların av köşklerinin burada yapıldığı bilinmektedir. Benzer şekilde Padişahlar da avcılık ve at gezileri için burayı tercih etmiştir.

19. yy'ın başından itibaren ise yapısı ve kullanım alanı çeşitlenmeye ve değişmeye başlamıştır. Bağ köşklerinin yerini sayfiye köşkleri, alımlı ahşap binalar almıştır. Bu köşklere bazıları Hekimbaşı Abdülhak Molla, Ragıp Bey, Şehzade Yusuf İzzeddin Efendi, Hasan Fehmi Paşa, Mısırlı Prens Mustafa Fazıl Paşa köşklendir. Bu köşkler günümüze kadar malesef yok olmuş ve geniş arazileri parselenip çok sayıda binaya ev sahipliği yapar hâle gelmiştir. 19. yy'ın ikinci yarısından itibaren ise seyrek yerleşime kucak açmıştır. Suphi ve

Sami paşaların bölgedeki koruluk ve köşkleri bunlardan en önemlileri arasındadır. Bu mekân Tanzimat edebiyatının da kalbidir denilebilir. Aileden romancı Sezai Bey, Abdülhak Hamit ve Namık Kemal ile kurulan yakın dostluk sebebiyle birçok edebiyatçı konuk olmuş, nice mehtaplı gece dönemin sanat, şiir, edebiyat toplantılarına tanıklık etmiştir. Çamlıca'nın ilk meskûn olan yerlerinde biri, Büyük Çamlıca ile Üsküdar arasında bulunan Tophanelioğlu Çeşmesi yanında "Tophaneli Kahvesi" ismiyle meşhur 800 arşınlık bir saha üzerindeki kahvehanedir ki Ceride-i Havadis de çıkmış bir ilandan senede 800 kuruşa kiraya verilen bu kahvenin 1841 yılında 15 bin kuruşa satılığa çıkarıldığını öğreniyoruz. Tophanelioğlu'nun en meşhur bağ köşkü çeşme civarındaki Güm-rükçü Osman Paşa köşküydü. Geniş arazisi ve büyük kapısıyla rahat bir sayfiye binası idi. 1816 yılında İkinci Sultan Mahmud'un annesi Nakşidil

valide Sultan hastalandığında tebdil hava (hava değişimi) için bu köşke getirilmişti. Fakat fazla rahatsız bulunan Valide Sultan Beşiktaş Sarayından Çamlıca'ya nakli de yormuş, tebdil havadan bir fayda olamayacağı anlaşıldığından, 15 gün sonra tekrar Beşiktaş'a dönmüş ve orada vefat etmiştir. O tarihlerde Osman Paşa köşkünün civarında ve Koşuyolu üstünde bulunan Ragıp Bey Bağ'ında meşhurdur. 32 dönüm büyüklüğündeki bağda 300 den fazla kiraz, vişne ve sair meyve ağaçlarıyla bir köşk, ayrıca üç oda, bir sofa bir mutfak ve tulumbalı bir kuyu vardır. Bağ 1841 yılında satılığa çıkarılmıştır. Servili Selim Paşa'nın da Küçük Çamlıca'da bir bağ köşkü vardır. Yazları buraya çekilir, dinlenirdi. Uzun bir ömür süren paşa, 1841 yılında öteden beri çektiği hastalıktan kurtulamayarak 89 yaşında bu köşte vefat etti. II. Mahmud da ömrünün son günlerinde annesinin son günlerini yaşadığı Çamlıca'ya getirildi.

Padişah Sarıkaya'da kız kardeşi Esma Sultan'a ait bağ köşküne 15 Haziran 1839 da gelmiş ve 1 Temmuz 1839 sabahına doğru bu köşte ölmüştür. Bu mevkinde eskiden 3. Selim'in baş imamı Derviş Efendi'nin bağı vardır. Sultan Selim bu bağı satın alarak annesi Mihrişah Valide Sultan için yeni bir köşk yaptırmıştır. Bu köşk sonraları I. Abdülhamid'in kızı ve Kapitanı Derya Küçük Hüseyin Paşa'nın zevcesi Esma Sultana geçmiştir. Yine 19. yy'ın ikinci yarısından itibaren Çamlıca, hürriyet için mücadele eden genç Türklerin buluştukları bir yer olmuştur. Ayetullah, Namık Kemal, Ziya, Reşad ve Nuri beyler sık sık Mısırlı Mustafa Fazıl Paşa ile Sami ve Suphi paşaların köşklerinde buluşmuşlardır.

Ayrıca bu topraklardaki ilk maskeli balo da Sultan Abdülaziz zamanında Çamlıca'da gerçekleştirilmiştir. 1940 yılına gelindiğinde koruluk, dönemin valisi Dr. Lütfi Kırdar eliyle sembolik bir ücret karşılığında kamulaştırılmıştır. Uzun bir süre kapalı kalan koruluk 1983 yılında yapımı gerçekleştirilen bakım ve ihya çalışmaları sonucunda halka açılmıştır. Küçük Çamlıca korusunun şehre bakan batı yüzü yazlık köşklere mekân haline gelmiştir. Bu köşklere birisi Reji Komiseri Nuri Bey'in olan ve sonrasında Nazime Sultan'a ve sonrasında da Ord. Prof. Dr. Mazhar Osman'a geçen binadır. Yine muhteşem İstanbul manzaralı bir diğer köşkte Suha Fazlı Taylan'a aittir.

Validebağı Köşkü

31 yıllık saltanatı boyunca (1808-1839) devletin geleceği için köklü yenilikler gerçekleştirmeye çalışan

II. Mahmut, çocuklarının eğitiminde önem veren bir padişah olmuştur. Kızı Adile Sultan bu şanstan son derece yararlanan bir isimdir. Adile Sultan, sarayda özel hocalar eşliğinde edebiyat, müzik, hat sanatı dersleri almıştır. 1845 yılında Kaptan-ı Derya, Sadrazam, Tophane Müşiri Mehmet Ali Paşa ile evlenmiştir. Adile Sultan'ın yaşamının kadınların toplum yaşamındaki yeri üzerinde etkili olduğu görülmüştür. 1856'da yapılmış olan ve kendi adını taşıyan Kandilli'deki Saray ile Kuruçeşme'deki Esmâ Sultan Yalısı ve Küçük Çamlıca'daki Validebağı Köşkü ve ek olarak Kâğıthane köşkü ve Fındıklı Sarayı kendisine aittir.

Büyük Çamlıca Suyu

Büyük Çamlıca tepesine çıkan yokuşun orta kısmına denk gelen ve tepenin kuzey ve batıya bakan tarafında yer alan, Osmanlı Hanedanından veliaht iken intihar etmiş olan Yusuf

İzzeddin Efendinin köşkünün kapısı karşısında yer alır çeşme. Deniz yüzeyinden 207 metre yukarıda yer alan mevki, tepenin eteğindeki yüksek ağaçlar altında bulunur. Çeşme ilk defa III. Mehmed tarafından yaptırılmıştır. Çeşme suyunun kaynağı çeşmenin arkasında yer almaktadır. Su, burada bir haznede toplanır. Haznenin üstü toprak örtülüdür ve harap bir demir parmaklıkla çevrilmiş olup bir namazgâh vazifesi görmektedir. Namazgâh taşı IV. Mehmet tarafından konmuştur.

Çamlıca Bektaşî Tekkesi

İstanbul ve civarındaki Bektaşî tekkelerinin büyüklerinden biridir. İstanbul'un fethinden bir asır kadar evvel Çamlıca Baba adında bir derviş tarafından kurulduğunu tahmin ediyoruz. Yani bir tekke, ismini kurulduğu tepeden almamış, tepe, tekkeye ve hânisine nisbetle isimlendirilmiştir.

On yedinci asrın büyük muharriri Evliya Çelebi bu tekkenin şu satırları ile bahseder:

“Eflake ser çekmiş bir cebelli bâlanın ta zirve-i alasında tekke-i bülend idi.”

(Başını göğe kaldırmış bir yüce dağın yüksek zirvesindeki bir ulu tekke idi)

Asırlar sonra Sami Paşazade Sezai Bey, Çamlıca'yı tasvir eden bir yazısında bu tekkenin adını da kaydediyor.

“...bu hıyabanı letafet, semâyi zi-safayı şarkın zir-i nuranisinde, şedid olduğu derecede medid bir aşk u muhabbet saikası ile altmış seneden beri nâ-kabili iftirak bir sûrette birbirleriyle kucaklaşmış ağaçlardan vücuda gelmişti ki Çamlıca çayırığının nihayetinden başlayarak Bektaşî Tekkesine kadar imtidad ederdi.”

II. Mahmud 1826 da yeniçeri ocağını kaldırdığı zaman Türkiye'de Bektaşî tarikatını da lağvetmiş ve bütün Bektaşî tekkelerini kapat-

mıştır. Bu arada İstanbul ve civarındaki Bektaşî Tekkelerinin bazıları da tahrip edilmiştir. Çamlıca tekkesi de harap olanlar arasındadır; Abdülmecid zamanında Bektaşîler tekkelerini “nakşi” dergâhı adı altında açmışlar ve içlerinde Bektaşî ayini yapmışlardır. İşte bu arada Çamlıca Tekkesi de ihya edilmiş ve “Tahir Baba Tekkesi” adını almıştır.

Edebiyat ve anekdotlarda Çamlıca; İmparatorlara, Padişahlara ev sahipliği yapan Çamlıca ile alaka-

lı çok sayıda edebi metne, şiire ve anekdota rastlanması şaşılacak bir durum değildir. Konumu ve güzelliği ile zihinlerde yer eden bu semt ve tepeler, yazın dünyasının da içinde kendisine müstesna bir yer edinmiştir. Bahse konu olan anekdotlardan biri şöyledir: I. Mahmut (1730-1754) Üsküdar'da ikamet eden Dürriyade Mehmet Efendi'nin yalısına haber vermeden bir ziyaret tertip eder. Dürriyade biraz şaşırmakla beraber, kâhyasına haremın yemeğini selamlığa aktarmasını söyler. Sultanı da elinden gelen imkânlarla konforlu bir şekilde ağırlamaya çalışır. Altın tepsi içindeki altın tabaklarda yemekler sunulduktan sonra asıl damak merasimi başlar. Çorbadan, etten, yumurtadan, piliçten yemekler sıralanır. Sonrasında büyük bir billur tabak içinde yine billur gibi bir hoşaf kâsesi getirilir. Gümüş tepsiye konur. Sultan hoşaftan tattıktan sonra Dürriyade'ye dönerek "Molla, bu

vişne hoşafı ne kadar soğuk" der. Dürriyade, "Kudretli hünkârım hoşafın kâsesi buzdandır. Afiyetler olsun şevketlüm." cevabını verir. Dürriyade'nin kilercisi her gün Küçük Çamlıca Suyu'nu kalıp içinde kâse şeklinde dondurur, efendisinin hoşafını buzdan kâsenin içine koymuş.

Edebi metinler incelendiğinde İstanbul'un Adalar, Beyoğlu gibi bazı semtlerinin sık sık işlendiğini görmek mümkündür; ancak bu semtler geç dönem diyebileceğimiz bir süreçte edebiyatın merkez mekânları haline almıştır. Çamlıca ise yüzyıllar boyunca, özellikle şiirde kendisine yer bulmuştur. Recaizade Ekrem'in Araba Sevdası'nda (1896) ağaçlıkla sınırlı Çamlıca, servi ve meşe ağaçlarıyla, bir yanda metruk bir mezarlıkla, bir yanda büyük büyük sararmış kayalarla belirir. Oysa Namık Kemal'in İntibah'ında (1876) Çamlıca'yı çiçek ve meyve bahçelerinin betimlemelerine rast-

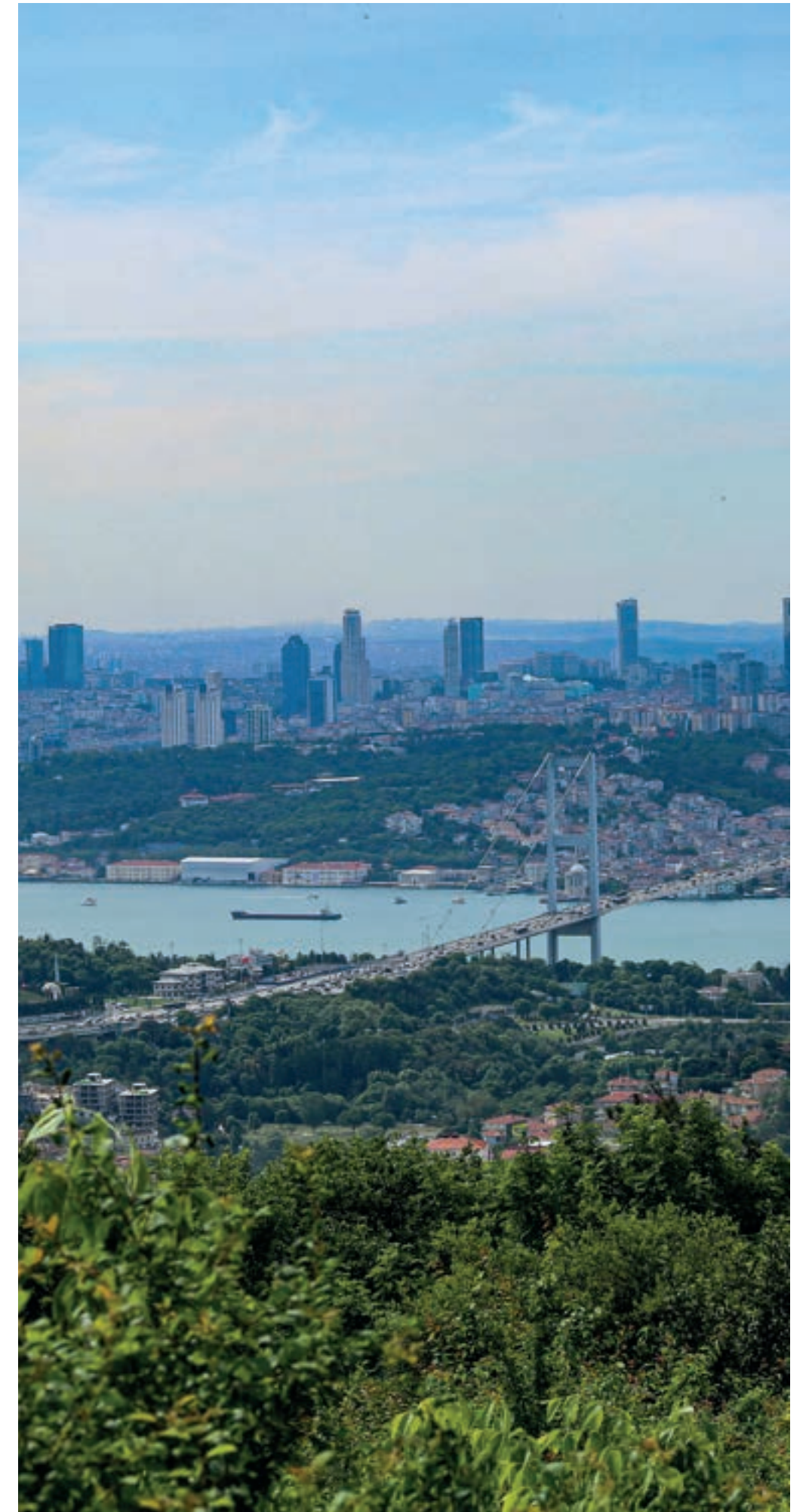
lamak olasıdır. Araba Sevdası'nın anlattığı Çamlıca'yla çevrede meydana gelen dönüşümü fark etmek mümkündür. Ayrıca Çamlıca'nın güzelliği, temiz havası, bitki örtüsü daha bir zaman için edebiyata esin kaynağı olmuştur. Şiir alanında, Abdülhak Hamid Tarhan'dan Yahya Kemal Beyatlı'ya, hatta Orhan Veliden Özdemir Asaf'a, Çamlıca, bir huzur, dinlenme köşesi, temiz hava alma noktasıdır. Orhan Veli'nin,

*Şöyle bir fırsat bulup, yarım gün
Yan gelebilmek Çamlıca tepesine*

dizelerinde semt âdeta nostaljik fotoğraflardaki kır gezintisi görüntüsüne dönüşür. Çamlıca bahçelerinde eski günler hatırlanıyor diyen Özdemir Asaf da bir anlamda değişimi, başkalaşımı dile getirmektedir. Halide Edip Adıvar'ın gençlik dönemi romanlarında Çamlıca, varlıklı bir yaşayışın ortamı olarak betimlenmiştir.

Ahmet Hamdi Tanpınar, tepedeki varlıklı köşk hayatını, Beş Şehirde (1946) kazanç kaynaklarıyla saptamıştır. Tanpınar'ın andığı Çamlıca, zengin, fakir her sınıfın birlikte görüldüğü, birlikte eğlendiği İstanbul semtlerinden biridir. Çamlıca orta halli yurttaşın kır gezintileri için eşsiz bir yerken, zamanla modası geçer, Çamlıca'nın yerini alafanga Büyükada alır ve piknikler, gününbirlik gezintiler Büyükada'ya kayar. Tanpınar, Çamlıca'daki tarihi eserlerin son tanıklarından biridir. Roman türünün dışında şiirlerde de yer edinmiştir Çamlıca. II. Mahmut'tan Yahya Kemal'e, Orhan Veli'den Özdemir Asaf'a kadar pek çok isim bu güzide yerden ilham alıp şiirler kaleme almıştır.

Begonvil

Bougainvillea spectabilis

Budama:

Begonvil mevcut mevsimde çiçek açmayı tamamladığı zaman birkaç santimetrelık kısmını budayın. Bu, ilkbaharda sağlıklı bir şekilde filizlenmesini sağlayacak.

Not: Budama yaparken eldiven giyilmelidir, bitki öz suyu cildi tahriş edebilir.

İç ve dış mekan seçenekleri: Begonvil sıcak ve nispeten kuru yerlerde serpilip gelişir. Begonvili tüm yıl boyunca dışarda tutmak istiyorsan dayanıklılık bölgesi 9 ve üzeri olan yerlerde yetiştirmek en iyisidir.

Dikim:

Kök yumağının girebileceği derinlikte bir çukura rahatlıkla dikilebilir. Bir çite yahut duvara tırmanması istenirse yakınlarına dikmek önemlidir.

Toprak İsteği:

Begonvil çok fazla su tutan topraklarda iyi sonuç vermez; bu yüzden toprağın suyu çok iyi tahliye ettiğinden emin olun. PH derecesi 5,5 ve 6 arasında olan zengin toprağa ihtiyacı vardır.

Begonvil, mor, beyaz, pembe ve kırmızı renkte çiçekleri olan, tırmanıcı özellikte ve ağaçsı bir bitkidir. Güneşi sever. Hastalık ve böcek barındırmaması önemli bir özelliğidir.

Adını, kendisini 1768 yılında Brezilya'da keşfeden ve Avrupa'da tanınmasını sağlayan Fransız amiral Louis Antoine de Bougainville'den almıştır. Gelin Duvağı ve Rodos Sarmaşığı diğer adlarıdır.

Güneş İsteği:

Begonvil tam bir güneş âşığıdır ve güneşi doğrudan alan bir konumda, açık havada, yüzü güney kürede kuzeye ve kuzey kürede güneye dönükken en iyi şekilde büyüyecektir. Begonvilin serpilip gelişmesi için her gün en az altı saat doğrudan güneş ışığı alması gerekir.

Bakımı:

Çok sulanmayı sevmeyen begonvil eğer bir saksıdaysa çokça drenaj deliğine ihtiyaç duyar. Zira çok fazla sulama sonucunda zayıflar ve çiçek açmak yerine tamamen yapraklarla kaplı hâle gelir. Öte yandan, toprağı tamamen kuru bırakmak da bitkinin aşırı strese girmesine neden olur.

YabAn
İSTANBUL

HAZER YILANI

Dolichophis caspius

Baş ve Gövde Uzunluğu: 180 cm

Morfolojisi: Göz bebekleri yuvarlak ve baş ile gövde ince bir boyunla birleşir. Vücut etrafındaki pullar düz, her pulun arka ucunda iki delik bulunur. Sırt kısmı gri kahverengi zemin üzerine esmer lekelidir. Bu lekeler gençlerde bariz, yaşlılar da ise belli belirsizdir. Alt taraf lekesiz sarımsı beyazdır. Kuyruk altında ince siyah noktalar görülebilir.

Biyolojisi: Zehirsiz bir yılanıdır. Çabuk ısırır ve sinirli bir yapıya sahiptir. Besin olarak; küçük memeliler, kertenkeleler, kuşlar ve bunların yavruları oluşturur. Bu nedenle zararlı türlerle mücadelede büyük önem taşırlar. Dişi bir birey 7 – 11 yumurta yumurtlayabilir. Nisan ayında görülmeye başlanırlar.

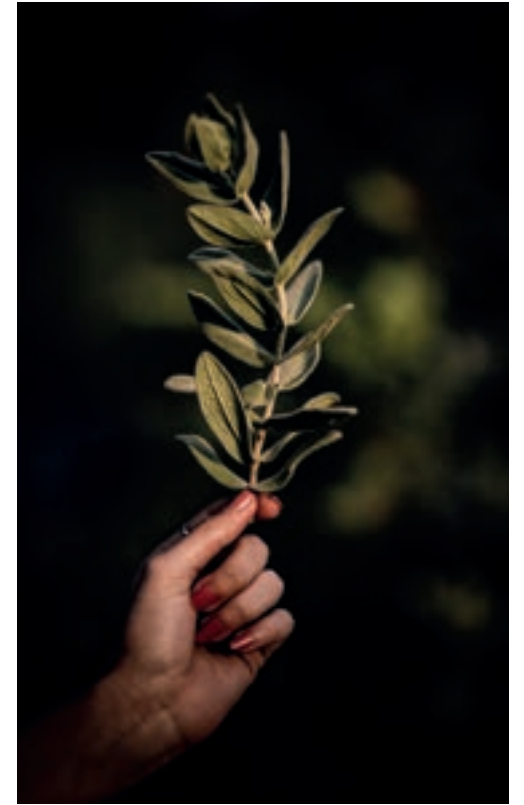
Yaşam Alanı: Derelerin taşlık kenarları, dağ yamaçları, tarlalar ve bataklık gibi yerlerde yaşarlar. Tırmanma yeteneği iyidir ve bu sebeple ağaçlara tırmanabilirler.

İstanbul'daki Dağılımı: Ormanların açıkları ve yol kenarında bulunurlar. Şuan Rahmi Demir Kent Ormanı ve Belgrad Ormanı'nda görülmektedir.

YabAn
İSTANBUL

İSTANBUL KERTENKELESİ

*Podarcis sicula***Baş ve Gövde Uzunluğu:** 24 cm**Morfolojisi:** Genellikle yeşil veya gri renklidir. Üzerinde koyu ve açık renkte karışık lekeler bulunur. Burunları sivri ve uzundur.**Biyolojisi:** Besin olarak böcekleri tercih ederler. Dişi bireyler 3 – 12 adet yumurta bırakabilir. Mart sonu ve Nisan başı gibi üremeye başlarlar.**Yaşam Alanı:** Kayalık yerleri ve taş duvarları tercih ederler çünkü bu yerdeki boşluklar saklanmalarına olanak sağlayan yerlerdir.**İstanbul'daki Dağılımı:** Hemen hemen her yerde görülürler.DOĞA
TAKVİMİ

T E M M U Z

- 3 Sam Rüzgarlarının Başlangıcı
- 11 Çarkdöndü Fırtınası
- 21 Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Günü
- 28 Kara Erik Fırtınası / Üzümlerin Kararmaya Başlaması
- 30 Kızıl Erik Fırtınası

A Ğ U S T O S

- 13 Solaklar Günü
- 18 Yemişlerin Tam Olgunlaşması
- 22 Dünya Sokak Fotoğrafçılığı Günü
- 28 Leyleklerin Sıcak Ülkelere Gitme Zamanı
- 31 Mercan Fırtınası

E Y L Ü L

- 1 Dünya Barış Günü
- 7 Koç Ayırma Zamanı / Bildircin Geçimi
- 7 Fırtınası / Dünya Nesil Tehlike Altındaki Türler Günü
- 13 Çaylak Fırtınası
- 16 Dünya Ozan Günü
- 19 Savaş Karşıtlığı Günü
- 21 Günle Gece Eşitlenir / Sonbaharın Başlangıcı
- 22 Arabaya Binmeme Günü
- 24 Yaprak Dökümü
- 28 Kestane Karası Fırtınası
- 29 Ağaçlarda Suyun Azalması
- 30 Turna Geçimi Fırtınası

4 Yılda

Neler Yaptık?

**Bakımı
yapılan yeşil
alan miktarı:**
59.489.623,70
m²

**Yeni kurulan
fitness
grupları
sayısı:**
247 adet

**Biyoçeşitlilik
haritasının
tamamlanma
oranı:**
%55

**Ekolojik
restorasyonu
yapılan koru
sayısı:**
3/11 adet

**Silvikültürel
Bakımı ve
Restorasyonu
Yapılan Ağaç
Sayısı:**
902.745 adet

**Yeni hizmete
açılan yeşil
alan miktarı:**
7.117.699 m²

**Yeni kurulan
oyun grupları
sayısı:**
441 adet

**Dikilen çiçek
sayısı:**
183.020.934
adet

**Yenilenebilir
enerji güç
miktarı:**
90.058 kWp

**Ekolojik
restorasyonu
yapılan koru
sayısı:**
3/11 adet

**Yenilenen
yeşil alan
miktarı:**
1.318.036 m²

**Dikilen ağaç
sayısı:**
185.176 adet

**Park bahçe ve
ören yerlerinde
akıllı
aydınlatmaya
geçme oranı:**
%65

**Tamamlanan
park sayısı:**
34 adet

Yakın Geçmişte Beşiktaş Meydanı

Beşiktaş'ın yakın geçmişine ışık tutan ve Yeşil İstanbul'un dokunduğu bu sekiz mekan ile yaşanacak değişim boyutlarına birlikte şahit olacağız.

BARBAROS ANITI

Barbaros Türbesi ve Deniz Müzesi'nin önündeki alana 1944 yılında dikilen anıtsal yapıdır. Anıtın burada konumlandırılmasının tarihsel bir karşılığı mevcuttur. Osmanlı donanması, sefere çıkacağı zaman Beşiktaş-Üsküdar arasında toplanmış ve buradan hareket etmiştir. Bu sebeple de Barbaros'un türbesi burada konumlandırılmıştır.

Barbaros ve Türk donanması anısına bir meydan olarak düzenlenen ve bu meydana bir Barbaros heykeli dikme dikmek fikri 1940'lı yıllarda gelişmiş ve heykel Güzel Sanatlar Akademisi'nin modlaj hocaları Hadi Bara ile Zühtü Müridoğlu tarafından 1941-1943 arasında hazırlanmış ve 1944 tarihinde yerine yerleştirilmişti. Heykelin arkasında Yahya Kemal Beyatlı'nın "Süleymaniye'de Bir Bayram Sabahı" adlı şiirinden dizeler mevcuttur. Barbaros Anıtı Cumhuriyet dönemi meydan anıtları içerisinde, Acudoğlu'nun Kubilay, Bara'nın Adana anıtları ile birlikte konusu Atatürk olmayan en büyük heykellerden biridir.

BARBAROS HAYRETTİN PAŞA TÜRBESİ

Beşiktaş'ta Sinan Paşa Camisi'nin karşısında yer almaktadır. Kaptan-ı Derya Barbaros Hayrettin Paşa kendisi için, vefatından önce 1541 senesinde Mimar Sinan'a yaptırmıştır. Türbedeki dört sanduka, Barbaros Hayrettin Paşa, eşi Bâlâ Hatun, Cafer Paşa ve Cezayirli Hasan Paşa'ya aittir.

BEŞİKTAŞ

Önceleri Iasonion adı verilen sonraları Sergion adıyla da anılan, Bizans döneminde Antakya'daki Daphne (Defne) ye benzetilerek bu isimle de anılan semt, bir dönem Diplokionion adıyla da anılmıştır. XIII. yüzyılda Dandolu kumandasındaki Venedik kuvvetlerinin bir kısmı Beşiktaş'tan karaya çıkmıştır. Hadikatül Cevami'ye göre Beşiktaş'a bu adın verilmesinin sebebi, Barbaros'un gemilerini bağlamak için sahile beş taş direk diktirmesidir. II. Mahmut, Sultan Abdülmecit, Sultan Abdülaziz, V. Murat II. Abdülhamit, V. Sultan Mehmet Reşat, VI. Mehmet Vahdetdin gibi isimler Beşiktaş'ta yaşamıştır. Nuri Demirağ'da Türkiye'nin ilk tayyare fabrikasını yine Beşiktaş'ta tesis etmiştir.

BARBAROS ZIRHLISI

İkinci Meşrutiyetin ilk yıllarında İstanbulluların gönül bağladığı savaş gemilerinden biridir. Sultan Aziz zamanında dünyanın büyük deniz kuvvetlerinden biri olan Osmanlı Donanması, bu padişaha karşı yapılmış olan müdahalede büyük rol oynamıştır. II. Abdülhamit, otuz yıl süren istibdat dönemi boyunca bu donanmayı Haliç'te kilitli tutmuştur. 1908 tarihinde II. Meşrutiyetin ilanında İstanbullular bir donanma cemiyeti kurmuştur. Yapılan bağışlar ile savaş gemileri alınmıştır. Barbaros Zırhlısı Türk donanmasında beş sene hizmet etmiştir. 2 Ağustos 1915 tarihinde bir pazartesi günü, Çanakkale'de bir düşman denizaltısından gönderilen torpil ile batırılmıştır.

BEŞİKTAŞ JİMNASTİK KULÜBÜ

İstanbul'un en eski Türk spor kulübüdür. 1 Mart 1903 tarihinde Şeyhülharem Osman Paşa'nın oğulları Hüseyin Bereket ve Şamil Osman beyler, Ahmet Fetgeri, Nazım Nazif ve tayyareci Fethi beylerin öncülüğünde 26 genç tarafından Serencebey'deki Osman Paşa Konağı'nın selamlığında Beşiktaş Bereket Jimnastik Kulübü adıyla kurulmuştur. 1911'de Şeref Bey'in başkanı olduğu Valideçeşme Kulübü ile Kazım Bey'in başkanı olduğu Basiret Kulübü'nün Beşiktaş'a katılmaları ile kulübün futbol alanındaki faaliyetleri başlamıştır.

BEŞİKTAŞ MEVLEVİHANESİ

Günümüzde Çırağan Sarayı'nın bulunduğu yerde İstanbul'un büyük dergahlarından biri yer almıştır. Alan, Sultan Abdülaziz tarafından beğenilmiş ve Çırağan Sarayı'nın yapımı için uygun bir yer olduğuna karar verilmiştir. Bu sebeple de alanda bulunan mevlevihane kaldırılarak başka bir yere taşınmıştır.

16 MAYIS 1919 BANDIRMA VAPURUNA YOLCULUK

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 16 Mayıs 1919 günü, onu ve silah arkadaşlarını Samsun'a götürecek olan Bandırma Vapuruna gitmek üzere Beşiktaş İskelesi'nden yola çıkmıştır. Atatürk'ün ünlü "Geldikleri gibi giderler" sözü, buradan kalkan Kartal İstimbotu'nun güvertesinde söylenmiştir.

BEŞİKTAŞ VAPUR İSKELESİ

Şirketi Hayriye tarafından I. Dünya Savaşına denk gelen yıllarda, Kuzguncuk İskelesi ile birlikte yaptırılmış beton yapı, ilk vapur iskelesidir.

ON ÇEŞMELER ÇINARI

Bünyesinde doğal, kültürel, sınırsal ve arkeolojik pek çok değeri barındıran İstanbul'a, eşsiz güzellik sunan en önemli unsurlardan birisi de şüphesiz şehre özgü ağaçları ve çeşmeleridir. İstanbul'un pek çok bölgesinde yıllara meydan okumuş ağaç ve çeşmeleri birlikte görürüz.

Ağaç ve su ikilisinin hayat bulmuş halidir çeşme ve çınar. Bu birliktelik aslında yaşamı paylaşan canlı ve cansız tüm varlıkların oluşturduğu muhteşem atmosferi anlatmaktadır bize.

Beykoz'da bulunan diğer bir adı İshak Ağa Çeşmesi olan "Beykoz On Çeşmeler", Osmanlı'dan günümüze kalan bir şaheserdir. On Çeşmelere şiirler yazılmış, meşhur ressamlarımız tarafından resmedilmiştir.

Çeşme suyunun varlığı Bizans Dönemi'nden beri bilinmektedir. İncelenen kaynaklarda, çeşmenin ilk defa Kanuni Sultan Süleyman'ın has oda-başı Behruz Ağa tarafından Mimar Sinan'a yaptırıldığı belirtilmektedir.

Çeşmenin bugünkü şekliyle inşası ise I. Mahmut zamanında olmuştur. Tokat Kasrı yeniletilirken, harap bir halde olan neredeyse kuruyan çeşmenin onarımı için görevlendirilen Sadrazam Hasan Paşa azledilince, bu görevin tamamlanması Gümrük Emni İshak Ağa'ya verilir. Kâğıthane'deki Sadabat tarzını (Cetvel-i Sim) andıran mimari üslupla yapımına başlanan çeşme, 1746 tarihinde bitirilir ve çeşme bugünkü görünümüne kavuşur. Çeşmenin kitabesinde "Sahib-ül hayrât vel- hasenât, Es- Seyyid

Edward Raczyński (1786-1845)

İshak Ağa, Emîn-i gümrük-i Âsîâne" yazmaktadır. Ancak "Kolağası Raif Beyin kaleme aldığı Mirat-ı İstanbul da, dönem şairi Nevres'in I. Mahmut adına çeşme kitabesi için tarih kaside hazırladığı ancak oluşan şartlar karşısında çeşmeye bu kitabenin konmadığı anlaşılmaktadır. Şair Nevres on kıtalık kasideine şu beyit ile son vermiştir. "Beykoz'ın buldı suyun yapı bu dil-keş çeşmeyi, Şah-ı bâlâ-menzi-let Sultân Mahmûd-ı Velî."

ANIT AĞAÇ
İSTANBUL

Ulu Çınarların gölgesinde, yüzlerce yıldır tunçtan yapılmış on lüleden sürekli akmakta olan sularından dolayı "On Çeşmeler" diye de anılan İshak Ağa Çeşmesi günümüzde kent içi bir meydan çeşmesidir. Geçmişte ise, Çeşme ve çevresinin; içinde oturulup çeşitli eğlencelerin izlenebildiği bir bahçe, mesire yeri objesi olduğu, Çeşme'nin yapımını isteyen I. Mahmut'un 1754 yılında İshak Ağa tarafından burada ağırlandığı ve verilen ziyafet sırasında cambazları izleyip, müzik dinlediği kaynaklarda belirtilmektedir.

İshak Ağa Çeşmesi'ne ait bulunan en eski görsel doküman, Polonyalı seyyah Raczyński'nin 'Malerische Reise'

adlı kitabında yer alan gravürdür. 1824 yılına ait kitapta yer alan gravürde ise, çeşmenin büyük bir ağaç ve yoğun yeşil doku ile çevrili bir şekilde olduğu resmedilmiştir. Gravürdeki ağaç ile bugünkü çınar büyük benzerlik göstermektedir. Yine aynı eserde, geniş çınar ağaçlarının gölgelediği çeşmeden bahsedilir, yazın çok sıcak günlerinde ahalinin ruhlarını dinlendirmek ve hayatlarına güzel anılar katmak için burada birkaç saat vakit geçirdikleri coşkun bir dille anlatılmaktadır.

On Çeşmeler Çınarı, İshak Ağa Çeşmesi'nin daimi arkadaşı olmuş burada. Geçmiş-bugün-gelecek bağlamında köprü vazifesi görmüş ve Beykoz'un sembolü olmuştur. Birbirlerine yaslanarak asra meydan okuyan iki arkadaş gibi çeşme, çınarların gölgesinde neşe bulurken, ağaçlar çeşmenin suyunda yaşam bulmuş uzun yıllar boyunca.

Kendi insanımızı, kültürümüzü, kaybolan şeylere duyulan üzüntüyü sevgi atmosferiyle, Beş Şehir adlı kitabında anlatan Tanpınar, her çeşmeyi bekleyen iri gövdeli çınarlardan bahsederken "Mimarın veya hayrat sahibinin diktiği ağacın büyüdüğünü görüp görmemesinin

ehemmiyeti yoktu. Dikilmiş olduğu bilmesi yeterdi. Bilirdi ki toprağa emanet edilmiş bir ağaç, mahalleye, semte, hatta cemiyete ve bütün bir insanlara emanet edilmiş bir değerdir" demektedir.

Ağaç kültürü, tarihimizde her daim yer etmiş; çeşme başlarına, cami bahçelerine, mesire alanlarına dikilen çınarlarla bu kültür yıllar boyunca devam etmiştir. İstanbul'un pek çok yerinde yapılan çeşmelerin yanında

rini sevdiklerine gösterebilme fırsatı bulmuş, buluşmalar, eğlenceler, sohbetler bu su kaynaklarının etrafında bolca gerçekleşmiştir. Bugün bile buluşma ve adres belirleme ve bekleme için İstanbul'un merkezi çeşmelerini konum olarak belirlemektediriz.

Ulu çınarın gölgesinde hissettiğimiz geçmiş, bazen çeşmenin on lülesinden akan büyüleyici su sesinde canlanır, bazen denize umudunu sallayan bir balıkçının oltasında belirir, bazen de çınar altı esnafının çay bardağının kokusunda akseder bizlere.

On Çeşme Çınarı da bilirdi ki o buranın en merkezi yerindedir ve onun duymadığı, görmediği bir olay yoktur Beykoz'da. Dikildiği günden beri Boğaziçi'nin harikulade seyriyle, çeşme başı muhabbetleriyle Beykoz tarihinin canlı tanığıdır. Sadece Beykozlulara değil, eskiden beri gelip geçen gemilere sularını temin ettikleri bir durak olmuş, tayfalar fıçılarını, depolarını doldurmuş, sularının bolluğu ve lezzetine minnetle Beykoz'dan ayrılmışlardı. İshak Ağa Çeşmesi, Kırım Harbi'nin (1853-1856) olduğu yıllarda Beykoz'da konuşlanan müttefik askerlerinin su ihtiyaçlarını karşılarken, Balkanlar'dan pek çok sıkıntı içinde gelen göçmenlere de durak olmuştu.

İstanbul'a, Beykoz ormanlarından odun, bostanlarından sebze temin eden halkın iskeleye götördükleri malzemeleri gemilere yükledikten sonraki dinlenme mekânı Ulu Çınar'ın gölgelediği Çeşme başıydı. Yine Birinci Dünya Savaşı'nın olanca hızıyla devam ettiği 1917 yılında, yaşanan kuraklık nedeniyle susuzlukla baş başa kalan Üsküdar ve Kadıköy'deki mekteplere ve talebelere çare oluyordu İshak Ağa Çeşmesi'nin bol suları.

Hayat adeta Ulu Çınarların altında çeşme başında dönüyordu burada. Demli çayın muhabbet ortamında yapılan sohbetler, şairlerin derin ruh haliyle, ressamların bakışları altında dolu dolu geçen zamanda kimler geldi kimler geçti bu meydandan.

AYAMAMA YAŞAM VADİSİ

Islah edilen Ayamama Deresi etrafında yeşeren modern bir kent

Istanbul Büyükşehir Belediyesi İstanbul halkını yaşam vadileri ile buluşturmaya devam ediyor. Park Bahçeler ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı, Fen İşleri Daire Başkanlığı, Yol Bakım Daire Başkanlığı, Ulaşım Daire Başkanlığı ve İSKİ ortak koordinasyonunda yürütülen Ayamama Yaşam Vadisi projesi hız kesmeden devam ediyor. Su baskınları ve atıl kalmışlık ile mücadele eden Ayamama Deresi havzası ve bu havzanın etrafındaki yerleşim yerleri daha doğal, ulaşılabilir ve adil bir yeşil alana kavuşacaklar.

Ayamama Yaşam Vadisi projesi Çoğunluğu Bakırköy ilçe sınırları içerisinde bulunan Ayamama Deresi'nin doğal yapısının korunup sağlıklılaştırılması ile mevcut nüfusun etkin bir şekilde dere çevresini kullanabileceği bir yeşil alan tasarlanmıştır. Kentin on beş bölgesinde yer alan vadilerden en dikkat çeken, Bakırköy, Bahçelievler ve Küçükçekmece ilçelerinden geçen Ayamama Yaşam Vadisi, yakın geçmişe kadar sel ve taşkınlarla gündeme geliyordu. Ayamama Deresi'nin ıslahını tamamlayan İBB, şimdi ise Yaşam Vadisi projesiyle Ayamama çevresini, tüm İstanbullara nefes aldıracak yeni bir yaşam alanı haline getiriyor. Projeye

göre, dere çevresinin kuzeyi, etkinlik alanı şeklinde tasarlanırken; güneyi ise yaya ve bisiklet ulaşımına olanak veren yeşil alanlar olacak.

Projede Marmara Denizi ve D-100 karayolu kuzeyi arasında kesintisiz yaya ve bisiklet yolunun sağlanacak. Rauf Orbay Caddesi, Marmaray Banliyö Hattı ve Çobançeşme Kavşağı ile kesintiye uğrayan erişim, alt geçit ve yaya köprüleri ile yeniden sağlanacak. Bu sayede insanlar Küçükçekmece ve Bahçelievler ilçelerinden Marmara Denizi'ne kesintisiz ulaşabilecek. Ayamama Yaşam Vadisi tamamlandığında ise İstanbul 1 milyon m²'lik yeni aktif yeşil alan kazanmış olacak.

Proje, bölgenin birçok sorununu çözmeyi amaçlarken dere havzasının sürdürülebilir bir şekilde düzenlenmesini içeriyor. Proje geliştirilirken;

- Atıl durumda bulunan dere kenarı alanların sağlıklı rekreasyon alanına dönüştürülmesi
- Geniş araç yolları ile yaya erişiminin kısıtlandığı alanlar için yeni ulaşım senaryosunun geliştirilmesi
- Yapılan analizler doğrultusunda rekreatif işlevlerin tanımlanması
- Dere kenarında kesintisiz yaya ve bisiklet yolu oluşturularak erişimin artırılması
- Dere üzerindeki mevcut taşıt köprülerinin yenilenerek hizmetin iyileştirilmesi
- Mevcut yeşil alanların korunarak, geliştirilmesi, konuları büyük önem teşkil etti.

Büyük bir kısmı Bakırköy ilçesi sınırları içerisinde bulunan Ayamama Deresi'nin doğal yapısının korunup sağlıklı bir hale getirilmesi ile mevcut nüfusun etkin bir şekilde dere çevresini kullanabileceği bir alan tasarlandı. Düzenlenen ve artırılan yeşil alanlar ile birlikte İstanbulluların rahatça gezip dinlenebilecekleri bir rekreasyon alan olması için çeşitli dinlenme alanı ve yürüyüş yolları olarak planlanıyor. Her yaşa hitap edene oyun alanları; kaykay pisti, macera parkı, iki adet basketbol sahası, bir voleybol sahası, masa tenisi alanı, fitness alanı ve çocuk oyun alanları ile geniş bir yelpaze sunacak. Biyolojik gölet ve akarsu yanında nilüfer havuzu ile Ayamama Deresi'nin doğasını yaşam vadisinin birçok noktasında İstanbulluların ruhuna yansıyacak. Islah edilen dere havzasının aktif yeşil alana ve bölgede atıl halde bulunan alanların rekreasyon alanlarına dönüştürülmesi sayesinde birinci etapta beş yüz bin metrekare, ikinci etapta beş yüz doksan bin metrekare ve üçüncü etapta yüz yirmi bin metrekare olmak üzere bir milyon metrekarenin üzerinde bir yeşil alan İstanbul'a kazandırılmış olacak.

Ayamama Yaşam Vadisi 1. etapı tamamlandığında;

- Yaya yolu: 4565 metre
- Bisiklet yolu: 2106 metre
- Yeşil alan: 120.000 m²
- Nilüfer havuzu: 5500 m²
- Biyolojik gölet/akarsu: 1102 m²
- Kaykay pisti: 1436 m²
- Macera parkı: 676 m²
- Etkinlik alanı: 2155 m²
- Oyun alanı: 2200 m² (3 adet)
- Spor alanları: 2 basketbol, 1 voleybol, masa tenisi alanı
- Fitness alanları: 586 m²
- 4 büfe, 1 kafeterya, 2 WC

İstanbuluların hizmetinde olacak.

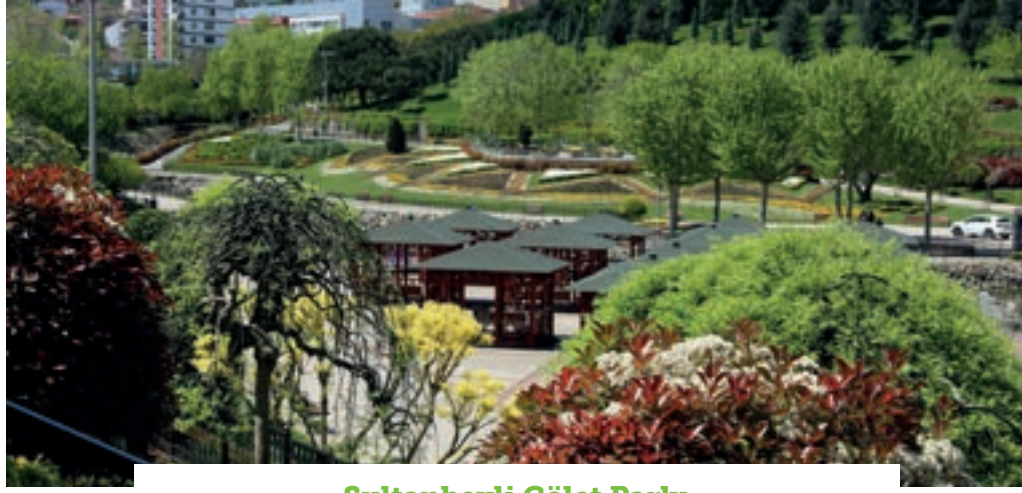

Köprü ve yolların yenilenmesi ve otopark alanıyla birlikte Ayamama Yaşa Vadisi, ulaşılabilir bir park olarak İstanbulluların hizmetine girecek. İslah edilen dere havzası ile Ayamama Deresi çevresinde doğal bir yaşam alanı yeşerecek.

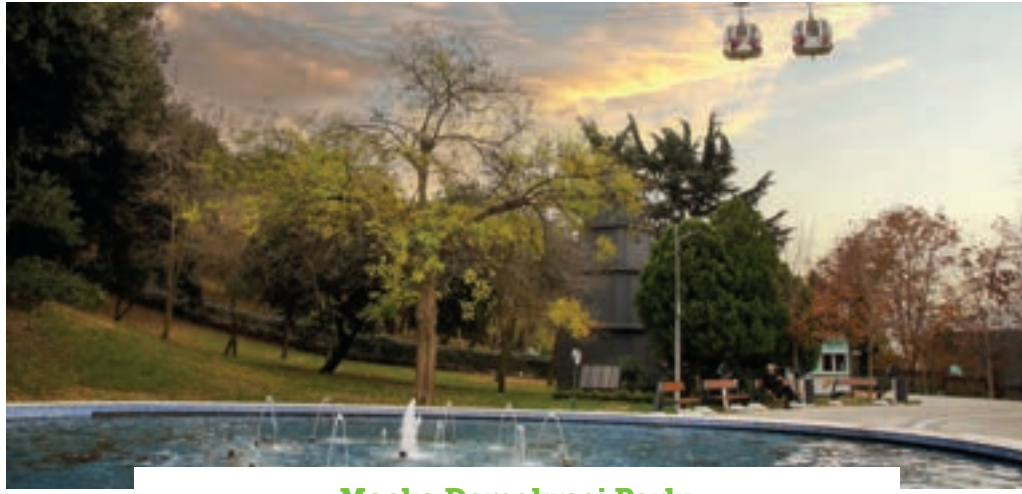
Binlerce metrelik yürüme ve bisiklet yolları ile ailece gezilebilecek. Yeşilin şehirle kavuştuğu bu parkta huzurla vakit geçirebilecek.

Ayamama Deresi kıyısında İstanbullular güvenle eğlenecek. Her yaştan İstanbullu için doğa, yaşanabilir ve erişilebilir bir park.

Sultanbeyli Gölet Parkı

Maçka Demokrasi Parkı

DUMANSIZ PARKLAR FERAH PİKNİKLER

Yeşil İstanbul'da mangal dumanından uzak ferah piknikler mümkün.

IBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı olarak sıcak havalara başlama nedeniyle İstanbulluların şehrin birçok lokasyonunda yer alan yeşil alanlarımızı adil bir yaklaşımla kullanılabilmeleri adına "Dumanlı Yeşil Alan" ve Dumansız Yeşil Alan" olarak belirledik.

Yeşil İstanbul öncülüğünde İlçe Belediyeleri ile birlikte yürüttüğümüz kent genelinde yeşil alanları kullanım fonksiyonlarına göre nitelendirme çalışması ile yeşil alanlar; soğuk piknik olan ateş gerektirmeyen "Dumansız Yeşil Alan" ve semaver, mangal gibi ateş gerektiren "Dumanlı Yeşil Alan" şeklinde sınıflandırdık. Bu çalışma ile dumanlı kullanıma uygun olmayan alanlarda; aşırı duman, yangın riski, yeşil alan ve donatı elemanlarının tahribatı gibi olumsuz faktörlerin önüne geçmeyi hedefleyerek, vatandaşlarımızdan dumanlı ve dumansız yeşil alan kullanımı konusunda Yeşil İstanbul' a katkılarını bekliyoruz.

Sizler için dumanlı ve dumansız piknik alanlarını listeledik. Aşağıdaki QR koddan listelere ulaşabilirsiniz.

Dumansız
ve dumanlı
piknik
alanları için.

	İlçe	Park
1	Ataşehir	Ataşehir Deprem Parkı
2	Avcılar	Avcılar Sahil Parkı-1/2
3	Bağcılar	Azerbaycan Dostluk Parkı
4	Başakşehir	Hoşdere Hayat Parkı
5	Başakşehir	Tatarcık Parkı
6	Beykoz	Dedeoğlu Parkı
7	Beykoz	Küçüksu Çayırı
8	Beykoz	Anadolu Kavağı Sahil Parkı
9	Beylikdüzü	Beylikdüzü Osmanlı Bahçesi Parkı
10	Beylikdüzü	Piri Reis Parkı
11	Beylikdüzü	Beylikdüzü Kadın Dayanışma Ve Kültür Parkı
12	Beylikdüzü	Kavaklıdere Yaşam Vadisi 3./4./5. Etap
13	Beylikdüzü	Yakuplu B Tipi Mesire Alanı
14	Beyoğlu	Beyoğlu Hacıahmet Parkı
15	Beyoğlu	Halıcıoğlu Parkı
16	Beyoğlu	Şehit Şeyhmuz Demir Parkı
17	Beyoğlu	Nuri Killigil Parkı
18	Beyoğlu	Nilüfer Parkı
19	Çatalca	Çatalca İnceğiz C Tipi Mesire Alanı
20	Eyüpsultan	Fatih Çeşmesi
21	Eyüpsultan	Gabduallah Tugay Parkı
22	Eyüpsultan	Silahtarağa Parkı
23	Eyüpsultan	Tekke Parkı
24	Eyüpsultan	Çoban Çeşme Parkı
25	Eyüpsultan	15 Temmuz Kent Ormanı

Şehit Ömer Öner Parkı

Anadolu Kavağı Sahil Parkı

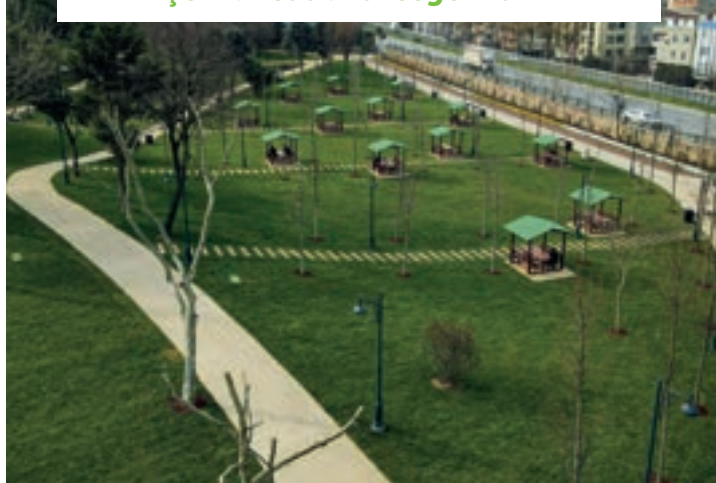

Silahtarağa Gençlik Parkı

Şehit Vedat Barçegci Parkı

	İlçe	Park
26	Eyüpsultan	Şehit Hüseyin Çatalcaş Parkı
27	Eyüpsultan	Barış Manço Parkı
28	Eyüpsultan	Alibeyköy Merkez Parkı
29	Eyüpsultan	Asım Yıldız Parkı
30	Eyüpsultan	Şehit Kubilay Parkı
31	Eyüpsultan	Emniyetstepe Parkı
32	Fatih	Akşemsettin Parkı
33	Fatih	Cemil Meriç Görme Özürlüler Parkı
34	Kağıthane	Çobançeşme Korusu
35	Kağıthane	Sadabat Mesire 1/2/4
36	Kağıthane	Kağıthane Mesire Alanı
37	Kartal	İBB Sosyal Tesisler Kartal İdo Arası Kara Ve Sahil Parkı
38	Kartal	Kartal İdo Kartal Kumcular Arası Kara Ve Sahil Parkı
39	Kartal	Kartal Tavşantepe Parkı
40	Kartal	Maltepe Kumcular - İbb Sosyal Tesisler Arası Kara Ve Sahil Parkı
41	Kartal	Çamlık Parkı
42	Küçükçekmece	Küçükçekmece Gölü Sahil Parkı
43	Küçükçekmece	Balıkçı Adası Parkı
44	Küçükçekmece	Menekşe Deresi Parkı
45	Küçükçekmece	Küçükçekmece Menekşe Parkı
46	Küçükçekmece	Hasanoğlu Deresi Parkı
47	Maltepe	İdealtepe 50. Yıl Korusu
48	Maltepe	Orhangazi Şehir Parkı
49	Pendik	Dedepaşa Caddesi Parkı
50	Pendik	Kaynarca Bölge Parkı

Küçükçekmece Sahil Gölü Parkı

Orhangazi Şehir Parkı

	İlçe	Park
51	Pendik	Osmangazi Parkı
52	Pendik	Gözdağı Korusu
53	Pendik	Yaşam Korusu
54	Sancaktepe	Safa Tepesi Parkı
55	Sancaktepe	Şehit Piyade Uzman Çavuş Şahin Aslan Mesire Alanı
56	Sarıyer	Bentler
57	Sarıyer	Neşet Suyu
58	Sarıyer	Kömürcü Bent
59	Sarıyer	Falih Rıfkı Atay Tabiat Parkı
60	Sultanbeyli	Sultanbeyli Gölet Parkı
61	Sultangazi	Gazi Parkı
62	Sultangazi	Cebeci Parkı
63	Sultangazi	Şehit Vedat Barçegci Parkı (Çamlık Parkı)
64	Sultangazi	Sultangazi Sultangazi Alibey Barajüstü Parkı
65	Şile	Tavanlı Koruluğu
66	Şişli	Maçka Demokrasi Parkı
67	Tuzla	Şehit Ömer Öner Parkı (Tuzla Sahil Parkı)
68	Tuzla	Tuzla Aydınli Bölge Parkı
69	Tuzla	Hacet Deresi Parkı
70	Ümraniye	Şehitlik Parkı
71	Üsküdar	Hacıbaba Parkı
72	Üsküdar	Harem-Üsküdar Arası Sahil Parkları
73	Üsküdar	Millet Parkı
74	Üsküdar	Vaniköy Parkı
75	Zeytinburnu	Çırpıcı Şehir Parkı

Çatalca Kaleiçi İtfaiye İstasyonu'nun çatısına 192 adet güneş paneli yerleştirildi. Bu sayede;

44 ton karbondioksit salımı engelleniyor.

55 hanenin yıllık enerji üretimi karşılanıyor.

Doğaya, 1.122 ağacın dikilmesine eşdeğer katkı sağlanıyor.

Çatalca Kaleiçi İtfaiye İstasyonu

Çatalca Kaleiçi İtfaiye İstasyonu çatı güneş enerji santrali Nisan 2022 tarihinde bitirilerek elektrik üretimine başlamıştır. Güneş enerji santralinin devreye alınmasıyla birlikte tesisin yıllık elektrik tüketiminin yüzde tamamı bu santralden temin edilecektir.

Ümraniye Çakmak Yüzme Havuzu

Ümraniye Çakmak Yüzme Havuzu çatı güneş enerji santrali Nisan 2022 tarihinde bitirilerek elektrik üretimine başlamıştır. Güneş enerji santralinin devreye alınmasıyla birlikte tesisin yıllık elektrik tüketiminin yüzde 70'i bu santralden temin edilecektir.

Ümraniye Çakmak Yüzme Havuzu'nun çatısına 340 güneş paneli yerleştirildi. Bu sayede;

66 ton karbondioksit salımı engelleniyor.

81 hanenin yıllık enerji üretimi karşılanıyor.

Doğaya, 1.682 ağacın dikilmesine eşdeğer katkı sağlanıyor.

NASIL GİDİLİR?

SİLAHTARAĞA GENÇLİK PARKI

Yesil İSTANBUL

KADIKÖY
Bugün Kadıköy'den Silahtarğa Gençlik Parkı'na gidiyoruz. Yeni hizmete açılan Kadıköy-Eyüpsultan Vapuru ile kolayca Eyüpsultan'a gidebilirsiniz.

KASIMPAŞA
EYÜPSULTAN

Yel boyunca Haydarpaşa Garı, tarihi yarımada ve Beyoğlu'nun eşsiz silüetleri size eşlik edecek.

EYÜPSULTAN
Kadıköy'den başlayan deniz yolculuğumuz Kasımpaşa, Fener, Hasköy, Sütlüce duraklarına uğradıktan sonra Eyüpsultan'da sona erecek.

FESHANE
Feshane Parkı'nda birkaç dakika nefes alıp Haliç'in manzarasına son defa göz attıktan sonra

Alibeyköy Cep Otogarı-Cibali Tramvay Hattı'nın Feshane İstasyonu'nda tramvaya atlayıp Üniversite İstasyonu'na kadar küçük bir yolculuk yaparak Silahtarğa Gençlik Parkı'na ulaşmış olacaksınız.

İstanbul Senin Ayamama

İstanbul Senin Yeşil Alanlarda Sanat Yapıtları Tasarımı Yarışması çalışmaları yerlerini bulmaya devam ediyor.

Yeşil İstanbul, şehrimizi eserleriyle buluşturmaya devam ediyor. İstanbul Senin Yeşil Alanlarda Sanat Yapıtları Tasarımı Yarışması ile belirlenen heykeller yerlerini bir bir buluyor. Ayamama Yaşam Vadisi projesi içerisinde ıslah edilen ve dönüştürülen Ayamama Deresi etrafındaki alan her yönüyle İstanbullular için yeniden yaratılıyor. Ahmet Uzun tarafından tasarlanan Vecihi Hürkuş ve Emrullah Ali Yıldız heykeli Ayamama Yaşam Vadisine yerleştirildi.

Emrullah Ali Yıldız

Türk havacılığının Venüs Yıldızı olarak tanınmaktadır. Tıpkı Vecihi gibi gökyüzüne aşıktır. Otomatik açılan paraşüt gibi havacılık alanında pek çok icadın mucididir

Vecihi Hürkuş

Türkiye'nin ilk baş tayyarecisi, Türk havacılık tarihinde cephede uçak düşüren ilk savaş pilotu. Avrupa semalarında kendi yaptığı uçak ile sertifika alıp uçuş gerçekleştiren ilk pilot. İlk Türk sivil havacılık okulu olan Vecihi Sivil Tayyare Mektebi'nin kurucusu, Kurtuluş Savaşı kahramanı.

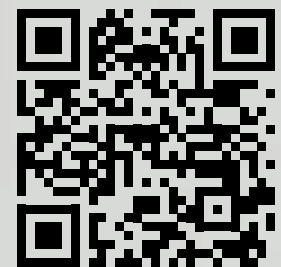

Yıldız Korusu

İstanbul'un Kentsel Alanlarındaki Odunsu Bitkilerde Hastalık ve Zararlılarla Mücadele Yöntemleri Çalıştayı ve İstanbul'un Kent Ağaç Varlığının Değerlendirilmesi Bakım ve Budama Yöntemlerinin Geliştirilmesi Çalıştayı bildiri kitapları yayımlandı.

Kitaplara
QR koddan
ulaşabilirsiniz.

CENDERE ÇINARI

Cendere Su Terfi İstasyonu

Istanbul, eşsiz doğal güzellikleri ve tarihi mirası ile dünyanın nadi-de şehirlerinden biri olup coğrafi konumu nedeniyle çeşitli imparatorlukların yüzyıllar boyu yaşamlarını sürdürdükleri önemli bir merkezi ve başkenti olmuştur. Etrafını dört koldan saran sulara rağmen hep suyu aramış, su ile şekillenmiştir; denizlerle çevrili olmasına rağmen, çevresinde yeterli miktarda tatlı su kaynaklarının bulunmaması şehrin önemli sorunlarından biri olmuştur. İçme suyu temini için yapılan tesisler şehrin tarihi kadar eskidir. İstanbul'un zengin kültür mirasını önemli bir bölümünü oluşturan su tesisleri, işlevleri ile öne çıkarken aynı zamanda inşa edildikleri dönemin mimarisini yansıtan birer sanat eseri

de olmuşlardır. Çeşitli imparatorluklar dönemlerinde şehre su sağlamak amacıyla devrin teknik şart ve imkânlarına göre uzak bölgelerden bin bir zorluklarla su getirilmeye çalışılmıştır.

İstanbul'un tarihi kadar eski olan su tesislerinin tarihi de Geç Roma Devrine kadar uzanır. Gerek Bizans döneminde gerekse de Osmanlı döneminde büyük isale hatları ve dağıtım şebekeleri yapılmıştır. Bununla birlikte şehrin su ihtiyacı artmış ve mevcut su sistemleri yetersiz kalmıştır.

Bu yüzyılda özellikle İstanbul'da, Avrupa ile etkileşimin izleri görülmeye başlanmıştır. Bu etkileşimin en önemli örneklerinden biri şehre su pompalamayı sağlayan büyük buhar makinelerinin kullanılmasıdır. Böylelikle suyu doğal eğimli akıtan geleneksel su sistemlerinden vazgeçilmiştir.

İstanbul'un çeşitli semtlerine bu makinelerin konulduğu su pompa istasyonları yapılmıştır. Cendere Su Pompa İstasyonu da bunlardan biridir. Bu bina gerek mimari açıdan gerekse gördüğü işlev bakımından dönemin özgün ve yalın örneklerinden biridir. 18.yy'ın ikinci yarısından itibaren İstanbul'da batılılaşma etkisiyle modern sanayinin gelişmesi sürecinde Osmanlı İmparatorluğu'nda padişahlar Avrupa'dan, özellikle Fransa'dan; makineler, yapı planları, işletmeciler, mühendisler ve işçiler getirip çeşitli fabrikalar yaptırıyorlardı. Cendere Su Pompa İstasyonu da 1902 tarihinde II. Abdülhamit döneminde yapılmıştır. Günümüze kadar ulaşan, konumu ve mimari özellikleri ile korunması gereken bu yapı, bizler için önemli ipuçları taşımaktadır. Bu tarihe kadar Osmanlı su tesislerinde sular pişmiş kilden yapılmış künk borular içerisinden isale edilirken, ilk defa Hamidiye suyunda font borular kullanılmıştır.

Burada bulunan Cendere Su Pompa İstasyonu, Ayazağa Köyü, Cendere Caddesi üzerindedir. İstanbul Ansiklopedisi'nde bu yörenin Kâğıthane Deresi boyunca Cendere Boğazı denilen vadide eski bir köy olduğu, fakat günümüzde bu köye ait en ufak bir

iz bile bulunmadığı belirtilmektedir. 17.yy seyyahı Evliya Çelebi ise, İstanbul etrafındaki mesirelerden bahsederken Cendere Köyü'nü büyük ve gelişmiş bir köy olarak kaydediyor ve "200 haneli, bir camili, bir hamamlı, tefferücgahdır; abu havası latif ve nice ulu çınarları bir lalezardır" diyor ki bir cami ve hamamdan bahsetmesi Cendere Köyü'nün Müslüman köyü olduğunu açıklıyor. Bu köyün ne zaman ve hangi sebeple kaldırıldığı öğrenilemedi. Mehmet Eşref Bey'in 1324 (M.1906)

uzunluğundadır. Cendere Boğazı'nın adıyla ilgili bir başka açıklama ise İstanbul Ansiklopedisi'nde yapılmıştır. Buradaki yazıda 15.yy sonunda inşa edilen Ayazağa Köyü Camii'nin içinde mihrabın solunda duvara asılmış bir levhadan bahsedilmektedir. Levha, Osmanlı İmparatorluğu'nun Baş Defterdarlığı'na kadar yükselmiş olan Muhittin Efendi'nin kahır taşı kitabesinin kopyasıdır. Bu levhadaki metinde Muhittin Efendi'nin, Fatih Sultan Mehmet'in Sadrazamı Candarlı Kara

çeşmelerin üzerinde 1318 tarihi yazılıdır. 13 Haziran 1318 tarihli Servet-i Fünun ve 28 Mayıs 1902 tarihli Le Moniteur Oriental Mercredi adlı gazetedeki yazı da aynı hususu doğrulamaktadır.

Eski Türk kültüründe çeşme, sebil ve havuz başlarında, ayazmalar da canlılara hayat olan su yalnız değildir. Hemen yanı başında bir ağaç boy verir, hayat bulur çeşmenin suyunda. Genelde Çınar olarak

tarihinde basılmış İstanbul'un Civarı Haritasında, Ayazağa Deresi'nin Kâğıthane Deresine döküldüğü nokta, Cendere diye isimlendirilmiştir. Fakat burada bu isimle bir köy bulunduğu belirtilmemektedir.

Cendere Boğazı, Kâğıthane Deresi boyunca derenin akış yönüne göre bu dereye Ayazağa Deresi'nin döküldüğü noktadan Kâğıthane köyüne kadar uzanan vadini adır. Oldukça geniş ve tahminen on iki kilometre

Halil Paşa'nın çocuklarından biri olduğu belirtilmektedir. Cenderezade Muhittin Efendi'nin, Sultan II. Beyazıt zamanında Şıkkı-ı Evvel Defterdarı olduğu da açıklanmaktadır. Cendere Boğazı'nın adını Kara Halil Paşa'dan ya da Muhittin Efendi'den aldığı düşünülmektedir.

Tesisin büyük bir kısmının tamamlanmasında 13 Mayıs 1318 (26 Mayıs 1902) tarihli olduğundan Cendere'deki pompa istasyonu ile bütün

karşımıza çıkar ve suyun olduğu yerlerde keyifle büyür, hep gençtir koca çınarlar. Cendere çınarı da fiziksel durumlarının büyüklüğüne bağlı olarak kök, gövde ve dallarıyla heybetli bir yapıya sahiptir. Ulu ağaç, yaklaşık dört yüz yıldır hayat olur tüm canlılara. Gölgesinde dinlenen insanlar, üzerinde ötüşen kuşlar, su içen hayvanlar, yuva yapan arılar... Gölgesine almıştır hepsini, hepsi de çok mesuttur bu ev sahipliğinden.

IŞIK KİRLİLİĞİNİN YABAN HAYATINA ETKİLERİ

Işık kirliliği, gece ay ışığını rehber edinen göçmen kuşların yön bulma becerilerini sınırlarken, hayatta kalma şanslarını da azaltmaktadır.

Işık, ekosistem döngüsünün önemli bir bileşenidir. Tüm yaşam döngüsü, gece ve gündüze, aydınlık ve karanlığa bağlı olarak gelişir. Günümüzde, küresel olarak yapay ışığın yılda yaklaşık yüzde 2 oranında artmasıyla, ışık kirliliği önemli bir sorun haline gelmiştir. Işık kirliliği, koruma çabalarında dikkate alınması gereken ve büyüyen bir olgudur. Yaşamın devamı için, doğa dostu aydınlatma tasarımları ve yönetimi ile en aza indirilmesi bir zorunluluktur.

Bitkiler hayatta kalmak için fotosenteze, fotosentez aydınlık ve karanlığa, ve tüm hayvanlar da hayatta kalmak için bitkilere bağımlıdır.

İnsan faaliyetlerinin çevre üzerinde az bilinen etkilerinden biri olan ışık kirliliği ise, doğal döngüsünde devam eden fotosentezi ve böcek-

lerin, kuşların ve diğer hayvanların yaşamsal aktivitelerini bozar. Yapay ışık, hayvanların hareketlerini, yiyecek arama, üreme, avlanma gibi faaliyetlerini ciddi bir biçimde etkiler, iyileşme süreçlerini geciktirir. Örneğin; böcekler doğal olarak ışığa doğru hareket ederler ve tüm enerjilerini bir ışık kaynağının yakınında kalmak için kullanırlar. Işık kirliliği, böceklerin geceleri sirkadiyen ritimi, çiftleşme ritüelleri ve gezinme yeteneklerini bozmaktadır. Bir başka örnek de gece ay ışığını rehber edinen göçmen kuşların yaşadığı zorluktur. Işık kirliliği, göçmen kuşların yön bulma becerilerini sınırlarken, hayatta kalma şanslarını azaltmaktadır. Bu gibi durumlar, beslenme, üreme ve göç hareketliliğini olumsuz yönde etkilemenin yanı sıra, popülasyonlarını azaltan doğal avcılara karşı yaban hayatını

savunmasız bırakır. Araştırmacılar; balıklar, yarasalar, böcekler, bitkiler, deniz omurgasızları ve hatta primatlar da dâhil olmak üzere birçok canlının bu durumdan olumsuz etkilendiğini de belirtmektedir. Hatta yapılan araştırmalar, gece ışıklarının pek çok güve türü de dâhil olmak üzere gece tozlayıcılarını da etkilediğini göstermektedir.

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı olarak Yaban İstanbul projesi ile biyolojik çeşitliliğin korunması, popülasyonunun artırılması, yaban hayatına doğal ortamlar sağlayarak yaşamlarını sürdürebilmesi, beslenme ve yuvalama imkanları oluşturarak tarihi korularımızda ekolojik restorasyon ile özel bakım takvimi ve ihtiyaç çalışmaları yapmaktadır. Bu sayede tarihi korularımız çevre şartları yaban hayatına uygun hale getirilmektedir.

Bu kapsamda Kentsel Ekolojik Sistemler sorumluluğunda bulunan alanlar da yaban hayvanlarının doğal ortamlarda sağlıklı olarak yaşamasını sağlamak, biyolojik ritmini korumak için özellikle gece aydınlatmasında ışık seviyesi limiti ve ziyaret saatleri kısıtlanmış ve yaban hayatını korumaya yönelik adımlar atılmıştır.

Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığımız 2020-2024 stratejik planı çerçevesinde “Akıllı Enerji Yönetimi Otomasyon Sistemleri” kapsamında Enerji Yönetimi ve Aydınlatma Müdürlüğümüzce merkezi sistem ile aydınlatma seviyeleri koruların ziyaretçileri ve yaban hayatının ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmektedir.

Yaban hayatının olumsuz etkilenmemesi için ve Işık kirliliğinin etkileri azaltmaya yönelik;

- Aydınlatma direk boyları 90 cm ile 3-3.5 metreyle (Atatürk Kent Ormanı'nda istisnai olarak çocuk oyun gruplarında 6 metre uzunlukta 4 adet aydınlatma direği bulunmaktadır.) sınırlandırılarak ışığın yayılma alanı azaltılmıştır.

- Işık seviyesi limiti; 90 cm uzunluktaki bolard direkleri için 10W/4000K, 3-3.5 mt uzunluktaki aydınlatma direkleri için 40W/4000K ve 6 mt uzunluktaki aydınlatma direkleri için ise 70 W/4000K dir.
- Tarihi korularımızda mevsim şartlarına göre değişmekle beraber 06:00-24:00 saatleri arasında ziyaret kısıtlaması yapılmıştır.

Tarihi korularımızda ışık kirliliğinde yaban hayatını korumaya yönelik olarak Atatürk Kent Ormanı, Küçük Çamlıca Korusu ve Florya Atatürk Kent Ormanı'nda akıllı otomasyon sistemleri ile aydınlatmalar merkezi sistem ile kontrol edilmektedir.

Atatürk Kent Ormanı(AKO), Florya Atatürk Kent Ormanı ve Küçük

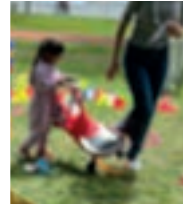
Çamlıca Korusu'nda ekolojik restorasyon kapsamında aydınlatma sistemleri tamamen elden geçirilmiş, elektrik hatları yenilenmiştir. Korunun ekolojik kimliğine zarar veren ve yaban hayatını olumsuz etkileyen yüksek aydınlatma direkleri, korunun kimliğine ve yaban hayatına uygun olarak düzenlenmiştir.

Böylece aydınlatmada %70 tasarruf sağlanıyor, yaban hayatı korunuyor...

Aydınlatma direkleri genel olarak 19:00-06:30 saatleri arasında kontrollü bir şekilde yanmaktadır. Fakat mevsim değişimlerine göre astronomik zaman saati ayarı bulunmaktadır.

Not: Astronomik saat coğrafi konum göz önünde bulundurularak hesaplanan gün doğumu ve batımı saatlerine göre tasarruf amaçlı hesaplanan saatlerdir.

DALYAN OYUN EVİ

Dalyan Oyun Evi'nde çocuklara kendi yaratıcılıklarıyla geliştirebilecekleri bir oyun deneyimi sunuyoruz, onlara oyunlarını kendilerinin kuracağı bir ortam hazırlıyoruz.

Dalyan Oyun Evi projesi ile oyunu tekrar kente hatırlatıyoruz. Hayalgücü oyun parklarında; çocuğu, yetişkini, her yaştan ve beceri seviyesinden insanı bir arada oynamaya davet ederek risk almalarını ve bağımsızlaşmalarını sağlıyor.

Oyun Evi ve HOP atölyeleri bakım verenler tarafından ilgi görmesinin yanında sıradışı da görülüyor.

Hayalgücü Oyun Parkı, oyun kurucular gözetiminde basit ve hafif malzemelerin etkinlik alanına yerleştirilmesi ile deneysel oyunlara açık bir alanda çocukların kendi istekleri doğrultusunda çadır, kule, tünel gibi oyun elemanlarını oluşturma ve deneyimleme imkanı sağlıyor. Bu tür sembolik oyunların, özellikle bebekle-

rin gelişimleri için son derece önemli olduğu biliniyor.

Oyun Kurucu, çocuklara müdahale etmeden güvenli ve açık uçlu bir oyun ortamının yaratılmasına katkı sağlayan oyun severlerdir. Oyunun kurallarını koyan yada oyunu yöneten değil; oyuna yer açan, oyun olanakları sağlayan, oyunu destekleyen kişilerdir.

Dalyan Oyun Evi'nde HOP etkinlikleri mayıs ve haziran ayları boyunca devam etti. Yaz boyunca devam eden etkinliklerde çocuklarınızın güzel deneyimler yaşaması ve sosyal bir oyun ortamına ulaşmasını isterseniz siz de Dalyan Oyun Evi'ni ziyaret edebilirsiniz, Takvimi yesil.istanbul websitesinden ve sosyal medya hesaplarımızdan takip edebilirsiniz.

Hayalgücü Oyun Parkı'nda ne yapabilirsiniz?

- Yaratıcılığı geliştiren serbest malzemeler ile istediğini inşa edebilir, dönüştürebilirsin!
- Kum, toprak, su, çalı, kozalak, dallar gibi doğal malzemelerle doğaya dokunabilir, diğer canlılarla etkileşimde olabilirsin!
- Farklı büyüklüklerdeki serbest alanlarda özgürce yeni oyunlar keşfedebilirsin.
- Oyun kurucular ile iletişime geçebilir, deneyimini paylaşabilirsin.
- Kendi oyununu kurarken yeni deneyimler elde edebilir, kendini ve sınırlarını tanıyabilirsin.

DOĞA DEDEKTİFİ

OYUN
İSTANBUL

Haydi çocuklar, ağaçtan top-
rağa, sudan bitkiye doğanın
birçok gizemini çözüp doğa
dedektifi olmak istiyorsanız şimdi
tam zamanı! Ormanı tanımak, can-
lılarla etkileşim halinde olmak ve
doğanın eşsiz güzellikleri ardındaki
sırlara ulaşmak şimdi sizin elinizde.

Her sayıda yayımlayacağımız rotayı
takip edip görevleri tamamlayarak
bir kâşif olmak; hem eğlenceli hem
de maceralarla dolu bir yolculuk de-
neyimi yaşamayı sağlayacak.

Beş farklı rotayı tamamlayan büyük
bir kâşif olduğunda da “Yeşil İstan-
bul Doğa Kâşifi” olmaya hak kazana-
caksın. Haydi, şimdi sen de haritanı
al, koruları dolaş, rotayı tamamla ta-
mamlanmış görevleri haritanın so-

nunda işaretli olan şeflik binasına
getirip rozetini kap!

Hemen yan sayfadaki harita ve gö-
revlerin olduğu yaprağı kopartabilir
ve kullanabilirsiniz. Aynı zamanda
daha birçok eğlenceli bilgi ve oyun
barındıran Doğa Dedektifi kitap-
çıklarını korularda Doğa Dedektifi
maskotlarında bulabilirsiniz.

Not: Rotasını tamamladığınız alanın
rozetini rotanın son noktası olan şef-
lik binalarından teslim alabilirsiniz. 5
farklı kent ormanı ya da koru rozeti-
ni kazandıktan sonra “Yeşil İstanbul
Dedektifi” rozetini almak için doğa
dedektifi kitapçığı yayınlanmış olan
herhangi bir şeflik binasından rozeti-
nizi talep edebilirsiniz. Yeni sayılarda
yeni rotalarla görüşmek üzere...

Doğa Dedektifi'nin amacı nedir?

Çocuklarımızın kentte doğayı de-
neyimleyebilme fırsatlarını artır-
mak için eğlenceli bir yöntem olarak
tasarlanmış olan “Doğa Dedektifi”
projesiyle çocukların tabiatın her
unsuruna karşı bir farkındalık ka-
zanmasını hedefliyoruz.

Yeşil İstanbul olarak çevre bilincinin
çok küçük yaşlardan itibaren oluş-
tuğunu biliyor, yeşil sevgimizi ve bil-
gimizi küçük dostlarımızla payla-
şmak istiyoruz. İstanbul'un flora ve
faunasını keşfetmek isteyen bütün
çocukları birer Yeşil İstanbul dedek-
tifi olmaya davet ediyoruz...

Keşfetmeye Hazır Mısın?

ad: _____

soyad: _____

resmini çiz! ☐

görev kutularını
işaretleme
unutma ☒

Hoş geldin!

İstanbul'un flora ve faunasını keşfetmek isteyen bütün
çocukları birer Yeşil İstanbul dedektifi olmaya davet
ediyoruz.

Yeşil İstanbul dedektifi olmak için yapman gereken tek
şey keşif rotalarını tamamlamak ve rozetlerini toplamak.
Unutma, her rota farklı bir rozet demek.

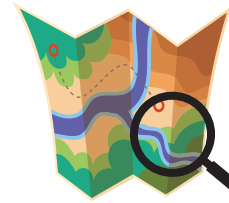
Bu sayfa Küçük Çamlıca Korusu'nu
keşfetmen için hazırlandı.

Haydi sen de bize katıl.

DOĞA DEDEKTİFİ

1 harita sayfasını al

2 görevleri tamamla

3 dedektif rozetini kazan

Küçük Çamlıca Korusu Rozetini haritadaki
11 numaralı noktada seni bekliyor olacak.
Bize @ibbyesilistanbul hesabından
ulaşabilirsin.

İhtiyacınız olan tek şey merak ve macera duygusu. Sana yardımcı olacak diğer malzemeler;

- kalem
- su
- şapka
- güneş kremi
- çöp poşeti
- atıştırmalık

Haydi başlayalım!

Rota Aktivitesi

**KÜÇÜK
ÇAMLICA
KORUSU**

1 Solunda gördüğün tarihi çeşmeyi aşağıya çiz.

2 Şelaleyi izlerken etrafındaki sesleri dinle. En çok hangi sesi duyduğunu yaz.

3 Şelaleyi geçtikten sonra yolun iki tarafındaki lavantaları kokla. Renklerini yaz.

4 Gölette hiç ördek gördün mü? Kaç tane gördüğünü yaz.

5 Çevrendeki meşe ağaçlarının yapraklarını çiz. 20 tane meşe palamudu topla.

6 Bu korunun en yaşlı anıt ağacı burada. Ağacın hikayesini öğren ve yaşını yaz.

7 238 yaşındaki Bulgurlu Fıstık Çamı'nın kaç tane dalı olduğunu yaz.

8 Küçük bir oyun molası! Oyun parkının etrafında ağaç gövdelerinden oluşan doğal labirenti keşfet. Kaç ağaçtan oluştuğunu yaz.

9 138 yaşındaki kara ağacın hangi harfe benzediğini yaz.

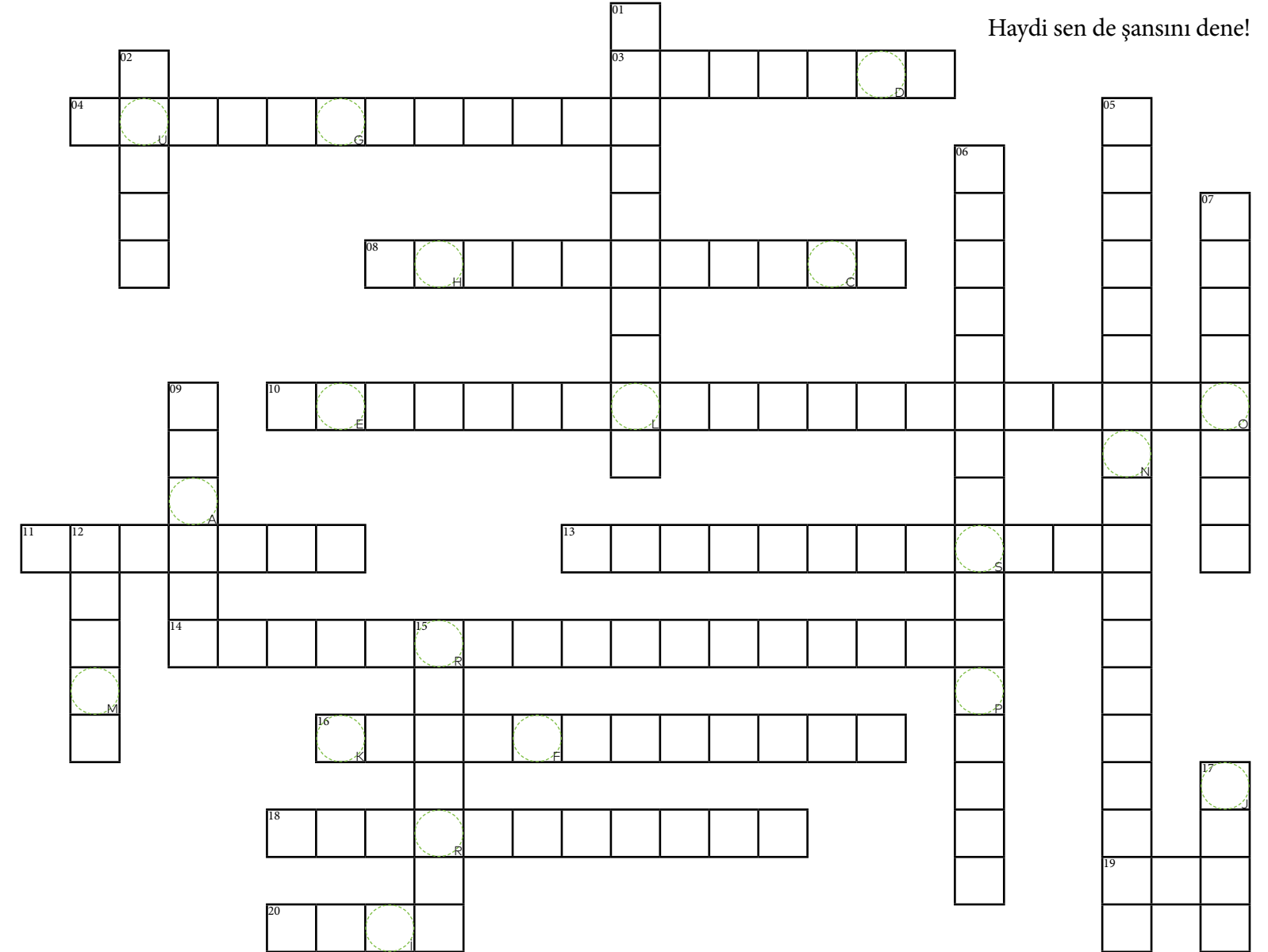
10 Yerdeki ağaç gövdesinin üzerinde biraz dinlen. Sence neye benziyor?

■ Sapan ■ Kuş

Bulmaca

Bulmacayı çözüp şifreyi yesililetisim@ibb.gov.tr adresine gönderen üç okurumuza sürpriz hediyelerimiz var.

Haydi sen de şansını dene!

SORULAR:

- Ağacın gövdesinde doğan larvası büyüdükçe ağaçların odun dokusu içine girerek galeriler açan ve ağacı öldüren istilacı tür.
- İstanbul Boğazi'nde bulunan bir yunus türü.
- Sadece bir bölgede yetişen veya yaşayan bitki veya hayvan.
- Doğaya zarar verilmesini engellemek ve ziyaretçilerin konforlarını korumak için ateş yakılmasına izin verilmeyen park ve koru alanı.
- Ayamama Deresi'nin ıslah edilmesiyle etrafında yapılmaya devam eden yaşıllık vadisi.
- Tarih öncesi ve tarihi devirlere ait olup ender bulunmaları veya özellikleri ve güzellikleri bakımından korunması gerekli, yer üstünde, yer altında bulunan değerler.
- Mesleği çiçek bakımı, bahçe ve peyzaj düzenleme olan kişi.
- Atıkların yeniden değerlendirilmesi.
- Siyah telekli, uzun gagalı, uzun bacaklı, büyük, beyaz, göçmen kuş.
- Doğa takviminde yurda soğuk rüzgârların hâkim olduğu ve yıldızların daha parlak görünmeye başladığı fırtına.
- İstanbul'un, adını bölgedeki çam ağaçlarından alan tepesi.
- Eski dilde bitki ve koku satan dükkân.
- Türk havacılık tarihinde cephede uçak düşüren ilk savaş pilotu.
- Öterken yavru bir köpeğe benzer ses çıkartan yırtıcı kuş.
- Silahtarağa Gençlik Parkı'nda ve Caddebostan Dalyan Parkı'nda bulunan HOP etkinlik alanları.
- Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı'nın oyun ve rekreasyon alanlarıyla ilgilenen markası.
- Tabiat.
- Özellikle Rahmi Demir Kent Ormanı'nda üreme alanları bulunan yılan türü.
- Diri, canlı.
- Sıkı, sert.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S	U
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

DAHA YEŞİL BİR İSTANBUL BİRLİKTE MÜMKÜN

PARK BAHÇE VE
YEŞİL ALANLAR
DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Yesil
İSTANBUL

@ibbyesilistanbul

/ibbyesilistanbul

/ibbyesilist

/ibbyesilist

/yesil.istanbul

Duatepe Parkı, İstanbul